

MARIA DORINA PAȘCA

POVEȘTEA TERAPEUTICĂ

EDITURA ARDEALUL, 2004

Biblioteca de psihologie

I S B N 973-9087-69-8

Tipar: CASA DE EDITURA MUREȘ

Tel. 0265-261437

Consilier editorial: *Eugeniu Nistor*

Corectura aparține autoarei

Copyright © *Maria Dorina Pasca, 2004*

Motto:

„Doamne, acordă-mi seninătatea de a accepta lucrurile pe care nu le pot schimba, curaj să pot schimba lucrurile pe care le pot schimba și înțelepciunea de a vedea diferența”.

(Rugăciunea Seninătății)

Cuprins

Introducere la o... poveste

Cap. I-Delimitări structurale

1.1.-Povestea ca specie literară

1.2.-Povestea ca element terapeutic

1.3.-Algoritmul poveștii terapeutice

Cap. II-Compartimentări terapeutice

2.1.-Specificul poveștii terapeutice pentru copii

2.2.-Specificul poveștii terapeutice pentru adulți

2.3.-Exercițiul premergător poveștii terapeutice

Cap. III-Povestea terapeutică

3.1.-Mesajul poveștii terapeutice vizând stări și sentimente

3.1.1.-Bucuria:

1-Ursul Moș-Martin

2-Șotronul

3-Albastru

3.1.2.-Speranța:

1-Iarbă, iarbă, fir de iarbă

2-Străjerul împărătesc

3-Dia-Păpădia

3.1.3.-Înțelegerea:

1-Fluturele poștaş

2-Un arici, licurici

3-Rodul soarelui

3.1.4.-Acceptarea:

1-Frunza de nisip

2-Mărgelele

3-Povestea drumului

3.1.5.-Rezolvări de probleme:

1-Curcubeul

2-Împărățiile

3-Yes !

3.1.6.-Teama de a nu greși:

1-Dacă

2-Ștersătura

3.1.7.-Trăsături temperamentale:

1-Livada

3.2.-Povestea terapeutică pentru copii

3.2.1.-Dificultăți școlare:

-Povestea lui Bibi

3.2.2.-Dezinteres față de lecții:

-Povestea vânătorii de comori

3.2.3.-Abandon în fața unei greutăți:

-Povestea băiețelului și a dragonului

3.2.4.-Dificultăți în respectarea regulilor de grup:

-Povestea stupului de albine

3.2.5.-Nerespectarea regulilor în interiorul unui grup:

-Povestea lui Lapinot

3.2.6.-Dificultăți în respectarea regulilor unui grup:

-Povestea jucătorului de fotbal

3.2.7.-Comportament certăreț, iritabilitate:

-Povestea ariciului Pogonici

3.2.8.-Lipsa motivației de a învăța sau munci:

-Povestea furnicuței Maria

3.2.9.-Rezolvarea de probleme în mod rațional

-Veverițele Mașa, Dașa și Sașa

3.2.10.-Copil neînțeleș, singur, introvertit

-Perla fermecată

3.2.11.-Cunoașterea și acceptarea bolii cronice (diabetul)

-Sora DIA

3.2.12.-Copilul care nu vrea să se culce:

-Nu vreau încă să mă culc

3.2.13.-Copilul visează urât:

-Un-doi, trei și nu te temi!

3.2.14.-Copilului îi este frică de câini:

-Mircea și cățelușii pitici

3.2.15.-Copilului căruia îi este frică de dentist:

-Mica sirenă

3.2.16.-Pentru copilul bâlbâit:

-Florin și limba ciocănitoarelor

- 3.2.17.-Pentru copilul care refuză mâncarea (refuză să mănânce):
-Șoricelul mîncăcios
- 3.2.18.-Copilul care deranjează clasa în timpul orelor:
-Clovnul
- 3.2.19.-Neînțelegerea și cearta între frați:
-Duma, Dora și ursuleții
- 3.2.20.-Momentul în care copilul se întâlnește cu moartea:
-Bunica a murit
- 3.2.21.-Agresivitatea copilului:
-Luri, copilul vișnopinto
- 3.2.22.-Frica de internare în spital și despărțirea de părinți:
-Salonul vesel
- 3.2.23.-Pentru copilul ce nu știe să piardă sau să renunțe la ceva:
-Huh, stafia albă!
- 3.2.24.-Divorțul părinților:
-Micuța doamnă
- 3.2.25.-În cazul copiilor cu familii mono-parentale:
-Liliacul
- 3.2.26.-Copilul care refuză să ia medicamentele
-Siropel și Tablețița
- 3.2.27.-Copilul căruia îi este teamă
-Teama învinsă

3.2.28.-Copilul neplăcut și care are obiceiul să se bată cu același coleg

-Norul și soarele

3.3.-Povestea terapeutică pentru adulți:

3.3.1.-Lipsa de motivație în muncă:

-Povestea focului

3.3.2.-Lipsa de implicare în activitate, negativism:

-Povestea piticului care nu vrea nimic

3.3.3.-Utilizarea confabulației pentru a atrage atenția:

-Povestea papagalului Rocco

3.3.4.-Lipsa solidarității în interiorul unui grup:

-Povestea paharelor de apă

3.3.5.-Incapacitatea de a-și stabili un scop în viață:

-Povestea lui Ulysse

3.3.6.-Dependența față de droguri:

-Povestea berzei

3.3.7.-Nerespectarea regulilor în interiorul unui grup:

-Povestea lui Lapinot

3.3.8.-Dificultăți în respectarea regulilor unui grup:

-Povestea jucătorului de fotbal

3.3.9.-Comportament certăreț, iritabilitate:

-Povestea ariciului Pogonici

3.3.10.-Lipsa motivației de a munci:

-Povestea furnicuței Maria

3.3.11.-Lipsa de comunicare și relaționare:

-Dă-i mâna ta

3.3.12.-Sacrificiul matern:

-Dragostea de mamă

3.3.13.-Identitatea personală:

-Învățătorul, un grădinar

3.3.14.-Identitatea personală:

-Cuiburile murdare

Cap. IV „Povestea mea”

4.1.-Povestea terapeutică scrisă de copil:

4.1.1.-Copil clinic sănătos

1-Povestea lui „Nu știu”

2-Povestea fraților mei

3-Boala și ...atât

4-Povestea mea primă și a doua

5-Cătălin

6-Povestea mea

7-Povestea mea

8-Ajutorul

9-Puiuțul de dinozaur

10-Povestea Anei

11-Ziua tatălui

12-Lada cu nisip

4.1.2.-Copil bolnav

1-Povestea baticului meu

2-Speranța, povestea mea

3-„A nu auzi” este povestea mea

4-Despre mine

5-Povestea unui învingător

6-Îngerule meu păzitor

7-Suntem niște învingători

4.2.-Povestea terapeutică scrisă de adult

4.2.1.-Adult clinic sănătos

1-Țin secret!

4.2.2.-Adult bolnav

1-Povestea inimii mele

2-E simplă povestea mea

3-Povestea lui „N-am timp”

4-Camera verde

4.2.3.-Adult privat de libertate

1-Nu da omului cât poate duce

2-Mă pregătesc să plec acasă

3-Frământând pâinea

4-Nu e un vis

Concluzii la o ... poveste

Notă bibliografică

Bibliografie

Introducere la ... o poveste

Obişnuiți cu tradiționalele și nelipsitele „introduceri”, cartea de față își propune o introducere, așa cum ne spune și titlul, „la o poveste, printr-o poveste”.

Așa și nu astfel, deoarece „drumul” la o poveste, pentru o poveste și dinspre o poveste, fie ea chiar și terapeutică, pornește de undeva, adică își are...

„Povestea drumului”

-Voi știți de unde pornește DRUMUL? Dar unde duce?

Așa-l auzeam pe valul de mare întrebând și apoi povestind:

-Într-o toamnă, începu valul de mare, îmi făcusem împrejurul casei, un gard din crizanteme. Erau albastre ca și mine. Și ce dacă nu este gard albastru? Și nici crizanteme albastre? La mine erau albastre. Stăteam pe un scaun de piatră. Ce, vreți să vă legați acum și de scaun? Și voiam să scriu vântului. Îi cumpărasem: un copac, un fir de iarbă și o piersică cu urechi. În grădină și la umbra gardului, pe scaun, scriam. Dar deodată, curioasă, o crizantemă îmi fură gândul de vânt și porni. Le-am făcut semn frunzelor s-o aducă-napoi. Dar ea, prinse a croșeta un capăt de cer lăsând în urma ei, o poveste. Și cine trecea pe acolo, călătorea fără odihnă, era pe DRUM. Așa se făcu de apăru DRUMUL pe lume.

Că nu s-au mai întors frunzele, e adevărat. Foșnesc și-au rămas călătore. Că pasul măsoară drumul și acum, e tot așa. Doar că, de atâția drumeți, drumul se făcu albicios și albastru se întoarse-n gândul meu. Iau eu?

Mă uitam la pașii mei. Se porneau peste o clipă la drum. Unde ducea drumul meu? Păi, dacă aș trece trei case, aș număra șapte pietricele și mi-aș alege tovarăș de drum, un arici, aș ajunge... da nu vă spun. Căutați-mă pe DRUM și o să ne întâlnim.

V-aștept acolo unde valul de mare scria”

Căci pasul pe drumul poveștii terapeutice e greu și de multe ori neștiut în durerea știutului său, și de aceea, cele ce urmează vin să facă mai înțeleasă și de ce nu, acceptată durerea, dar mai ales faptul că, suntem unici, irepetabili și cu toții avem dreptul la viață chiar dacă nu dorim a ști că eternitatea clipei, e însăși VIAȚA.

Și-atunci:

„Din pom căzură trei mere:

unul este al meu,

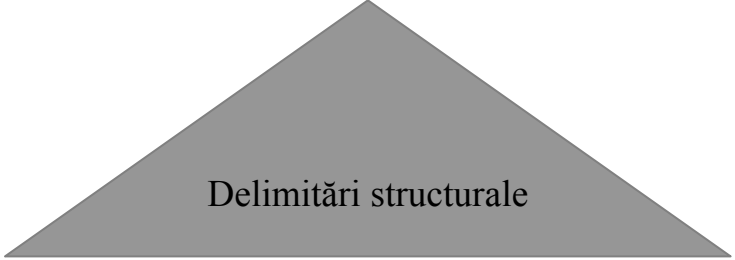
altul al celui care ascultă

și cel mai gustos,

rămâne pentru cel care termină povestea”.

Dr. psiholog principal

CAPITOLUL I

Delimitări structurale

1.1. Povestea ca operă literară

Înainte de a primi conotații terapeutice și a deveni mijloc de rezolvare a unei situații, **povestea** pornește de la definirea sa, așa cum, orice manual de școală o face cunoscută celor care, întrețin și din instinct o îndrăgesc atât de mult copiii și nu numai.

Astfel, **povestirea** sau **narațiunea** este acea operă literară în care sunt prezentate întâmplări (fapte) într-o anumită ordine. Succesiunea sau curgerea logică a narațiunii pornește de la :

- a)-povestitor (narator)
- b)-personaje (participanți la acțiune)
- c)-acțiune (desfășurarea întâmplărilor într-o anumită ordine), rezultând întregul, ceea ce determină ca **mesajul** să fie transmis și repetat de grupul țintă.

Povestea nu face altceva decât transmite pe baza celor relatate, o **experiență de viață**, o **situație problemă**, o **stare de fapt**, toate concurând la găsirea unei **soluții** implicând de cele mai multe ori, autorul cu întreaga sa personalitate.

În această situație, între povestitor și ascultător, relația ce se stabilește este cea de feed-back, făcând ca verbul „a implica” ca și „a povesti” să se conjuge astfel, ajungând astfel la marii povestitori ai literaturii române-Ion Creangă și Mihail

Sadoveanu, fiecare făcând „firul povestii” depănat ca nimeni altul.

Dacă în poveștile lui Ion Creangă știm cine face bine și cine e rău, dacă nimeni nu scapă nepedepsit, iar împăcarea cu soarta este în extremis, ultima soluție, povestirile lui Mihail Sadoveanu te aduc pe tine, cititorule, în ipostaza de a fi acolo, la „Hanu Ancuței” și a asculta:

„Hanu Ancuței este mai mult decât o însăilare de basme; este un tot organic, o atmosferă bine definită, atmosferă de autentică feerie, zonă fermecată în care cuvântul trăiește și deșteaptă ecouri de dincolo de învelișul lui de sunori, în care oamenii se mișcă, făptuiesc și cuvântă într-un ritm ireal. Meritorii în parte și fiecare aducând în suita aceasta de basme evocatorii, contribuția ei melodică, povestirile se altoiesc însă pe o axă unitară, de o rară calitate”, amintea Perpesicius în Cuvântul din 31 martie 1928.

În această înlănțuire, vorbim la Sadoveanu de **povestirea în ramă** ca preambul al poveștii terapeutice, deoarece nararea faptelor se continuă cu o nouă experiență de la un povestitor la altul. Experiența de viață face ca fiecare **segment al ramei** să întregescă de fapt, **unitarul**.

Chiar dacă comisu Ioniță ce poposește la Hanu Ancuței nu reușește a spune decât o singură poveste, următoarea pe care și-o

dorește, nu mai ajunge a fi rostită deoarece, „spusa” celor de la han, menține clipa de atenție prin povestirea lor plină de imaginație, depășind de multe ori un prag al înțelegerii, dar care, în context, nu deranjează pe nimeni, iar fantasticul fiind cel care se împletește cu experiența de viață.

Secvențial, **rama poveștii** o alcătuiesc poveștile celor nouă, care vin din varii etape ale vieții, aducând confruntarea clipei din mediul ce le dă consistență, identitate și responsabilitate. Chiar dacă **mesajul** existențial vine din partea părintelui Gherman, Zodierul Leonte, căpitanul Neculai Isac, Ienache coropcarul, Constandin Moțoc, jupân Damian Cristișor, orbul și Zaharia fântânarul, ei fiind pe rând: călugăr, zodier, căpitan, negustor ambulant, cioban, negustor, cerșetor și fântânar, nimic nu împieteează momentul în care **povestea lor se completează și curge**, descoperind eternul personaj-**omul**.

În succesiunea lor logică, cele nouă povești: Iapa lui Vodă, Haralambie, Balaurul, Fântâna dintre plopi, Cealalată Ancuță, Județ al sârmanilor, Negustorul lipsan, Orb sărac și Istorisirea Zahariei fântânarul, **comprimă** seturi de experiențe de viață ce într-o curbă ascendentă, pot porni de la elementul de umor, curaj și iubire, la întâmplări deloc obișnuite, ajungând la dramă, amintiri înfricoșătoare, culminând cu fantasticul atât de prezent în Hanu Ancuței. Relevante apar rândurile lui C-tin Ciopraga-

(Mihail Sadoveanu-București, Ed.Tineretului - 1966) -: „Capodoperă de un echilibru desăvârșit, muzicală și unduitoare, gravă și surâzătoare, în care se armonizează eroicul și mâhnirea, pasiunea și resemnarea, accentul polemic și prietenia. Hanu Ancuței încântă printr-o artă pentru cerul liber, cea mai apropiată temperamentului sadovenian.

Epica de o măreție liniștită și fascinația lirică sunt specifice acestei arte. Cu particularitățile sale naționale, „Hanu Ancuței” este echivalentul românesc al celebrelor „Povestiri din Canterbury” ale lui Chancer.

După un asemenea demers al identificării povestirilor din Hanu Ancuței, e momentul a decodifica din punct de vedere al implicațiilor psihologice, toate **semnele** pe care atât personajele cât și întreaga atitudine comportamentală și arhitecturală a fiecărei povești în parte, fac dintr-un simplu (la prima vedere) enunț, un **mesaj** cu încărcătură preponderent existențialistă.

Rama povestirilor pornește de la cele trei personaje care-și revendică la un moment dat, ritmicitatea fenomenelor. Ancuța, hangița alege întotdeauna „o oală nouă pentru fiecare”, adăugând astfel unicitate atât personajului (povestitorul la un moment dat) cât și poveștii, găsimu-i locul potrivit.

Comisul Ioniță e de fapt mentorul acțiunii, a narațiunii, precum moș Leonte, Zodierul e un „solomonar cuminte” care

împletește firele realului cu cele ale fantasticului dând identitate fiecăruia, fapt completat de către cei ce povestesc, ce „fac închinare pentru fiecare”, recunoscând meritele și acordând importanța cuvenită celui ce povestește.

Întâmplător nu este nici locul ales, hanul fiind de fapt o cetate, iar cei ce vin, „intră în cetate, sunt ai cetății”, așezat într-un anumit punct în care și apa Moldovei este prezentă, dar esențială este vatra, focul-centrul, aici se povestește și astfel se închide **cercul**, iar povestitorii făcând apel la experiența proprie de viață în nararea evenimentelor, aduc **mesajul** spre personalizare, supunându-l unei judecăți spirituale a colectivității raportată la valoarea umană.

Într-un asemenea context logistic încerc a descoperi acea **poveste de suflet ce vindecă rătăcirea de-o clipă a speranței și-a durerii**. Astfel, apropiată celui ce o citește, povestea, prin puterea magică a celor spuse, aduce alinare și vindecare, făcându-l pe cel ce-o ascultă, să-și spună la un moment dat propria poveste, ca un început de descoperiri personale a identității și unicității sale.

1.2. Poveștea ca element terapeutic

Dacă **basmul terapeutic** surprins punctual, bine documentat și cu largă paletă de exemplificări în „Basme terapeutice pentru copii și părinți”-S. Filipoi-1998, demonstrează faptul că „indiferent de vârstă, avantajele folosirii conștiente, intenționate a basmului ca mesaj terapeutic sunt aceleași necesitând totodată compartimentarea sa, amintind că:

1)-**basmul terapeutic** iluminează, deoarece se adresează intuiției și fanteziei, lărgind spațiul interior al copilului, reprezentând totodată o lecție de viață care sparge vechiul tipar al conflictului insurmontabil cu care este familiarizat;

2)-**basmul terapeutic** este un vehicol foarte potrivit pentru modele comportamentale și valori morale, schimbarea de poziției îi este doar sugerată și are mai mult caracter de joc;

3)-**mesajul terapeutic** este preluat la fel ca mesajul unui vis, nefiind legat direct de experiența vieții reale;

4)-**basmul** nu ajunge să fie un „trigger” pentru declanșarea rezistenței la terapie, ci contribuie la dezvoltarea unei noi atitudini față de starea patogenă, comunicarea fiind făcută prin această formă;

5)-**basmul** aduce soluții cu totul neașteptate, cu efort emoțional pozitiv, ajungând chiar să contrazică logica și obișnuința;

6)-**subiectul** are posibilitatea să lărgescă sensul original al mesajului terapeutic deoarece basmul transmite un tip de creativitate;

7)-**mesajul terapeutic** se teaurizează, el putând fi imediat, aparent, deghizat sau ascuns, făcând ca ambiguitatea să favorizeze efectul „retard” și făcând ca mesajul terapeutic să poată fi reactivat în alte situații, fără ca dependența față de terapeutic să crească;

8)-**basmul ca mesaj terapeutic** poate fi folosit în combinație cu un instrument de comunicare, deoarece crează subiectului o bază de identificare protejându-l și învățându-l totodată să se autoînțeleagă, să se autoaprecieze pozitiv cât și să-și descopere propria putere interioară de a se „autvindeca”, adaugă în plus, **modul** mai incisiv, direct a faptelor prin personajele create, asupra celui care o citește, receptarea fiind maximă.

Povestea terapeutică e prezentă prin **mesajul** său specific ținând cont de particularitățile de vârstă a celui căruia i se adresează, copil sau/și adult, făcându-l a înțelege modul în care, receptarea dureri, bolii și chiar a speranței pot echilibra,

metaforic vorbind, acceptarea, resemnarea și în final, starea de fapt creată.

Atunci când vorbim de povestea terapeutică, în general, logica sa se îndreaptă spre **depășirea suferinței și a durerii** de către cei în cauză și mai apoi, elaborarea unor narațiuni ce decurg dintr-o logică bine structurată a **gândirii pozitive**, pornind de la elemente ca: bucurie, speranță, șansă, atitudine, înțelegere și acceptare. În acest context-Mitrofan I și Buzducea D-(2002) edidențiază cele **zece principii** descrise de Worden (1992) pentru a ajuta o persoană aflată în suferință să depășească durerea, necesare în extremis, conturând profilul de personalitate specific situației create:

1. **actualizarea durerii** (descrierea morții, a circumstanțelor ei)
2. **identificarea și exprimarea sentimentelor** (furie, culpabilitate, etc.)
3. **detașarea de cel decedat** (luarea unor decizii, schimbări)
4. **înlocuirea emoțională a persoanei decedate** (stabilirea de noi relații)
5. **stabilirea unui termen-limită pentru doliu**
6. **reasigurarea normalității sentimentelor**
7. **recunoașterea diferențelor individuale în procesul durerii**

8. **accesul în suport non-intensiv pe termen lung**

9. **explorarea stilurilor de a face față** punctând riscul alunecării spre folosirea unor metode neadaptative (abuz de alcool, drog)

10. **identificarea durerii nerezolvate**

Important este faptul că, până a ajunge în acest punct, e necesar a folosi întreaga baterie terapeutică a poveștii atunci când, ea poate să amelioreze durerea și suferința atât a copilului cât și a adultului.

Cuvântul are putere magică, el poate vindeca atunci când spus unde, cum și de cine trebuie, recunoscându-i-se astfel, valoarea terapeutică, acționează ca o forță.

Povestea terapeutică prin nararea faptelor „comprimă” la maxim experiențe de viață, menite a semnala o stare de fapt și a atenua **criza** ce, inevitabil apare la un moment dat, declanșată, precum, filosofic vorbind, de neînțelesuri ale înțelesului, știutelor și neștiutelor.

Povestea terapeutică **se povestește** (se spune) și **nu** se citește. Ea trebuie să fie liantul dintre trup și suflet, gând și gestică, trăire și exprimare. Ea nu poate fi spusă de către oricine, oriunde și oricum. Trăind în simbioză cu cel suferind, povestea terapeutică își are legile nescrise ale vulnerabilității sale, ceea ce

face ca simpla virgulă, să mai acorde o șansă, iar punctul, o certitudine și o reușită.

Pornind de la un caz real sau fantastic, povestea terapeutică își îndeplinește menirea de **mediator** a durerii și suferinței, aducând mult mai aproape pe cel aflat într-un impas, sincopă a vieții, de lumea în care legile care guvernează pot declanșa apariția unor resurse vitale de a învinge:frica, teama, neliniștea, neputința, nesiguranța și a descoperi speranța și șansa, conjugând verbele „a vrea”, „a putea” și „a dori”, la timpul prezent. În acel moment, **povestea terapeutică își dovedește utilitatea**, făcând prin puterea cuvântului ca **lumea** pentru cel în suferință, „să se miște altfel”, să fie percepută prin prism noilor conotații cognitive ale elementelor de identitate personală , dând unicitate clipei trăite.

1.3. Algoritmul poveștii terapeutice

Dacă în DEX **alegoria** este definită ca un procedeu artistic, constând în exprimarea unei idei abstracte prin mijloace concrete și/sau opera literară sau plastică-folosind această formă de expresie (fabula, parabola, etc), **în psihoterapie** alegoria sau **metafora** se definește ca o istorie reală sau fictivă care are ca **scop**:

- informarea
- educarea
- vindecarea individului
- dezvoltarea

Obiectivul poveștilor este să „păcălească” subiectul prin blocarea mecanismelor sale de apărare și intrarea în contact cu inconștientul și multitudinea de soluții depozitate în acesta.

Copilul mic are nevoie de povești pentru a învăța simbolică și securizanta de cum să-și rezolve propriile probleme. La rândul său, adultul se confruntă și el cu probleme noi, de altă natură și fără a discredita resursele trecutului, are nevoie de instrumente pentru a depăși dificultățile. **Povestea terapeutică** devine astfel un instrument prețios care va scoate la iveală emoții și sentimente ce riscă să rămână ascunse în inconștient:angoase, frici, dorințe, obsesii, culpabilități, invidii, întrebări la care nu le-am găsit dar nici căutat, răspunsuri. Astfel, **funcția metaforelor și a poveștilor** este aceea, de a ajuta „ascultătorul” să împace propriile sale pulsuni cu cerințele realității externe și regulile societății, deloc ușoare în unele cazuri.

Conținutul alegoriilor nu e necesar să și placă sub aspectul estetic, dar dacă ele întrunesc și calitatea de: plăcut, acceptat și accesibil, reușita în timpul terapeutic de aplicare a lor, este meritoriu. În acest sens, din istorioara metaforică, subiectul va

percepe, prea puțin conștient și cu mult mai mult , inconștient, **legăturile dintre poveste și propriile sale probleme**. Ca o certitudine, subiectul va avea mult mai târziu o **revelație** („insight”) cu privire la **mesajul** poveștii și cu siguranță că acest moment temporal va coincide cu începutul vindecării, a rezolvării într-o manieră nouă a impasului său existențial, dat într-o stare de fapt.

Recunoscutul psihiatric american Milton E.Erickson folosind alegoria ca tehnică psihoterapeutică nu uita să remarce atunci când era întrebat cum reușește să vindece spunând povești ca: „Oamenii vin și mă ascultă cum le istorisesc povești, apoi pleacă la ei acasă și-și schimbă comportamentul”. De fapt, acesta este punctul, momentul de la care trebuie să plecăm atunci când avem cu adevărat certitudinea că povestea terapeutică își are viabilitatea ca tehnică folosită pe scara accepției de către subiect, a surselor și resurselor care vindecă sau ameliorează suferința și durerea.

În accepțiunea sa, Erickon consideră că sediul **conștientului** s-ar găsi în emisfera stângă, ce controlează activitățile raționale și analitice, cum ar fi: limbajul, gândirea lineară, comunicarea digitală, scrierea, aritmetica, ș.a. în același concept, psihiatrul american, cantonează **inconștientul** în emisfera dreaptă care se ocupă și de activitățile de sinteză, de înțelegere a limbajului,

muzicii, creativității și comunicare analitică. Toate aceste remarci sunt absolut necesare a fi subliniate, pornind de la faptul că psihanaliza consideră inconștientul un rezervor al pulsuniilor refulate, al dorințelor nepermise, ceea ce-l determină pe Erickson a susține când vorbește despre același inconștient, ca fiind cu adevărat un sediu al soluțiilor și nimic altceva.

De fapt, vorbind subiectului, nu faci altceva decât să te adresezi în aceeași măsură, egală, atât conștientului cât și inconștientului, ceea ce determină ca într-o primă etapă când subiectul se află într-o transă ușoară, metafora ericksoniană să permită deconectarea emisferei stângi (starea de conștientă) și comutarea emisferei drepte, demonstrând în partea a doua a intervenției psiho-terapeutice, funcționalitatea emisferei stângi fiind reluată pentru a sintetiza informațiile redade în prima etapă.

De notat în mod special este faptul că **utilitatea** poveștilor terapeutice este indicată pentru toate categoriile de subiecți (clienți, pacienți), indiferent de vârstă și/sau nivelul de școlarizare.

Interesant de subliniat este situația deja cunoscută în lumea psihoterapeutică, de a cuprinde **alegoria** ca fiind mult mai ușor acceptată de subiect (client), deoarece el nu se simte direct vizat de subiectul poveștii. Considerată ca mijloc de intervenție

psihologică, Jeffrey Zeig, îi punctează alegoriei amintite **avantaje** față de alte tehnici terapeutice și anume:

1)-nu are efecte negative;

2)-este captivantă;

3)-favorizează independența subiectului (clientului) față de psihoterapeut care nu-i oferă o soluție gata fabricată ci îl obligă să facă singur conexiunile care-l vor duce spre/la găsirea soluției;

4)-poate fi folosită pentru depășirea rezistențelor naturale la schimbare;

5)-favorizează memorarea deoarece sub formă de istorioară, ideile prezentate sunt mai ușor memorizate;

6)-provoacă confuzie, ceea ce declanșează comutarea pe emisfera dreaptă și deci, accesul la inconștient;

7)-poate fi utilizată atât pentru eliminarea comportamentelor de eșec cât și pentru optimizarea performanțelor;

Chiar dacă unii la prima vedere ar putea crede că psihoterapia prin poveste este o formă de manipulare, la o privire mai atentă și reală, pot constata contrarul, datorită faptului că, inconștientul are propriul său sistem de protecție și nu se lasă și nici nu poate fi manipulat cu atâtăușurință cum s-ar putea crede. În acest context, **acțiunea** poveștilor se manifestă printr-o reacție constructivă de cunoaștere la nivelul credințelor personale și nu printr-o simplă manipulare. Astfel, **alegoria** deține calitatea de a

fi un instrument atât simplu, dar și complex totodată având în același timp și puterea de a transforma viața cuiva în sens pozitiv sau blocând aspirațiile și chiar certitudinile unora, atunci când construirea ei nu respectă algoritmul unei povești terapeutice.

Matematic și psihologic vorbind, **algoritmul unei povești terapeutice** trebuie să reprezinte **suma (S)** unor **termeni pozitivi (T.P.)** și ai situației, eliminând printr-o simplă scădere, nesiguranța, incertitudinea și nereușita, adică **termenii negativiști (T.S)**, **rezultanta (R)** fiind reușita, rezolvarea problemei, găsirea soluției rezonabile, repunând astfel pe linia de încredere și certitudine, persoana (subiectul, clientul) supusă psihoterapiei pe baza poveștii terapeutice. În contextualitatea dată, algoritmul poveștii terapeutice se determină aplicând formula:

$$(T.P+T.P.)- T.N.=R.$$

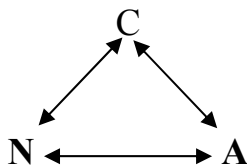
Tot ca **sumă (S)** trebuie să se considere și **termenii senzoriali (T.S)** ca fiind formați din cei: vizuali, auditivi, kinesteziei (de atingere), T.V; T.A; T.K, adică

$$T.V.+ T.A.+T.K.=T.S.$$

Implementând algoritmi prin formulele descrise anterior, putem continua cu certitudine afirmând faptul că, **subiectul** unei povești terapeutice trebuie descris în **termeni pozitivi**, deoarece inconștientul nu înțelege limbajul negativ (exp: O persoană căreia

o să-i cerem să nu se mai gândească la momentul în care s-a produs evenimentul negativ, ea va continua să aibă în minte aceeași idee). Un argument în acest caz este și acela că, în multe situații, omul știe mai repede ce nu-și dorește, decât ce vrea cu adevărat în realitate. De asemenea un obiectiv formulat în termeni negativiști, este mai puțin creativ și duce mai ușor la o stare de disconfort și indispoziție.

Totodată, povestea terapeutică **permite natarorului (N)** să stabilească o **comunicare (C)** multivalentă și multinivelară cu **ascultătorul (A)**, atât la nivel conștient cât și inconștient.

Din această cauză, **subiectul** alegoriei trebuie formulat și în **termeni senzoriali**: vizual, auditiv, kinestetic (atingerea).(exp.-dacă vom spune „vreau să fiu fericit”,-reușita va fi departe deoarece mesajul nu există prin neimplicarea termenilor senzoriali). **Conținutul** alegoriei trebuie să fie descris în termeni cât mai vagi pentru a stimula creativitatea, iar **cuvintele** folosite să nu fie personalizate (neoferind referințe precise de oameni, locuri, etc.).

Din punct de vedere **psiholingvistic**, **verbele** de acțiune vor fi înlocuite cu **substantive** pentru a lăsa **imaginația ascultătorului** să facă completările necesare: amintirea, gândul, împrejurarea, etc. Este foarte important să „intre în scenă”, practic în strategia de rezolvare a problemelor, **personajele** care fac parte consecvent din inconștientul colectiv, ele stimulând inconștientul subiectului (clientului). Acestea în general sunt: zâne, înțelepți, prinți, prințese, regi, regine, moș Crăciun, personaje din Biblie, Iisus, eroi mitologici, cât și persoanele din cercul de cunoscuți sau/și prieteni care la un moment dat, pot deveni personaje pozitive într-o poveste terapeutică.

Deci, schematic, sarcina creatorului de poveste terapeutică pornește de la relația dintre:

Ascultător (A)

-situația problemă

-situația ideală

Povestitor (P)

-situația

-strategia de rezolvare

-rezolvarea pozitivă

Așa cum mai aminteam, povestea terapeutică **nu** se citește, ci ea **se relatează**, **tonul vocii**, **intensitatea**, **amplitudinea**, **mimica și gestică** fiind deosebite în acest caz. Edificator poate fi și următoarea povestire asiatică:

„Cică într-o zi un tânăr îl întreabă pe rabin despre maniera în care trebuie să povestim:

-Bunicul meu era șchiop, începu să povestească rabinul, iar într-o zi l-am rugat să-mi spună o istorie despre tatăl său. Bunicul meu a povestit că tatăl său avea obiceiul să țopăie și să danseze. Prins de istorisirea sa, bunicul s-a sculat și a început să țopăie și să danseze cum făcea tatăl său. Și astfel, din acel moment el s-a vindecat de infirmitatea sa”.

Astfel, psihoterapeutul devine un actor care face mai multe roluri, starea de **empatie** fiind indispensabilă pentru reușita în transmiterea și depistarea mesajului poveștii terapeutice.

În viziunea lui Erickson, pentru ca mesajul să fie recepționat de inconștient este de preferat ca înainte de relatarea propriu-zisă, să se creeze un moment de **confuzie**, pregătind astfel terenul , povestind lucruri fără legătură cu problema subiectului (clientului) dar care au drept scop dezorganizarea sau destabilizarea conștientului.

Erickson avea obiceiul de a repeta fraze de genul: „Există câteva lucruri pe care le știi, dar fără să știi că le știi. Când vei știi ceea ce nu știi că știi, atunci te vei schimba”.

O asemenea formulare dar și abordare a confuziei, misterioasă și fascinantă, obligă ascultătorul să caute în el resursele necesare pentru a se schimba.

Interesante și pline de substanță sunt întrebările pe care ni le propune Stăvărache C (2002) pentru a crea acea dezorganizare la nivelul conștientului și anume:

- Ce culoare are somnul ? De ce?
- Ce este mai grea: o inimă întristată sau o piatră de râu?
- Ce este mai dulce: un zâmbet sau o bomboană? De ce?
- Care este asemănarea dintre un castor care roade o bucată de lemn și o mașină de scris?
- Care animal seamănă cel mai bine cu o bucată de elastic?
De ce?

- Cu ce animal semeni cel mai bine? De ce?
- Cu care floare semeni cel mai mult? De ce?

Și seria întrebărilor „destabilizatoare” poate continua, importantă fiind **ideea** pe care grupul țintă căreia i se adresează, să fie receptată la intensitatea sa maximă.

O mare atenție trebuie acordată în procesul de derulare a logisticii povestii terapeutice, faptului că aceasta **nu trebuie explicată** (fapta, întâmplarea, alegoria). Dacă facem imprudența din necunoașterea construcției (algoritmului) poveștii terapeutice și încercăm să răspundem la nedumeririle și în avalanșă, întrebări ale ascultătorului și o „traducere”, riscăm și o să avem neplăcuta surpriză, de a reduce drastic din acțiunea pe care **ea** trebuie s-o

aibă asupra inconștientului, provocând voluntar rezistențe și obiecții, nemaiputând a sconta pe rezultatul pozitiv al intervenției noastre psihoterapeutice asupra subiectului (clientului) nostru.

Și n-ar strica a aminti **pașii** pe care copilul îi poate parcurge atunci când, bolnav fiind, dorește să-și scrie propria poveste sau simplu, să scrie o poveste.

În acest „sistem”, compartimentăm astfel:

A) **Învăță să spui o poveste (9 pași)**

- 1- găsește o poveste care să-ți placă;
- 2- citește și recitește povestea preferată;
- 3- analizează personajele;
- 4- analizează ce ți-a plăcut cel mai mult;
- 5- adaugă sau scoate din poveste la ce ți-a plăcut și la ce nu ți-a plăcut din poveste;
- 6- povestește-ți noua ta poveste;
- 7- ai încredere în tine când spui povestea;
- 8- spune povestea (repet-o) până o știi bine;
- 9- spune și altora povestea, acceptând atât lauda cât și critica;

B) **Cum să-ți alegi o poveste (8 pași)**

- 1- alege cele mai frumoase povești după părerea ta;
- 2- caută povestea mai ales în literatură clasică dacă crezi că te reprezintă, dacă nu găsește-o în realitate;

3- găsește o poveste care să ți se adreseze ție în mod personal;

4- cunoaște grupul țintă căreia vrei să-i spui povestea ta;

5- caută povestea ce „cerșește” să fie spusă;

6- caută povestea în media;

7- ia parte la întâlnirile povestitorilor profesioniști;

8- testează-ți poveștile selectate pentru grupul țintă;

C) „**Fișa poveștii tale**” (contabilizarea poveștilor tale)

- Titlu;

- Autor;

- Sursa (carte, bibliotecă, proprie);

- Timpul alocat povestirii;

- Personaje;

- Succesiunea evenimentelor;

- Grup țintă;

- Genul poveștii;

Se impune ca la sfârșitul demersului psihoterapeutic prin alegorie, să avem certitudinea de a releva eficiența printr-un scor valoric anume (moral, social, etc.). **Elementul pozitiv** la acest capitol îl reprezintă faptul că **NU** există nici o regulă după care să se măsoare eficacitatea unei alegorii. Cert este doar că **efectul – schimbarea** va avea loc, timpul fiind cel care guvernează (câteva ore, zile sau săptămâni). Important este faptul că **efectul pozitiv**

are loc în toate cazurile, **specificul** venind de la **unicitatea individului** ca specie umană raportată atât la sine prin tot ce-l caracterizează cât și la societatea/comunitatea care-l acceptă sau nu în macro sau micro structura sa, trecute de multe ori prin metamorfoze de ordin fiziologic și psihologic.

E momentul a ne opri și asupra poveștilor folosite în **psihoterapia pozitivă**. Astfel, Peseșchian N (2005) surprinde fazele unui plan terapeutic, având la bază, povestea, ca parte a tratamentului-5 pași:

1) **-observare-distanțare** = se face o relatare, preferabil în scris, despre motivul supărării, cine a cauzat-o și când;

2) **-inventariere** = folosind DAI (Differentiation Analysis Inventory) determinând ariile de conduită în care pacientul însuși și partenerul său au trăsături pozitive, precum și cele supuse criticii; astfel putem contracara tendința spre generalizare;

3) **-încurajarea situațională** = pentru a construi o relație de încredere, întărim trăsăturile individuale pe care le considerăm acceptabile și care sunt corespondentele trăsăturilor etichetate negativ;

4) **-verbalizarea** = pentru depășirea, în conflict, a tăcerii și a distorsiunii vorbirii, comunicarea cu partenerul se dezvoltă pas cu pas; se discută despre trăsăturile și experiențele pozitive, precum și negative;

5) **-extinderea scopurilor =**

- îngustarea nevrotică a perspectivei este distrusă în mod conștient;

- se învață cum să nu se transporte conflictul în alte arii;

- se învață deschiderea spre noi scopuri, care nu au mai fost probabil experimentate înainte;

- tratamentul se bazează pe două proceduri care merg paralel și sunt împletite:

a)-**psihoterapia**, prin plan;

b)-**autoajutorarea**, prin care pacientul preia sarcina terapeutică în cadrul cercului de oameni de care este apreciat.

Toate aceste considerații pornesc de la faptul că **psihoterapia pozitivă** încearcă să extindă demersul tradițional prin trei idei de bază:

1)-abordarea pozitivă ca răspuns la psihopatologie;

2)-abordarea referitoare la conținut, drept un mediator pentru comuniunea diverselor discipline;

3)-metoda „ajutorul de sine” în cinci etape și terapia pentru vitalizarea pacientului, prin folosirea poveștilor și a vorbelor înțelepte;

De asemenea, psihoterapia pozitivă are trei aspecte:

- punct de plecare pozitiv

- proceduri legate de conținut

- cele cinci faze ale psihoterapiei pozitive.

ceea ce a determinat punerea accentului, în acest caz, pe povestea terapeutică (orientală), amintită în structura sa, prin cinci pași.

Voi aduce ca aplicație practică, două povești terapeutice, după Stăvărache C. (2002) și Pașca M.D. (2004) nr.3

1- Povestea furnicuței Maria

a)-indicații terapeutice:

-lipsa motivației de a învăța sau munci;

b)-efecte dorite:

-valorizarea sancinilor cotidiene;

-prevenirea abandonului școlar;

-încurajarea efortului de dezvoltare personală;

c)-grupul țintă:

-copii;

-adulți;

A fost odată o furnicuță care nu voia să muncească. Furnicuța Maria prefera să stea toată ziua lungită, să se joace sau să alerge. În toate momentele zilei, toate scuzele erau bune pentru a nu munci. Din această cauză, ea se juca mai mult singură, deoarece colegile sale erau ocupate să muncească.

Într-o zi, în timp ce Maria era plecată în pădure să se joace, o zână veni la furnicar. Ea explică tuturor furnicilor că lansează un concurs pentru desemnarea celei mai bune furnici din lume. Fiecare furnică va putea acumula puncte dacă muncește atunci când trebuie, se joacă în cel mai potrivit moment și, bineînțeles, are o mulțime de prieteni. Astfel, micuțele furnici se puseră pe treabă pentru că fiecare vroia să câștige. Când Maria se întoarse acasă, văzu că nimeni nu o bagă în seamă. Toate furnicile cântau, zâmbeau și transportau provizii. Maria se simți puțin dată la o parte. Până să se culce, reuși totuși să afle care era pricina acestei schimbări și de ce toată lumea era atât de grăbită. Atunci, Maria își zise că trebuie să câștige concursul, că este capabilă să fie prima. Dis de dimineață, furnicuța noastră se alătură suratelor sale. Lăbuțele sale erau foarte obosite pentru că Maria, nu era obișnuită cu munca, dar ea nu se descuraja deoartece voia să câștige concursul și să devină cea mai bună furnică din lume. Ea se juca acum împreună cu celelalte furnicuțe și acest lucru era deosebit de plăcut.

La sfârșitul concursului a constatat că avea o mulțime de prieteni. În așteptarea rezultatului concursului, toate furnicuțele erau anxioase. Zâna a anunțat în sfârșit marea câștigătoare: „Pentru că a făcut multe eforturi și ameliorat rezultatele, o declar pe furnicuța Maria, câștigătoarea concursului”.

Toată lumea a aplaudat, iar Maria era foarte mândră de ea. Zâna i-a dat și o diplomă, precum și următoarele sfaturi: „Rămâi întotdeauna o furnicuță muncitoare și conștiincioasă. Când îți vei simți lăbuțele obosite sau când curajul te va părăsi, respiră adânc de trei ori și vei vedea cum o lumină albastră te va înconjura și-ți va da forță și curajul de a continua. Această lumină va fi invizibilă pentru ceilalți, doar TU o vei putea vedea”.

2- Povestea lui Ulysse

a)-indicații terapeutice:

-incapacitatea de a-și stabili un scop în viață;

b)-efecte dorite:

-conștientizarea importanței cunoașterii a ceea ce vrem să facem înainte de a acționa;

c)-grupul țintă:

-adulți;

De mai mult timp, Ulysse se pregătea să plece într-o călătorie care să-i schimbe viața. El a studiat mai multe limbi străine, precum și hărți care să-i arate diferite zone ale lumii. Locul de destinație era mai puțin important, ceea ce-l interesa cu adevărat, era să plece.

Dificultățile au început să apară în momentul în care s-a prezentat la o agenție de turism pentru a-și rezerva un billet de

avion. Bărbatul de la ghișeu i-a pus mai multe întrebări obișnuite pentru a afla locul și momentul când vrea să plece.

-„Eu nu vreau să merg în Mexic, în Grecia sau în Italia”.

-„Unde vreți atunci să mergeți?” l-a întrebat funcționarul de la ghișeu.

-„În mod sigur, nu vreau să merg în Anglia, în Australia și nici în Germania”.

-„Pe mine nu mă interesează unde nu vreți să mergeți”, zise funcționarul din ce în ce mai nerăbdător. „Pe noi ne interesează unde a-ți vrea să plecați în călătorie”.

-„Nu mă interesează nici Spania sau Portugalia, nici India sau Rusia”, zise Ulysse.

În acel moment își dădu seama de impasul său și se întoarse acasă. În acea noapte a avut un vis: se făcea că se afla într-un aeroport și privea plecarea mai multor avioane. Deodată îi apărură în fața ochilor marele Lindberg, primul pilot care a traversat Atlanticul în 1927, care îi adresă următoarele cuvinte: „Avioanele sunt pregătite să zboare, nu contează unde. Pilotul este acela care decide locul unde aparatul va ateriza”.

Puțin după aceea eroul nostru adormi. Dimineața el realizează importanța cunoașterii exacte a destinației înainte de a pleca într-o călătorie pe care el încă nu o știa.

3- Ursul-Moș Martin

a)-indicații terapeutice:

-nevoia de a se bucura, de a trăi bucuria;

b)-efecte dorite:

-conștientizarea sentimentului de bucurie ca sens al trăirilor sufletești;

c)-grup țintă:

-copilul infectat HIV/SIDA;

Într-un orașel de munte, pe o străduță liniștită, locuia un vestit croitor. Toate animalele pădurii își comandau hainele la atelierul său.

Așa s-a întâmplat că, într-o zi apărură în ușa atelierului, ursul. Era tare supărat. Nu se putea prezenta la serbarea pădurii, pentru că, n-avea haine.

Meșterul croitor îl privi pe deasupra ochelarilor. Oare ce haine să-I facă? Din blană? Cât de călduroase să fie? Dar, mai ales, să nu semene cu a altuia din pădure. Să fie verzi? Nu se poate! Nu l-ar vedea nimeni prin poiană. Să aibă pene? Ce-ar zice păsările? Greu de făcut!

Tocmai atunci apărură pe ușă, Rița-Veverița:

-Ce faci meștere? Întrebă ea spărgând o nucă. Supărat?

-Păi uite. Mă așteaptă ursul pădurii și nu știu ce haină să-I cos pentru serbare.

Doar o clipă făcu Rița-Veverița ochii roată. Parcă ar fi căutat ceva. Luă apoi foarfecele meșterului croitor și ieși grabnic cu ele pe ușă.

Meșterul privi mirat în urma ei. Oare unde se dusesese? Și-i luase și foarfecele! Se uită la ceas. Cucul se pregătea să cânte, dar mai repede auzi clopoțelul de la ușă.

Intrând, Rița-Veverița răsturnă pe masa meșterului, tot ce ținea-n lăbuțe și zise:

-Să-i croiești haină de blană moșului. Culoare să-i dai după coaja de nucă, frunza toamnei, petecul de scoarță de copac și-un smoc de păr din coada mea. Și-o semăna cu noi care-l vom ocroti și...

Luându-și coada la spinare, Rița-Veverița fugi repede la serbarea pădurii.

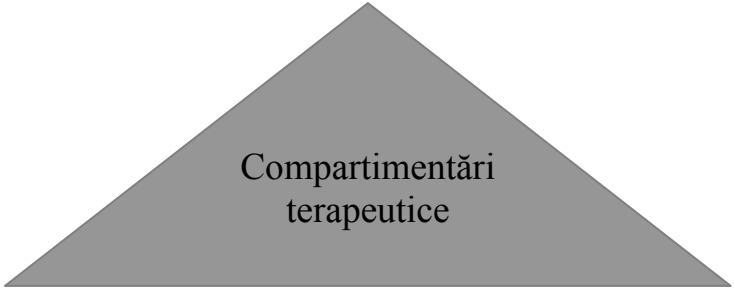
Meșterul se apucă grabnic de lucru. Haina de blană o coloră cu ron-maron, iar la serbarea pădurii, ursul se dovedi cel mai frumos. Nimeni nu era ca el, ci doar dintr-un colț se auzi un ronțăit. Cine? Rița-Veverița îi zâmbea prietenește. Oare cine era frumosul-frumos? Nimeni altul decât ursul Moș-Martin. Păi nu?

Deci, atenție părinți și cadre didactice:

- nu vă descurajați copiii atunci când începeți să aplicați terapia prin poveste;

- motivați-vă corect intervenția terapeutică în fața copilului;
- înțelegeți de la început, corect problema copiilor;
- acceptarea și respectul să fie reciproc;
- gândiți-vă întotdeauna, câtă „parte” vă revine din comportamentul necorespunzător al copiilor, toate acestea avându-le în vedere, când ascultătorul este **copilul**.

CAPITOLUL II

Compartimentări
terapeutice

2.1. Specificul poveștii terapeutice pentru copii

Copiilor le plac poveștile, chiar dacă nu au toate zâne și feți-frumoși, pitici și zmei, dar foarte bine pot avea personaje de vârsta lor, cu prietenii lor și de ce nu, bucuriile și necazurile lor.

De fapt copilul nu caută altceva în „bucătăria” poveștii terapeutice, decât **pe sine**, încercând să-și întărească EU-L. Imaginea, sunetul și desenul, completează povestea pe care copilul dorește s-o asculte și la care el se raportează. El o alege. Poate fi clasică și atunci „Rățușca cea urâtă” de Ch. Andersen câștigă detașat în „topul suferinței”, sau nu reprezintă altceva decât privirea tristă a colegului de bancă atunci când, plin de seriozitate și gravitate îl roagă să-l protejeze, să nu se lovească, să nu se taie, să nu se zgârie, spunându-i atât de simplu: „Nu știu cât o să-ți mai fiu coleg de bancă, deoarece doctorii mi-au spus că sunt infectat HIV. Nu te speria. Nu fac nimic, dar vreau să mă ajuți să fiu, atât cât se poate, COPIL și pe mai departe”.

În aceste situații și nu numai, povestea terapeutică **trebuie** să fie un izvor atât de energie, cu precădere pozitivă, cât și unul de bucurie în care evenimentele vieții să fie o cascadă de culori benefice celui în suferință.

Așa cum aminteam de-a lungul cărții, povestea terapeutică **nu se poate explica**, ea nu dă nici soluții și nici verdicte, ci se lasă **înțeleasă** de cel ce o înțelege. E și normal ca cel clinic sănătos să nu reacționeze la fel cu cel bolnav. Unde sunt experiențele de viață? Ce status avem și cât responsabilizăm în situația creată? Greu de înțeles atunci când nu poți înțelege pentru că nu te știi înțeles. În acest repertoriu, copilul **își alege** povestea pe care o dorește el, cu personajul preferat, sau dacă nu o are, și-o poate scrie singur, moment în care apare **amintirea** ca punct forte în întregul demers terapeutic pe baza poveștilor. Întrebările, cei 5 W:

- cât dorește să-și amintească;
- cum dorește să-și amintească;
- când dorește să-și amintească;
- unde dorește să-și amintească;
- de ce dorește să-și amintească,

constituie pilonii ce survin prin amintire, elementul de **creativitate** și **fantezia** copilului, nevoit de a depăși fazele suferinței și durerii sale.

Ajunge el să se autoprotejeze? Ne lasă să-l cunoaștem?

Știm să-l ajutăm? Avem maturitatea și înțelepciunea de a-l înțelege și ajuta? Ne-am pus vreodată întrebările lui? Am trecut prin propria sa experiență de viață?

Apăsătoare și responsabile întrebări, fapt ce duce la găsirea unor puncte în care e necesar să se întâlnească întru cooperare **interesul copilului și responsabilitatea adultului.**

Astfel Faber A. și Mazslish E. (2002) susțin cele șapte metode menite a-l atrage pe copil să coopereze atât la școală cât și acasă, iar în situația de față, fiind punctul în care cei doi, **COPILUL ȘI ADULTUL** trebuie să fie pe aceeași baricadă, înțelegându-se și acceptându-se reciproc. Deci:

1. descrie problema;
2. dă informații;
3. oferă o variantă;
4. exprimă-te printr-un cuvânt sau un gest;
5. descrie ceea ce simți tu;
6. așterne pe hârtie;
7. fii glumeț;

Povestea obișnuită sau nu, cuprinsă sau nu într-o carte de povești, poate deveni un punct de pornire în „a aborda” copilul atunci când acesta nu se simte confortabil de a vorbi despre sentimentele sale . În acest moment Mitrofan I și Buzducea D (2002) remarcă faptul că „O modalitate simplă, dar eficientă o reprezintă **tehnica celor cinci sentimente: tristețea, furia, fericirea, frica și singurătatea.** Este foarte important să nu se anticipeze și nici să nu se sugereze răspunsul copilului. Se

urmărește consonanța dintre comportamentul verbal și cel nonverbal al copilului. O altă modalitate de a ajunge la sufletul copilului este aceea de a **concentra toate simțurile acestuia spre o activitate care să fie relevantă scopurilor terapeutice urmărite**. Dacă copilul întâmpină dificultăți în exprimarea verbală a ceea ce simte, **se poate inventa o poveste în care el însuși să fie unul dintre actorii acesteia**, oferindu-i posibilitatea dezvoltării sentimentelor (anxietate, teama, îngrijorare, etc.). De asemenea, se poate folosi un joc în care se pot implica **sentimente legate de pierdere și separare**. Există și copii care au un alt mod de a simți pierderea și durerea, mai puțin în exterior și care nu cer ajutor în mod explicit, ceea ce mai înseamnă că nu vor primi ajutorul consilierului dacă li se oferă.”

Din acest moment putem vorbi de o altă tehnică familială, dezvoltată de Dreikurs (1974) cunoscută sub numele de **„rezolvarea mutuală a problemei”**, deoarece și în cazul poveștii terapeutice, **relația dintre ascultător-povestitor** ce pot fi copilul-părintele și nu numai, pot fi urmăriți **șase pași specifici** și anume:

1)-**în primul rând**, se exprimă acordul asupra faptului că există o problemă și se definește exact care este problema;

2)-**în al doilea rând**, vor stabili dacă sunt sau nu capabili să învingă împreună problema, formând împreună o echipă, având același inamic comun;

3)-**în al treilea rând**, constă în stimularea folosirii de către copii de întreaga energie și resursele de care dispun

4)-**în al patrulea rând**, rezidă în implicarea tuturor în rezolvarea problemei, ținând cont de părerea, dorințele și nevoile copilului, contribuind astfel la maturizarea și creșterea normală a acestuia;

5)-**în al cincelea rând**, familia va supune la vot părerile și soluțiile discutate, pentru a selecta pe cea care a întrunit cele mai multe voturi;

6)- **în al șaselea rând**, după ce s-a realizat un concurs într-o anumită direcție, se vor încuraja unul pe altul și vor devaloriza lucrurile care ar putea sabota încercarea ce și-au propus-o”.

Finalul „colaborării” va conta la scorul dintre punctele care au dus la rezolvarea problemei. Reevaluarea apare doar atunci când situația găsită de cei în cauză, n-au rezolvat pe deplin problema respectivă.

Și toate acestea, spre cel mai sensibil moment creat în cadrul realizării terapiei prin povești și anume **stabilirea încrederii copilului în adult**, fapt important și realizat printr-o :

-comunicare bună de ambele părți

-lucru în echipă, respect și responsabilitate;

-informație consistentă, reală și utilă;

Atunci, copilul va ști **să recepteze** și prin interme-diul poveștii, **mesajul** dintre propria boală sau simptomele agravării stării sale de sănătate. De aceea, pentru a ști să preîntâmpinăm stări nedorite în receptarea mesajului de către copil, e bine să stabilim în munca cu acesta, **patru mesaje esențiale** și anume:

a)-nu există sentimente drepte sau greșite și chiar cele despre care copilul se poate simți rușinat/culpabilizat nu sunt comune și nici rezonabile;

b)-este de ajutor să-și exprime sentimentele;

c)-poate fi ajutat să lucreze cu sentimentele;

d)-nu există modalități corecte sau greșite de exprimare a sentimentelor, copii au nevoie să fie protejați de propriile dureri/răni;

La toate acestea, tot punctat, în practică apare mult mai pragmatic și coerent, Kellmer Pringle M (2000) ce surprinde în cele **zece comandamente** legate de **educarea unui copil**, în cazul nostru, din perspectiva dezvoltării armonioase a personalității sale, atunci când beneficiază de dragoste și securitate, de experiențe noi, de apreciere și stimă, de responsabilitate și autonomie:

1 -oferiți copilului o mare parte din timpul și înțelegerea dumneavoastră, jocul cu copilul, lectura sunt mult mai importante decât un menaj bine făcut;

2 -copilul are nevoie de experiențe noi și de comunicare permanentă, ceea ce-i asigură dezvoltarea spirituală;

3 -oferiți copilului îngrijiri permanente, coerentă iubitoare ceea ce este de o importanță fundamentală pentru sănătatea spirituală, la fel cum alimentația corectă este esențială pentru sănătatea corpului;

4 -copilul va fi stimulat să se joace singur sau cu alți copii, ceea ce permite explorarea, imitația, construcția și creația;

5 -atunci când eforturile copilului sunt încununete de succes, el trebuie felicitat, apreciat;

6 -părinții trebuie să-i dea copilului responsabilități din ce în ce mai mari, deoarece simțul responsabilității se dezvoltă prin activități practice;

7 -fiecare copil este unic în felul său, astfel că părintele trebuie să-și adapteze comportamentul la caracteristicile acestuia;

8 -atunci când nu suntem de acord cu comportamentul copilului, manifestarea dezaprobării trebuie să țina cont de temperament, vârstă și capacitate de înțelegere a copilului;

9 -copilul nu trebuie amenințat cu pierderea dragostei sau abandonului; părinții pot respinge comportamentul copilu-lui dar nu-și pot respinge propriul copil;

10 -părinții nu trebuie să aștepte recunoștință, deoarece copilul nu și-a solicitat nașterea;

Dacă analizăm cele menționate mai sus, vom observa, în cazul nostru, că el, **copilul**, pentru a avea cât mai mult timp o **stare de bine fizică și psihică**, e absolut necesar a fi cunoscut, apreciat, înțeles, acceptat și crescut, în așa fel încât, atunci când suferința și boala îi produc **supărări**, ameliorarea și în cele din urmă vindecarea sa poate veni și din implicarea într-un tratament medicamentos și nu numai a psihoterapiei, în speță a terapiei prin poveste, ținând cont de unicitatea celui în cauză sub toate aspectele dezvoltării sale bio-psiho-sociale.

2.2. Specificul poveștii terapeutice pentru adulți

Ar putea părea paradoxal pentru unii, faptul că și adultul poate fi cuprins într-un program terapeutic bazat pe poveste. Suportând alte rigori metodologice, povestea terapeutică este aplicată cu bune rezultate și cerută de multe ori chiar de către subiect (client) deoarece o consideră mai aproape de sufletul său, regăsindu-se conștient sau inconștient în acțiunea narării.

Față de copil, impactul cu povestea este mult mai pragmatic, el, adultul, trecând de cele mai multe ori totul prin prisma conștientului, **rezultanta**, chiar mai puțin vizibilă la început, „explodează” atunci când toate acumulările existențiale și experiențele sunt deja făcute.

Elementele de bază în terapia prin poveste la adult pot fi considerate:

- optimismul;
- gândirea pozitivă;
- dorința de vindecare;
- autovindecarea;

Optimismul pus față în față cu pesimismul? Cine câștigă oare? Cel veșnic nemulțumit, nervos, neliniștit, irascibil, ce se consideră neajutorat?

De fapt, la baza **pesimismului** stă fenomenul de **neajutorare** înțeles ca stare de lucru în care nimic din ce alegi să faci, nu afectează ceea ce se întâmplă. **Neputința voită** apare atunci când, veșnic te consideri neajutorat, iar **depresia** nu este altceva decât consecința unei stări, privită din perspectiva unui negativism total.

Dr. Seligman M. (2004) ce s-a ocupat mai bine de 25 de ani de optimism (ca știință a controlului personal) și pesimism, menționa printre altele: „Atunci când sănătatea cuiva lasă de

dorit este din cauza constituției sale, proaste-lor obiceiuri privind sănătatea sau faptului că respectivul a venit în contact cu prea mulți microbi.

Această viziune convențională scapă din vedere un motiv hotărâtor al sănătății: propriile cogniții. Putem avea asupra sănătății noastre fizice un control personal mult mai bun decât bănuim. De exemplu:

- Modul în care gândim, mai ales despre sănătate, ne influențează sănătatea;
- Optimiștii iau mai puține boli infecțioase decât pesimiștii;
- Optimiștii au obiceiuri de îngrijire a sănătății mai bune decât pesimiștii;
- Sistemul nostru imunitar poate funcționa mai bine dacă suntem optimiști
- Avem dovezi că optimiștii trăiesc mai mult decât pesimiștii;”

Privind această înșiruire, putem afirma faptul că „**crucial** este ce gândești atunci când eșuezi folosind puterea gândirii non-negative . Să schimbi lucrurile distructive pe care ți le spui atunci când ai parte de neazuri pe care viața ni le rezervă tuturor, iată cheia optimismului”, (Seligman M. -2004), făcând din povestea terapeutică, învelișul formelor cognitive.

„Grupul țintă” a poveștii terapeutice nu este doar adultul bolnav fizic, ci și cel pentru care teama, neputința, frica, speranța, iubirea, reușita, încrederea, sunt într-o furibundă tornadă, deoarece el se caută și nu se găsește, elementul de reper fiind de multe ori aproape inexistent.

Dr. Siegel B. (2004)-surprinzând în studiul său clientul, pacientul, sublinia faptul că:„ Problema fundamen-tală cu care se confruntă majoritatea pacienților este incapacitatea de a se iubi pe ei înșiși, determinată de faptul că n-au fost iubiți de alții într-o perioadă crucială a vieții. În majoritatea cazurilor e vorba de copilărie-când relațiile cu părinții ne cizelează modalitățile specifice de reacție la stres. Ajunși adulți, repetăm aceste reacții și devenim vulnerabili în fața bolilor, iar personalitatea noastră determină adesea natura celor pe care le contrac-tăm. Capacitatea de a te iubi pe tine însuși laolalta cu capacitatea de a iubi viața, acceptând fără rezerve faptul că nu va dura veșnic, îți dă putința de a-ți îmbunătății calitatea vieții”.

De ce această remarcă aici? Ea se datorează faptului că, prin povestea terapeutică, adultul îți poate regăsi propriul **EU**, acceptând o situație dată, dar și luptând pentru a se cunoaște pe sine. În acest sens, este mult mai important să înveți să trăiești fără teamă, să fi împăcat cu viața și să accepți în extremis, sfârșitul, fiind acum **momentul** în care poate avea loc

vindecarea, iar subiectul (clientul, pacientul) nu mai este sortit eșecului.

Și poate, în același spirit al dr. Siegel B. În relația terapeutică pe bază de poveste, să pornim cu pacientul adult bolnav clinic, de la cele **patru întrebări fundamentale**, răspunsurile ce vor urma lor, canalizându-ne viitoare formulă terapeutică sortită reușitei:

1) Vrei să trăiești până la o sută de ani?

a)-instinctiv nu îți asumi responsabilitatea de a da valoare întregii tale vieți;

b)-speranța și teama sunt categorii ce te fac să privești prin prisma lor, viitorul;

2) Ce ți s-a întâmplat cu un an sau doi înainte de a te îmbolnăvi?

a)-reactivează factorii interni de stress;

b)-poate determina o criză de identitate sau renunțarea la un vis drag din tinerețe;

3) Ce înseamnă boala pentru tine?

a)-un element tabu;

b)-dacă boala reprezintă o provocare, formidabilă dar nu invincibilă, atunci pacientul are ceva de la care să pornească;

4) De ce aveai nevoie de boală?

a)-îl ajută pe pacient să înțeleagă nevoile psihice pe care s-ar putea să i le satisfacă boala;

b)-scuza pentru un eșec;

Din toate, adultul trebuie să învețe să fie un **supraviețuitor**, iar povestea terapeutică poate fi primul semn spre o asemenea cale de vindecare sufletească, „Ceea ce contează este părerea sa despre propria persoană. Trebuie să găsești în viață acel rol care ți se potrivește, după care să renunți la a mai juca teatru: profesia ta este cea de **a fi**” ne amintește Quentin Crips în piesa sa, *Funcționarul gol*.

Ești **tu**, atunci când simți că și Dumnezeu este aproape de tine, descoperind că **spiritualitatea** reprezintă capacitatea de a găsi pacea și fericirea într-o lume în continuă mișcare și de a simți că propria personalitate este imperfectă, dar acceptabilă. Din această stare de spirit, împăcate decurg atât creativitatea cât și aptitudinea de a iubi neegoist, ce merg mână în mână. Acceptarea, credința, iertarea, pacea și iubirea sunt trăsături care pentru fiecare din noi, pot defini la un moment dat, **spiritualitatea**. Aceste caracteristici se întâlnesc **întotdeauna** la cei ce reușesc să se vindece atât sufletește cât și trupește, neuitând să adauge:

„ Cred în soare-chiar și când nu strălucește

Cred în iubire-chiar și când ea nu se arată

Cred în Dumnezeu-chiar și atunci când nu vorbește”

Din acest moment, pentru adult, povestea terapeutică **ajută**, deoarece el **dorește** acest lucru, o simte aproape de el, **are nevoie** de a fi el însuși, reconsiderându-se ca valoare umană.

2.3. Exercițiul premergător poveștii terapeutice

Am considerat absolut necesar în ideea de a nu bagateliza tehnica terapiei prin poveste, de a puncta pe baza unor **exerciții**, elementele care premerg aplicarea psihoterapiei de față.

Adresându-se copilului și/sau adultului, acesta fiind **ascultătorul**, pentru atingerea scopului propus, povestea terapeutică are nevoie de un preambul (exercițiu pregătitor), ce se bazează atât pe particularitățile de vârstă ale celor în cauză cât și pe dorința lor de implicare în actul terapeutic.

Exercițiul va urmări obișnuirea copilului și/sau adultului atât cu elemente de **creativitate**, de **vizualizare** cât și de implicarea **amintirii** pe baza **stimulării senzoriale**.

De menționat că, exercițiile ce vor urma, pot fi folosite cu bune rezultate atât la **copii** cât și la **adulți**, important este de a

ține cont de **obiectivul** și **sarcina** de lucru pe care o indică acțiunea în fapt.

În acest caz, de un real folos ne este faptul că nu separăm cele doua elemente: **creativitatea** și **vizualizarea**, ci le surprindem importanța în comun, așa cum Day J. (1998) dădea câștig de cauză, spunând: „Vizualizarea creativă reprezintă utilizarea deliberată a imaginației creatoare, aplicată activ în viața cotidiană în scopul atingerii obiectivelor, al depășirii obstacolelor, al sporirii conștiinței de sine și creșterii în general a calității vieții.”

De fapt, folosirea vizualizării creative cu copiii este mai cu seamă plină de satisfacții, fiind de obicei aproape o a doua natură pentru ei. Copiii au o nevoie firească și un talent deosebit pentru jocuri creatoare și pline de imaginație astfel încât, pentru ei, folosirea conștientă a imaginarului nu presupune aproape nici un efort, fiind un instrument firesc ce-i poate ajuta să fie echilibrați și mai conștienți de sine.

Folosită și în cadrul persoanelor cu probleme speciale, vizualizarea creativă ajută la depășirea unor situații problematice cât și a unor stări de hiperactivitate, hipersensibilitate și incapacitate de concentrare, făcându-l mai ales pe copil să crească și să evolueze frumos și armonios, îndeplinindu-și potențialurile individuale.

Pentru a realiza un întreg a exercitiului premergator, efectul **amintirii** și **fanteziei**, aduc un plus creativității, în special vizualizării creative. Subiectul (clientul) are nevoie să-și amintească, **amintirea** fiind:

- vizuală;
- auditivă;
- gustativă;
- olfactivă;
- kinestezică (atingere);

făcând ca prin execuțiile ce vor urma, să conștientizeze efectul benefic al poveștii terapeutice.

Exercițiile-joc reprezintă o modalitate de activitate creativă ce poate fi îmbunătățită și completată după caz, de cei care practică o asemenea tehnică psihoterapeutică, prin poveste și sunt deschiși actului creator.

Și pentru ca în tot ce facem, dar mai ales în felul de a ne cunoaște, ajuta și accepta așa cum suntem, n-ar fi lipsit de importanță de **a pleca** de la „Parabola încăperii albe” (Nuta A.-2003).

„Închipuiește-ți că te găsești într-o cameră goală în care totul este alb: podeaua, pereții, tavanul. O forță miraculoasă te ține suspendat în aer, în mijlocul camerei. Nu se aude nimic, iar

tot ceea ce vezi, este un alb desăvârșit. Care ar fi experiența ta în acest caz și cât de mult ai dori să se prelungească?

În cadrul acestei experiențe, știi ceva despre tine? De pildă, știi unde te afli și de cât timp esti acolo? Ești înalt sau mărunțel? Ești rotofei sau slăbănog? Ești un om bun? Ești un om rău? Intrebări fără răspuns... Această experiență nu-ți permite să afli nimic despre tine însuși.

Brusc, viața ta se schimbă. Pe perete, nu se știe cum, a aparut un mic punct negru. N-ai observat cum s-a ivit acel punct acolo. Cert este că el exista. Și, odată cu el, experiența ta se lărgeste.

Punctul este mai mic decât tine, prin urmare tu ești mai mare decât el. Punctul este acolo, tu ești aici. Deși invizibilă, între tine și punctul de pe perete se țese acum o relație. Această relație îți permite să te definești. Începi să-ți crezi o identitate.

Apoi, la fel de neașteptat, în cameră apare un cățeluș (un pui de dalmațian), urmat la un interval scurt de o zebură. Habar nu ai cum apar lucrurile astea. În sinea ta, te bucuri însă, deoarece, cu ajutorul lor te poți cunoaște pe tine însuși. Fără altceva/altcineva, tu nu știi cine ești. **Tu și ceilalți formați o pereche polară.** Ai nevoie de celălalt pentru a te defini, a te descoperi sau a te cunoaște”.

Astfel, sănătatea și boala au nevoie una de cealaltă, deoarece boala este necesară pentru a afla ce este sănătatea, iar comentariul sau interpretarea sunt absolut de prisos, deoarece fiecare dintre noi înțelegem a avea sau nu nevoie de „parabola încăperii albe”.

Și tot pentru a ne cunoaște mai bine și a ne elibera de „hainele unui rol ce ne strânge și nu ne face bine”, există pași ce ne ajută să depășim momentul, mai ales când, **actorul este un copil**. Faber A. și Mastish E. (2002) ne amintesc că în loc de a **eticheta** un copil, mai bine:

- caută prilejul de a-i arăta copilului o nouă imagine despre el însuși;
- pune-l pe copil într-o situație în care să se poată vedea singur altfel;
- lasă-l pe copil să audă întâmplător când spui ceva pozitiv despre el;
- prezintă comportamentul pe care ți-ar plăcea să-l vezi;
- reamintește-i copilului realizările lui anterioare;
- enunța-i sentimentele și/sau așteptările;

Și astfel, subiectul poate înainta în exercitiul pre-mergător poveștii terapeutice.

A Vizualizarea creativă ne ajută cel mai mult, iar exercițiile ce urmează sunt grăitoare:

„**Zânele tămăduitoare**”- un exercitiu ce-l ajută atât pe copil cât și pe adult de a trece cu bine o vizită la medic sau să minimalizeze durerea normală pricinuită de creștere (mai ales la copil) vezi Day J. (1998). „Vezi înaintea ta poteca din natură. Mergi pe ea și treci pe langa Copacul Necazurilor tale. Vezi dacă ai necazuri de atârnat azi. Apoi, continuă-ți drumul pe potecă până ajungi la poarta grădinii. Ce poartă frumoasă este azi... acoperită cu florile cele mai colorate și cele mai parfumate pe care ți le poți imagina. Trebuie să fie cea mai frumoasă poartă existentă! O împingi ușor, deschizând-o, treci dincolo și te oprești să admiri poarta care se închide în urma ta. Indepartându-te de poartă și pătrunzând în grădina ta, auzi un foșnet. Te întorci ... și vezi câteva chipuri mititele care te privesc printre florile de pe poartă.

Apropiindu-te, vezi că ele sunt ale unor zâne miciuțe, care apar treptat dinapoia florilor și frunzelor. Mai întâi, se ivește una...apoi, încă una... Încă una, până ce vreo zece zâne plutesc înaintea ta, fluturând din aripioare. Toate au baghete miciuțe și zâmbesc cald, binevoitor. Ele încep să cânte:

„Hai să-ți arătăm ce putem face,
Ca să te-ajutăm, dacă ești trist.”

Te prind apoi de mâini și te poartă prin grădină... Ajungi la o plajă mică, izolată. Nisipul se simte moale, uscat și cald. Aici, zânele îți cer să te întinzi confortabil. Ele se așează în cerc în jurul tău. Ești relaxat și liniștit și poți simți în inim dragostea zânelor... Ele cântă:

„Dacă ești lipsit de chef și plăcere,
Baghetele noastre te fac bine pe loc.”

Sunt sigur că există un loc în care ți-ar plăcea să te simți și mai bine... Poate că ți-ar plăcea să fii răsfățat de zâne... Mulțumindu-le zânelor și părăsindu-le, știi că vor fi întotdeauna acolo, dacă vei avea nevoie de ele...așa cum va fi și grădina ta”.

notă: -subiectul va sta relaxat, cu ochii închiși, iar vocea celui ce vorbește este liniștită, încetă și personalizată;

-exercitiul se poate adapta, omitând sau adăugând noi momente, acest lucru depinzând de subiect (client);

2) **Activitatea creativă** ce urmează vizualizării creative, va direcționa energia acumulată și va facilita cunoașterea temeinică a subiectului (copil sau adult). Ea ne va ajuta să-i creem subiectului un echilibru între lumea interioară și cea exterioară, conectând activitatea cu concentrarea și înțelepciunea interioară. În acest context, activitățile creatoare alese în concordanță cu trebuințele copilului sau adultului, devin momente deosebite

intensitate a energiei și gândirii pozitive, atât de necesară celor aflați în suferință.

Pentru că tot s-a vorbit de **grădină**, copilul/adultul poate realiza chiar activitatea creatoare, practică de **grădinărit**. Astfel, grădinăritul poate fi abordat la scară mai mică sau mai mare, având ca punct de plecare, plantele de apartament și terminând cu o adevărată grădină (de zarza-vat, flori). Dacă vremea permite, se poate lucra chiar și afară, ceea ce mărește potențialul creator al vizualizării.

Deoarece subiectul urmărește a folosi povestea terapeutică, **desenul/pictatul** ca activitate creatoare îi va face bine și se poate realiza în aer liber atunci când timpul permite. Important este (dacă activitatea se desfășoară în aer liber) să deseneze/picteze tot ce vede, adăugând apoi, dacă dorește, ceea ce a apărut în timpul vizualizării creative. Pozitiv este faptul că, în felul acesta, desenul final devine o intrepătrundere de realitate și imaginar, putând fi un exercițiu important în dobândirea echilibrului.

Am putea aborda activitatea creatoare și din perspectiva **desenatului în paralel**, finalizând spectrul cu, **scrisul**.

Desenatul în paralel se prezintă ca o activitate creativă la care participă două persoane: terapeutul și copilul/ adultul. Cei doi vor sta față în față având între ei, pe podea sau pe masă (se alege locul cel mai convenabil), o coală mare de hârtie. Cei doi

încep să deseneze (să improvizeze) fiecare din capătul său. În timpul desenului se poartă o discuție ușor dirijată despre cele simțite în timpul vizuali-zării creative și nu numai. Dacă nu deranjează și muzica poate fi admisă în activitate ca fundal, menținând o atmosferă cât mai firească și mai relaxantă. La un moment dat, vor exista puncte în care cele două desene (sau desenele) se vor contopi, urmând ca de comun acord să le unescă, formând un singur desen. Interesant este de urmărit modul în care ele devin un singur desen, cât și implicarea termenilor senzoriali, mai ales cei kinestetici în completarea activității creatoare realizate.

Scrisul obișnuit ca o activitate mai ales pentru copiii mai mari poate apărea în aceste momente de pregătire, ca foarte important. De aceea, lăsați-l și pe copil sau adult să scrie scurte relatări, poezii, eseuri, ajungând, de ce nu, la o povestire ce se poate întâmpla pornind chiar din interiorul vizualizării, apreciind cele relatate și evitând a face aprecieri critice.

Așa cum aminteam anterior:

B Amintirea implicată pe baza stimulării senzoriale (vizuală, auditivă, gustativă, olfactivă și kinesthetică) este absolut necesară în menținerea interesul pentru poveste (eveniment), cât și în declanșarea unor comportamente menite a adăuga un element pozitiv, terapiei aflată în derulare.

Amintirea și fantezia implică copilul/adultul în a „**simți**” totul, reușind a se exterioriza, lăsând inconștientul să-și dezvolte și valorifice toate mecanismele. Se poate crea o varietate de exerciții-joc care să antreneze amintirea senzorială, unele putând avea și forma: (dupa Kende B.H.-2000)

a) **Auditivă**

1)- Fluierul locomotivei-jucat de unul singur sau în Grup, subiectul (subiecții) sunt rugați să-și amintească de ceva anume (se joacă în lanț, dacă nu, se fac pauze).

-primul -Eu aud fluierul locomotivei și îmi amintesc de o **gară...**

-al doilea (continuă de unde a rămas primul)-Gara mă ducea la un **drum ...**

-al treilea-Drumul mă îndrepta spre **casa bunicii** unde...

-al patrulea-Îmi amintesc că **am căzut** din cireșul din grădină și ...

-al cincilea-M-am lovit atât de tare, încat n-am mai știut nimic de mine și ...(jocul poate continua până se ajunge să se descopere „drama” unuia dintre ei(cauze, efect, consecințe)

Stări ca:teama, angoasa, frica, incertitudinea, instabilitatea, anxietatea, pot să se contureze în asemenea momente.

atenție!-jocul poate declanșa și elemente de creativitate gândire pozitivă, fiind de fapt locul de unde: speranța,

înțelegerea, răbdarea și acceptarea au putut porni sau pot porni în continuare.

2)- Ce auzi?

Jocul ca și primul face apel la amintirile auditive, făcându-l pe subiect să **asculte ce se aude în jurul său** (pași, zgomote, etc.) și să se raporteze la ele, dându-le sau nu importanța ce o au pentru el. Exercițiul-joc crează o atmosferă în care subiectul este rugat să rămână pe toată durata „auzirii” cu ochii închiși.

b) vizuală

3)- **Papucii colorați** -subiectul este rugat să-și găsească o pereche de încălțăminte (pantofi, sandale) pe care nu le mai folosește și să le picteze **amintindu-și la vederea lor** o întâmplare plăcută sau nu. Dacă refuză acest item, se poate porni o discuție legată de „uitându-te la papucii aceștia, îți dai seama că ai crescut? Cum?” Și tot demersul relatării poate porni de la această prezentare.

4)- **Hainele vechi** -Tot în același context, al **amintirii vizuale**, subiectul este rugat să-și îmbrace (dacă-i mai sunt bune) hainele acum vechi, dar de care îl leagă amintiri plăcute sau neplăcute, relatându-le. Nu intervenim, lăsându-l singur să aleagă ce dorește să ne prezinte, urmând ca în cele din urmă să **apară** relatată și amintirea dureroasă.

c) gustativă

5)- **Îți spune ceva ?** -Subiectul/subiecții pot primi câteva produse să le **guste**, printre ele fiind cele care dau o senzație de plăcere (dulciurile) sau de refuz (acriturile), urmărind îndeaproape mimica feței, cerându-le a relata ce **amintire gustativă** plăcută sau nu, au declanșat produsele gustate. Reacția totală de refuz, în cazul celor negative, atenționează asupra impactului emoțional avut asupra subiectului și dorința de a nu vorbi despre ele, nedorind ca ele să declanșeze aceleași senzații.

d) olfactivă

6)- **Îți place mirosul?**- În fața subiectului sau a subiecților sunt asezate mai multe obiecte. Ele trebuie să declanșeze **amintiri olfactive** prin mirosirea lor (fructe, flori, haine, parfumuri, încălțăminte, etc.). Relatarea care urmează, mai scurtă sau luând forma unei povestiri, va aduce un plus de cunoaștere a subiectului, cât și o implicare a acestuia în tratamentul terapeutic pe bază de poveste.

7)- **Ai vrea să le miroși?** -În apropierea subiectului/subiecților va exista o cutie plină cu medicamente. Rugat/ rugați să le extragă și să le miroase, ele vor declanșa niște **amintiri olfactive** . Fiecare va fi rugat să povestească despre „ce-i spune mirosul?” „îi place?”, „nu-i place?”

Interesantă și de luat în considerare este **motivația** alegerii unui medicament sau altul. În cazul în care nu este ales nici un medicament, vom considera frustrarea sau anxietatea prea mare, lăsând ca un timp subiectul/subiecții să relateze despre mirosul de medicamente.

e) kinestetică

8)- Recunoști? -În fața subiectului (va avea ochii legați) sunt așezate pe o masă, mai multe obiecte. Este rugat să le identifice pe toate dacă poate **prin pipăit** și să-și amintească un fapt sau o întâmplare legată de obiectul respectiv.

9)- Te cunoști? -Subiectul este întrebat dacă își cunoaște corpul. Dacă da, atunci este rugat să-și amintească ceva dureros sau plăcut despre o anumită parte a lui, **atingându-se**. În acest moment se pot declanșa secvențele dureroase apărute în momentul aplicării unui tratament medical (radiere, ghipsare, operare, etc.). Se poate întâmpla ca în cadrul acestui joc, subiectul să protejeze o anumită parte a corpului, implicația psihologică fiind deosebită.

A. auditivă:

1.- se imită sunetul locomotivei, răspunsul copiilor în vârstă de 5 ani:

- Îmi aduc aminte că am mers cu mami și tati sp cumpărăm un radio nou.

- Îmi amintește de muzică.
- Îmi aduc aminte de trenurile care trec pe lângă casa mea.
- Îmi aduc aminte de desenele animate la care mă uit.

2.- la nivel de 3-5 ani „Ce se aude?” (imaginar).

- Îl aud pe Moș Crăciun;
- un sac;
- un lup;
- nimic;
- focul;
- sania lui Moș Crăciun;
- căprioara;
- iepurașul care sare „țup-țup”.

3.- grupa mare-se trânteste ușa; Ce vă amintește?

- a căzut un stâlp
- o mașină a lovit un om
- pasul unui uriaș
- o piatră în geam
- cineva nervos bate la ușă
- tata s-a certat cu mama și ea a spart o farfurie
- când vine tata de la serviciu și trânteste ușa

- a căzut o casă.

4.- clasa a IV-a-sună soneria anunțând pauza iar copilul își amintește că:

- Robert mi-a promis că mă bate;
- Trebuie să mănânc sandviciul cel mare pus de mama;
- Diana nu vrea să se joace cu mine;
- Pot să mășor alunul pe care l-am sădit în curtea școlii.

5.- vârsta 5-7 ani-se aude „Of! Of!”-Era

- o fetiță care era tare tristă ...
- și care plânge ...
- că-I era dor de mama ei ...
- că n-o văzuse demult.

B. gustativă:

6.-grupa mijlocie-Am dat copiilor să guste zahărul dintr-o linfuriță.a reieșit faptul că:

- este dulce și-mi place
- mă gândesc la ciocolată
- mă gândesc că nu am voie
- mă gândesc la bunica ce-mi face clătite
- că mă dor dinții.

7.-vârsta-6 ani-Îți spune mierea de albine?

- că am văzut o albină
- că vin albinele
- că dau din aripi și bâzâie
- că nu înțepă dacă nu ești cuminte
- că ne poate mânca mierea.

8.-vârsta 3-4 ani-Când gust o lămâie simt că:

- este acră
- are culoarea galbenă
- am fost bolnavă și mama îmi dădea lămâie
- am băut suc
- am mâncat prăjitură cu lămâie.

9.-vârsta 3-5 ani-Când mănânc banane cu aromă de căpșuni
îmi amintesc că:

- am fost la mare și erau lădițe de căpșuni;
- era grădina bunicii;
- tăticul lui Florin e în Spania;
- că mă dor dinții;
- voi pleca în Spania.

C. olfactivă:

10.-vârsta 5-7 ani-Ce-ți amintește mirosul de pâine caldă?

- De bunica atunci când cocea pâinea în cuptor și afară ploua tare și în casă era călduț.

11.-vârsta 4-5 ani-Îți place mirosul crenguței de brad?

- Da, deoarece e verde și are miros plăcut. Tata le aduce în brad acasă, iar în cameră miroase a proaspăt.

12.-vârsta 3-5 ani-Când miros hameiul îmi amintesc de:

- florile din curte
- ceaiul de tei
- salcâmul de pe strada mea
- mușcata de la bunica din geam
- berea pe care o bea tata.

D. vizuală:

13.-grupa mică-mijlocie-Căsuța

- îmi amintește că bunica are o căsuță unde eu mă joc cu pisica și cu calul și cu porcul. Cel mai mult îmi place să mă joc cu pisica că ea nu fuge, dar puișorii fug de mine.

14.-cuvântul „scară”-îmi amintește că :

- m-am urcat și am căzut, iar sora mea a râs de mine
- nu pot să urc și aștept să fiu ca mama și tata

- vine pe ea Moș Crăciun
- lasă oamenii să urce.

15.-vârsta 3-4 ani-văd „cățelușul”-el îmi amintește că:

- mușcă
- strigă „ham-ham”
- se face uriaș, uite-așa de mare
- are coadă
- are dinți, cap, ochi, nas și urechi.

16.-3-4 ani-„globul”-îmi amintește că:

- vine Moș Crăciun
- a adus mami bradul în casă și a venit zăpada
- o iubesc pe mami
- tata a uitat să cumpere bradul și Moș Crăciun n-a venit

la mine

- nu îmi amintesc nimic.

E. Kinestezică:

17.-grupa combinată-Ce-ți amintești neplăcut despre o parte a corpului tău ...

- La bunica am alunecat pe scări și m-am lovit la fund și m-a durut foarte tare de nu am putut să mă aplec la raftul cu jucăriile mele preferate.

18.-grupa mică-Dacă duci mâna la „nas” îți amintești că:

- am făcut „accident” în dulap
- m-a lovit sora peste el
- mi-a curs sânge
- mi-a dat tata o palmă
- s-a băgat mama să mă apere.

19.-vârsta 4-6 ani-Poziția aceasta îți amintește de ceva?

- capul meu este aplecat
- mâna este întinsă în față
- piciorul este în față
- mâna este pe cap
- pumnul este închis.

20.-vârsta 5-6 ani-Ce-ți spune lemnul?

- că e aspru
- că e țepos ca un arici
- că e zgronțuros și călduț
- că e înțepător

- că e mai uricios un pic.

C Amintirea dublată de fantezie declanșează prin exercițiu-joc, elementul de creativitate. Tot după Kende B.N. (2002), voi prezenta câteva exemple:(toate jocurile sunt destinate grupului).

1)-Dacă mâine vin la tine?

Nararea are loc în lanț, făcând posibilă prezența fiecărui subiect (copil sau adult) la desfășurarea jocului. Primul subiect va lua un obiect ca să ajungă la tine, urmatorul îl ea și el adaugă propriul obiect, până la urmă ultimul din grup trebuie să știe tot cu ce au venit ceilalți cât și motivația lor:

-primul subiect:

-Eu vin la tine mâine cu o **valiză** plina cu fotografii si

-al doilea subiect:

-Și eu vin mâine la tine, cu **valiza** plina de fotografii făcute acolo, în tabără, mai iau și-o **sacoșă** cu niste haine ce ne trebuie pentru carnaval, dar mai aduc și-o **minge** ca să.... și exercitiul-joc continuă, putând „aluneca” atât spre partea pozitivă a unor întâmplări sau relatări, cât și pe elementul de surpriză neplăcută, disconfortul declașându-se instantaneu.

Se urmărește cu precădere dezvoltarea atenției cât și implicarea personală a fiecărui subiect.

2)-Când ajung la tine ce-o să fac?

În cadrul acestui joc, fiecare „combină” relatarea cu mișcarea: O să ajung la ușa casei tale și-o să sun (arată mișcare) și-o să aștept apoi (și cel de-al doilea continuă) o să zâmbesc (face mișcarea) mamei tale care mă invită înăuntru știind cine sunt. Dar, (urmează al treilea), eu nu intru fără să mă șterg pe picioare (arată mișcarea) să-mi iau bagajul (îl ridică) și ...jocul poate continua până în momentul în care o acțiune va declanșa o anumită mișcare ce se motivează într-un fel sau altul prin comportamentul ales. (exemplu-rămân în picioare pentru că sunt ambliop și nu văd scaunul, nu vorbesc, deoarece mă bâlbâi, etc.)

Fantezia se poate combina foarte bine cu **amintirea** în urmatorul joc:

1) **Locuința bunicii**, unde, pe baza termenilor senzitivi și a amintirilor din acest caz, subiectul (copil, adult) va trebui să descrie locuința bunicii, trecând prin: gară sau nu, drumul de la poartă la casă, încăperile, etc.-minorul cât și toate pot edifica și **anotimpul** în care este văzută locuința bunicii, motivându-se alegerea respectivă.

Dintr-o altă perspectivă, **exercițiul-joc** surprinde implicarea emoțională a subiectului cum ar fi cel în care acesta, dintr-un

număr oarecare de **obiecte**, trebuie să-l aleagă pe acela **cu care a trăit cel mai plăcut sau mai trist moment, sau care îl leagă de el**, relatând apoi cele întâmplate (exemplu-am ales salvarea că e frumoasă, dar n-aș mai vrea să urc în ea pentru că ... și povestea continuă personalizată).

1 Povestea visului practicat în grup, confirmă prin adausuri de cuvinte de către fiecare în parte, nararea visului.

...Cică se povestește că odată, pe ...

...Cică se povestește că odată, **pe un drum de țară...**

...Cică se povestește că odată, pe un drum de țară,

trecea o căruță plină de

1.-Dacă mâine vin la tine ...

- aș dori să ne jucăm, iar la plecare ți-aș împrumuta o jucărie

- aș face curat în casă

- ți-aș arăta camera mea

- te-aș servi cu prăjituri

- te-aș conduce până la poartă.

2.-Dacă ți-aș spune că bunica ...

- mă lasă să merg cu ea să căutăm ouăle în cuiabar

- mă iubește
- mă lasă s-o văd când mulge vaca
- Îmi face prăjituri
- a zis că mă învață să călăresc.

3.-Dacă ți-aș spune ce fac singur acasă ...

- Încui bine ușa după ce pleacă mami
- mă joc pe calculator
- mă uit la televizor
- mă joc în camera mea fără să fac gălăgie
- Îmi este frică și-o sun pe bunica să vină la noi.

4. Dacă auzi „buf”

- prietena mea a căzut
- tata dă din picioare
- Dani sare în apă
- eu sar
- Moș Crăciun bate la ușă:buf, buf
- eu când eram mică am căzut în fund și am plâns
- o bombă
- Andrei a căzut din copac
- se rupe un scaun și se sparge
- au, mă lovește.

Tot ca exercițiu premergător poate fi considerat și **jocul terapeutic** cu implicația sa spre povestea terapeutică de mai târziu. Din „Jocuri terapeutice” de Benga O. (2002) m-am oprit asupra celui legat de ...povestea terapeutică.

Jocul „**Sunt povestitor**” (p. 42)

Descrierea jocului:

Se dă un început de poveste pe care copilul este rugat să o continue, spunându-i-se că el poate fi povestitor și poate compune singur povești (dacă ne jucăm cu un copil care știe să scrie îi spunem că el poate fi autorul, iar dacă nu știe să scrie îi spunem că el va compune povestea iar noi o vom scrie în locul lui, ca să poată fi citită și altor copii).

Începutul dat se stabilește în funcție de anumite stări pe care bănuim că le are copilul și dorim să ni le clarificăm mai ales în cazul unor boli este foarte important să îl facem pe copil să ne comunice ce simte. „Sunt trist pentru că...”

„Un copilaș de x ani (se folosește vârsta copilului), cu păr brunet și ochi albaștrii (personajul poate să se asemene fizic cu copilul) a pornit într-o zi de primăvară spre...”

Argument psihologic:

Faptul că i se dă copilului posibilitatea de a fi povestitor sau scriitor, constituie un important factor de valorizare, de

apreciere a copilului, care va contribui la creșterea stimei de sine a copilului, adică a părerii pozitive pe care el o are față de propria persoană. Povestea compusă de copil reflectă un mesaj intern al acestuia, anumite dorințe, gânduri, nevoi, inclusiv cele asociate sau provocate de boală. Începutul dat ne oferă posibilitatea de a controla informația pe care dorim să o obținem de la copil deoarece a fost ales în funcție de ceea ce dorim să ne clarificăm

De urmărit:

- fluența ideilor;
- direcția pe care o ia poveste;
- personajele folosite și corespondența acestora cu persoane cunoscute de copil;
- pauzele sau blocajele de pe parcursul poveștii;
- tonalitatea vocii în general și în funcție de personajele care vorbesc;
- starea afectivă a copilului în timpul jocului și chiar după terminarea acesteia;

Ne apropiem de finalul perioadei de pregătire prin exercițiu, cu **pașii** de pornire spre **narațiune**. În acest caz, sunt de remarcat și exercițiile premergătoare care urmează:

a) - Subiectului (copil sau adult) i se cere să se rezume la **trei cuvinte cheie** care să stea la baza unei povești și să le folosească în conținutul acesteia:

exp: -alb-cameră-spital
 -batic-radiații-pat
 -pădure-viol-închisoare.

b) - De data aceasta exercițiul-joc începe să finalizeze pregătirea prin **corelarea** dintre imagine și cuvânt (narare și exprimare grafică). I se cere subiectului să realizeze un desen cu **nouă (9) elemente** pe care le primește de la terapeut și care obligatoriu să se regăsească pe foaia de expresie. Acestea sunt:

- prăbușire;
- sabie;
- adăpost;
- monstru măncător de oameni;
- cerc care se mișcă în spațiu;
- o persoană;
- apă;
- un animal;
- joc.

După ce compoziția este terminată, subiectul (copil sau adult) este rugat „**să spună povestea**” care stă la baza desenului și prin care să interpreteze cele exprimate.

În acest mod, ca într-o **spirală**, terapeutul poate începe **programul** prin care subiectul va face terapie prin poveste,

solicitându-i primul pas prin terminarea unei... povești terapeutice. După trecerea și a acestei „probe de foc”, **cei doi** fiind pregătiți-**ascultătorul** și **povestitorul**, terapia trebuie să înceapă având acceptul cât și dorința de reușită.

Și ...Poveste neterminată

„-E gustos mărul tău? mă întreabă Livia văzându-mă că mănânc cu poft.

-Ihî! ajunsei doar prin semne a-i spune.

-Atunci, termină-mi povestea.

-Care poveste? făcui eu mirată, lăsând mărul din mână.

-Cea cu mărul! Doar tu l-ai luat pe cel mai gustos. Hai, spune!

Nu știam ce poveste să-i mai spun Liviei. O priveam speriată.

-Stai, nu te necăji. Te ajut eu. Îți spun începutul:

„Din pom căzură trei mere:

unul era al meu,

altul al celui care ascultă

și cel mai gustos,

rămâne pentru cine termină povestea.”

Când te-am văzut că-l iei pe cel mai gustos, am știut c-o să-mi termini povestea. Te ascult. Începi?

Ochii Liviei păreau o poveste. Oare unde o pusesem? Ce? Povestea! Ajută-mă s-o gădesc. Cum? E la tine în palmă? Ce bine!

Deschide palmele și să-i terminăm Liviei, povestea.

Era pe vremea...

CAPITOLUL III

Povestea terapeutică

3.1. Mesajul poveștii terapeutice vizând stări și sentimente

Așa cum s-a desprins de pe parcursul până în acest moment al cărții, cât și în continuare, **povestea terapeutică** presupune o anumită **flexibilitate** a ei care-i permite a valorifica la maximum anumite stări, trăiri sufletești, sentimente, toate aducând în prim plan, **experiențe de viață** cât și **modificări comportamentale atitudinale** ale subiectului fie copil sau adult.

Nu reprezintă nici o dificultate în abordarea poveștii terapeutice, faptul că nu are întotdeauna anumite „tipare” după care să fie creată. Ea nu dorește tipare, ci impact pozitiv asupra subiectului și de aceea, abordarea ei este și va fi atât de diferită. De ce? În **primul** rând pentru că trebuie să placă și să suscite interes, în al **doilea** rând să-l implice direct pe ascultător în poveste, iar în al **treilea** rând să nu fie lungă, mergând de multe ori pe ideea „scurt, concis, clar și cuprinzător”.

Poveștile terapeutice ce vor urma (18 la număr), vor identifica momente privind stările și sentimente ce necesită a fi abordate diferit, fiind necesară cunoașterea cât și implicarea lor, de către subiect, fie copil și/sau adult.

Poveștile terapeutice vor surprinde: bucuria, speranța, înțelegerea, acceptarea, rezolvarea de probleme și trăsături temperamentale, teama de a nu greși, după cum urmează:

3.1.1.-Bucuria

1. Ursul-Moș Martin

Într-un orașel de munte, pe o străduță liniștită, locuia un vestit croitor. Toate animalele pădurii își comandau hainele la atelierul său.

Așa s-a întâmplat că, într-o zi apăru în ușa atelierului, ursul. Era tare supărat. Nu se putea prezenta la serbarea pădurii, pentru că, n-avea haine.

Meșterul croitor îl privi pe deasupra ochelarilor. Oare ce haine să-i facă? Din blană? Cât de călduroase să fie? Dar, mai ales, să nu semene cu a altuia din pădure. Să fie verzi? Nu se poate! Nu l-ar vedea nimeni prin poiană. Să aibă pene? Ce-ar zice păsările? Greu de făcut!

Tocmai atunci apăru pe ușă, Rița-Veverița:

-Ce faci meștere? Întrebă ea spărgând o nucă. Supărat?

-Păi uite. Mă așteaptă ursul pădurii și nu știu ce haină să-i cos pentru serbare.

Doar o clipă făcu Rița-Veverița ochii roată. Parcă ar fi căutat ceva. Luă apoi foarfecele meșterului croitor și ieși grabnic cu ele pe ușă.

Meșterul privi mirat în urma ei. Oare unde se dusesese? Și-i luase și foarfecele! Se uită la ceas. Cucul se pregătea să cânte, dar mai repede auzi clopoțelul de la ușă.

Intrând, Rița-Veverița răsturnă pe masa meșterului, tot ce ținea-n lăbuțe și zise:

-Să-i croiești haină de blană moșului. Culoare să-i dai după coaja de nucă, frunza toamnei, petecul de scoarță de copac și-un smoc de păr din coada mea. Și-o semăna cu noi care-l vom ocroti și...

Luându-și coada la spinare, Rița-Veverița fugi repede la serbarea pădurii.

Meșterul se apucă grabnic de lucru. Haina de blană o coloră cu ron-maron, iar la serbarea pădurii, ursul se dovedi cel mai frumos. Nimeni nu era ca el, ci doar dintr-un colț se auzi un ronțăit. Cine?

Rița-Veverița îi zâmbea prietenește. Oare cine era frumosul-frumos? Nimeni altul decât ursul Moș-Martin. Păi nu?

2. Șotronul

- Joci șotron?
- Pe neon?
- Nu, pe stele.
- Pietricele?
- Pe asfalt?
- Plop înalt.
- Am plecat!
- N-am uitat.
- De șotron cu palton?
- Ha! Ha! Ha! Uite așa!

Acum, am învățat și eu poezia. Dacă este poezie sau nu? N-aș putea să știu, dar domnișoarele mele din bloc:

Ina-Nina și Alina

Dori-Flori și Andori

Ana-Dana-Simindreana,

joacă șotron de cum își culcă păpușelele, ziua în amiaza mare.

Ce-i șotronul? Ați văzut vreodată o șosetă japoneză? Ei bine! Atunci știți ce-i șotronul. Începe așa:

Un măr, Două gutui La urmă
o pară, și-un pui două cireșe
și o castană. de alun. adun.

Și-apoi, mă-ntorc într-un picior, iau piatra de apă în mână
să-ncapă și pornesc pe drum domnesc căutând:

Doi ochi, o gură pereche,
un nas, o mână

Am zis:

două urechi, și-un picior gata!gata!gata!

Ura! Știu și șotron! Da pot și cu figuri:

„Iau un licurici și-i servesc limonadă,

Stau într-un picior și-aștept un măr să cadă.”

Nu știu dacă se fac campionate de:un măr, o pară și o
castană, adică de șotron. S-ar vedea și domnișoarele mele la
televizor. Așa, iar își culcă păpușile devreme. Da, pe ele de ce nu
le învață nimeni șotron?

Uite! Acum, știu și eu șotron în cuvinte și creion.

3. Albastru

Deasupra de casa noastră, e albastru.De unde vine albastrul?
Ei bine, nu de la cer, ci de la mare. Da, e bine. Acolo, se spune că
s-au întâlnit nu și dragostea. Și-atunci, cei mulți care erau acolo,
au văzut casa fără acoperiș de albastru. Și-au rugat-o pe mare să
le împrumute un val.

Valul s-a ridicat deasupra, spune povestea. Cum acolo s-a
întâlnit cu cerul posomorât, s-a gândit să-i țină locul.

-Nu, a spus cerul.

-Ba da, făcu valul. Din dragoste pentru oamenii cei mulți ai casei. Tu de ce nu știi să fi albastru și vesel?

Nu-l mai lua pe NU în brațele-ți de nori și arată-ți DRAGOSTEA.

Se spune că de atunci, cerul posomorât învăță să fie ALBASTRU și de câte ori stă deasupra valului și de câte ori întâlnește privirea lui, e mulțumit.

Acum, e bine căci a învins DRAGOSTEA de oameni.

3.1.2.-Speranța

1. Iarbă, iarbă, fir de iarbă

-Ocrotește-mă ! Nu mă călca! se auzi un glas subțirel.

-Cine a vorbit? întrebă Ionuț din grupa mare privind în jur.

-Eu, firul de iarbă, îi răspunse același glas subțirel.

Doar atunci, Ionuț observă ca era gata să calce iarba și florile din parc.

”Cică, într-o împărăție tare demult, trăia o femeie pricepută la țesut. Așa se făcu că, împăratul o chemă la împărăție dându-i să țese un covor din flori și raze de soare. Coșurile o așteptau lângă război, doar razele de urzeală lipseau. De unde să le ia? Văzând-o necăjită, soarele împrumută femeii raze și

acestea se și apucară de țesut. Galbene cum erau, începură s-o ardă la degete pe țesătoare. Și, ca să le astâmpere focul, femeia le stropi cu apă limpede și albastră ca cerul.

Vai, ce supărare! Firele de soare se facură verzi ca tulpinele și frunzele florilor. Femeia le prinse între degete. Ce moi erau. Și ce frumoase. Florile se prindeau parcă singure în țesătura războiului, făcând-o și mai frumoasă.

-Unde sunt razele de soare? făcu împăratul privind țesătura din război.

-Mă ardeau la degete și le-am stropit cu apă. S-au făcut verzi, spuse femeia privind spre frumusețea țesăturii.

Împăratul întinse mâinile spre război să rupă țesătura, dar femeia șopti:

-S-acoperiți pământul, fire verzi! Să vă zică, FIRE DE IARBĂ, surori cu tulpinile și nimeni să nu vă poată scoate din pământ. Unde v-ați rupt, să creșteți la loc.

Și împăratul văzu cu uimire că, în locul războiului, fire mici, scurte și verzi, presărate din loc în loc cu flori, cuprinseră întreaga împărăție.

Încerca să le rupă, dar creșteau la loc tot mai verzi și mai frumoase.”

Acum, privind în jur, Ionuț mângâie cu grijă firul plăpând de iarbă ce era raza de soare stăpărată cu strop de apă.

2. Străjerul împăratului

În iarbă, Sabina găsi un cărăbuș. Îl privi și-ntinse degetele spre el:

-Nu mă-atinge, auzi un glas mărunțel. Acum mi-am prins aripioarele cele noi și nu mă pot mișca, dar aș vrea să-ți spun povestea mea:

”Știi, pe vremea împăraților, eu eram străjer împărătesc. Drumul de la poartă până la ușa împăratului, îl făceam repede, parcă zburam. Și-atunci, înțeleptul curții a poruncit să-mi prindă un rând de aripioare, să le folosesc numai când este nevoie și să nu le știe toată lumea. Privește! Le am sub hainele de străjer.

Și spre bucuria Sabinei, cărăbușul își desfăcu haina de străjer și pe dată apărură două aripioare ca de libelulă.

-Ești libelulă? întrebă mirată Sabina.

-Nu, răspunse cărăbușul. Înțeleptul curții o rugase pe libelulă să-mi împrumute niște aripioare. Din cele două, una mi-o dădu mie. Înțeleptul mi le croi pe acestea. Ce frumos aș fi dacă eram libelulă!

Și cărăbușul își aminti de Prințesa Libelula când venise la curte, că soarele îi limpezea rochia în mătasea razelor sale, iar el, stătuse ascuns după perdea ca să nu-l vadă.

De atunci, cărăbușul oftează a iubire când o vede, și-și întinde aripioarele dorind să zboare departe, departe.

-Nu știi cumva o împărăție nouă? întrebă el. Acum am aripioare noi și sunt bun de străjer.

Poate acolo, o să poposească într-o zi și Prințesa Libelula să-i mulțumesc pentru aripi”.

Sabina n-avu timp să răspundă. Privi doar cum cărăbușul și-ntinse aripioarele zburând spre o nouă curte împărăteasca ca străjer cu dor de ...libelulă.

3. Dia-Păpădia

Cică odată, tare demult, într-o câmpie, printre florile de acolo, apăru o tulpiniță nouă. Și cum treceau zilele, tulpinița privea tot mai mult spre soare.

Mirate, se uitau și vecinele la ea. N-o mai văzuseră niciodată și-așteptau să înflorească. Și se schimbau zilele unele cu altele, dar în câmpie nu se întâmpla nimic. Aproape că și florile uitaseră de ea.

Numai că, într-o dimineață, sculându-se mai devrem, o zări soarele. Oare ce-o fi cu ea de nu înflorește? Nu-mi simte căldura? Nu știe cine sunt eu?se-ntrebă acesta.

-Poate n-are flori, îi răspunseră florile, soarelui.

-N-am haine frumoase și nu mă pot arăta vouă așa, se auzi glasul înlăcrimat al tulpiniței plăpânde.

Soarele își petrecu razele în jurul ei și-i șopti:

-Am să-ți croiesc eu una. Arată-te numai. Și-atunci, floarea se deschise. Strălucea ca soarele, iar rochița-i de raze aurii umplea de căldură, câmpia.

Șoptind între ele florile îi găsiră un nume. Și-ncepură a cânta:

”Tu ești DIA-PĂPĂDIA

Ce umple câmpia,

De rază de soare

În amiaza mare.”

Dia-Păpădia își ridică ochii de raze spre soare.

-Ești floarea mea de raze și de-acum, luminează și zboară spre mine, murmură soarele privind-o cu drag.

Și de atunci, Dia-Păpădia nu se mai pierde-n câmpie, iar floarea-i de raze pornește în mângâierea vântului spre casa soarelui. Așa, în fiecare zi de vară.

3.1.3.-Înțelegerea

1. Fluturile poștaş

Odată, o rază de soare se îndrăgosti de flori. De cum se arăta soarele prin curtea cerului, ea se și furișa și pleca să vadă florile.

Le privea praful de pe petale și se minuna când găsea lacrimile lunii, dimineța. Oare de ce plânsese luna?

Dar, se întâmpla că, întârzia des de la grădiniță. N-ați știut că și razele de soare merg la grădiniță? Iar ea, raza călătoare stătea și le asculta:

-Vai, ce frumoasă e margareta! se minuna rochița rândunicii privind spre coada șoricelului.

-Da ce are dragă, trandafirul de-i supărat? se-ntoarse busuiocul spre mușcată.

-Ha! Ha! auzi că panseluța și-a găsit frații... pătați, se amestecă în vorbă, gura leului.

-Nu mai spune! se miră ochiul bouului de peste drum..

Și așa, raza de soare se făcu ...poștaş. Purta veștile-poveștile, numai că, începu să se coloreze. Luă puțin galben de la păpădie, roșu de la trandafiri, albastru de la vecini, verdele de prin ... bucătării, până nu mai seamănă cu nimeni. Cum să se întoarcă așa acasă, toată colorată ? și începu să plângă.

Găsindu-și raza la ușă, soarele se arătă bun și înțeleghător:

-Îți plac florile? o întrebă soarele

-Da, răspunse printre suspine raza de soare.

-Ai vrea să stai cu ele? Bine! De astăzi vei fi poștaşul meu. Le vei duce veștile, poveștile. Din raza-ți de soare colorată, îți voi croi aripioare mai frumoase decât toate florile. Vei semăna cu

ele, dar și gazele trebuie să te iubească. O să-ți zicem „Ture-Fluture”-poștaș cu răvaș, năvăvaș.

2.Un arici, licurici

-Știu! Ți-am citit toate poveștile, dar mai vreau una! Cu ce? Cu un arici licurici! Hai, spune-o!

Credeți că pot scăpa de Ana-Dana-Simidreana fără poveste? Așa că...

„Se spune cum se spune, că într-o pădure anume, se înălțase un brad. Se făcuse frumos, frumos. Puteau veni și fiice anului în pădure, că el tot verde rămânea. Așa, ca nimeni altul. Și frunzele-acele, povestea pădurea, erau fulgi de nea prinși în raze de soare. De ce verzi și nu altfel? Păi, dădură binețe, albastrul de fulgi de nea cu raza aurie și ieșiră acele verzi. Ce? De crizantema albastră ați uitat?

-Și ariciul? mă trase de-un capăt de poveste, Ana-Dana-Simindreana.

-Așteaptă, făcu însuși bradul. Ascultă! Într-o zi, un suspin mă făcu să-mi plec crengile. Un pui de arici plângea de sadunaseră și frunzele căzute să-l asculte. Auziți și voi! E mic, e singur și fără apărare-ntr-o pădure mare. Și cine nu-l pândește? Și el? Stă și suspină fără haină-blană chiar și de pomană! și bradul se aplecă mai mult.

Și-atunci, nu știu cum, scuturându-și crengile, acele porniră spre arici. Și făcură hăiniță-blăniță și-l dădură de-a dura.Ura!Ura!

-Sunt un ghemotoc de ace, n-are cine mă desface! Ura! făcu ariciul venind încoace.

-Și licuriciul? făcu iar Ana-Dana-Simindreana.

-Ei, licuriciul!o-nțepă ușor ariciul. L-am întâlnit în calea mea, supărat. Își uitase lumina de felinar, acasă. Mai putea oare lumina calea pădurii? Să treacă o noapte fără el? Și-atunci, din darul bradului, i-au dat și lui un ac, din fulg de nea și rază de soare. Mai mult, din rază de soare, căci se și aprinseseră-n felinare, de licurici, luminițe-pănglicuțe. Acum suntem prieteni, adică, mai mult decât buni amici.

Oare ce ne-am fi făcut fără acele bradului? Ce bine că suntem aici!

Și ariciul, ținându-l pe bot pe licurici, porni spre cântecul pădurii. Cine cântă? Păi, ca-n poveste: „două pitulici, cinci arici și-o tolă de ...licurici!”

3. Rodul soarelui

Se povestește că odată, soarelui i se făcu sete. Tot căutând un strop de apă, întâlni în drumul lui prăfuit de vară, o fată sfioasă și frumoasă.

-Care ți-e numele, fată frumoasă? întrebă soarele alăturându-i-se la pas. Nu cunoști unde oi putea găsi un strop de apă? Tare mi-e sete!

-Vino cu mine la moș Deal. El m-așteaptă să-i duc rod nou, nemaivăzut și nemaiauzit. Gustându-l o să-ți stâmperi setea, iar miresma lui, n-ai s-o uiți repede. Hai, vino!

Și porniră amândoi mai departe. Ajungând la moșul Deal, soarele văzu cum fata-Livada, scoase din traista de drumeag, roșul cel nou.

-Gustă-l făcu moșul Deal către soare. De ți-o plăcea să-l ocrotești, să-i dai lumină și-un strop zemos în loc de apă.

Soarele prinse a se oglindi în frumusețea rodului. Se privea mirat. Era tocmai el, auriu și luminos.

Moșul Deal îi șopti:

-Să-i spunem PARĂ și pomului PĂR. Livada să-l îngrijească ca rod pentru drumeții setoși ca tine, soare, iar eu, să-l port în spate până a începe să vorbească-n roade.

De atunci, fata-Livada și moșul Deal îngrijesc rodul nou ce stâmpără setea soarelui într-o zi călduroasă de vară.

3.1.4.-Acceptarea

1. Frunza de nisip

Lucia e buna mea prietenă. O știu de când aduna castane toamna și-mi aducea frunze de nisip. De unde?

-Nu-ți spun! și mă prinse de mâini.

Mă uitam la ochii ei ca albastrelele și mă-ntrebam de ce mă pedepsește oare? Și-am început:

-Dar dacă...

-Chiar vrei să știi? și Lucia mă-nconjură sărind de trei ori într-un picior. Ei, bine, atunci ascultă: „ Într-o seară n-am vrut să adorm fără poveste. Și-atunci, Buna-bună s-a așezat pe marginea patului și-a început să-mi spună că, odată, tare demult, era un copac bătrân. Atât de bătrân, ce-ncepuse să se facă de piatră. Crengile-i semănau cu drumurile, iar florile erau de stâncă. Treceau peste ele și vânturile și ploile, dar nimic nu-l făcea să zâmbească. Oare pietrele nu râd niciodată?

Și-atunci, soarele se sfătui cu luna să-l lase mai mult pe cer. Poate așa, de atâta lumină, copacul va începe să se facă iar tânăr. Și nu știu cum se întâmplă, dar o frunză prinse drag de ...soare. Și începu să se facă tot mai mică și mai mică, să se împartă și despartă.

-Până când? murmurai eu.

-Așa, se pomeni iar Lucia privindu-mă, până când începu să se facă din piatră ... nisip. Se desprinsese ușor și porni spre soare. Atunci, copacul se smulse din pietrele lui și vru s-o prindă. Dar ea, se lăsă dusă de lumină și se prefăcu în boabă aurie.

-Și copacul?

-Copacul! De supărare, se spune că începu să fie iar tânăr și cu flori. Vezi, doar umbra frunzei de nisip mi-a mai rămas în palmă. Așa a făcut și Buna-bună. Mi-a arătat palma ei. Numai eu știam urma”.

Și Lucia-mi lăsă urma frunzei de nisip în palmă. Doar, numai noi știam, adică noi și ...frunza de nisip.

2. Mărgelele

De la târg vara-și cumpărase mărgele roșii. Era tare mândră de ele. Și le prinse la gât. Soarele se oglindea-n ele, iar vântul, răsfirându-i părul de holde, le mângâia.

Zi și noapte, mărgelele roșii erau la gâtul verii. O rugaseră surorile ei: toamna, iarna și primăvara să le împrumute, dar ea nici nu auzi. Dar...

Într-o zi călduroasă, vara poposi în grădină. Prinse a privi pomii și se bucură de rodul lor. Dădeau în pârg corcodușele cele jucăușe, frumoasele caise și coaptele vișine erau pe aproape.

Trecea de la unul la altul, mângâindu-le cu obrazu-i rodul. Doar un singur pom roditor stătea mai la o parte, tăcut. Aproape că nu avea frunză de supărare, iar florile-i albe, le ninse vremea demult.

-De ce ești supărat pom roditor? întrebă vara.

-N-am rod și tare-s mârhnit, răspunse pomul plecându-și crengile spre urechea verii. Ce caldă și bună ești de stai și m-ascuți! Și ce frumoasă!

Așa că vara nu se mai clinti toata ziua de lângă pom. Doar când văzu că soarele se pregătește de culcare, întrebă cu sfială:

-Da cum îți spunea grădina și ce rod făceai?

Pomul roditor îi mângâie cu urme de frunze obrajii și-și începu povestea:

-Îmi spunea CIREȘ. Eram cel mai frumos pom când înfloream . Apoi, rodul meu n-avea asemănare . Două boabe ca mărgelile tale se-aninau de crenguțe, ca cerceii la ureche. Erau roșii și vesele tot timpul. Dar, într-o noapte, înghețul mi-a furat rodul. Și de atunci, stau singur și nimeni nu-mi mai prinde cercei de cireșe la urechi. Of! Of! și pomul s-adună de durere.

Atunci, vara își desprinse cu grijă frumoasele-i mărgele roșii de la gât și le-ntinse pomului.

-Ți le dăruiesc, cireșule! De azi încolo vei avea rod. Prinde-le în ram și vei fi cel mai frumos. Cu palmele mele am să te mângâi în fiecare zi.

Și vara plecă. În urma ei, cireșul își prinse mărgelele verii uitate-n pom.

3. Povestea drumului

-Voi știți de unde pornește drumul? Dar unde duce?

Așa-l auzeam pe valul de mare întrebând și-apoi povestind:

-Într-o toamnă, începu valul de mare, îmi făcusem împrejurul casei, un gard din crizanteme. Erau albastre ca și mine. Și ce dacă nu este gard albastru? Și nici crizanteme albastre? La mine erau albastre. Stăteam pe un scaun de piatră. Ce, vreți să vă legați acum și de scaun? Și voiam să scriu vântului. Îi cumpărasem:un copac, un fir de iarbă și o piersică cu urechi. În grădină și la umbra gardului, pe scaun, scriam. Dar deodată, curioasă, o crizantemă îmi fură gândul de vânt și porni. Le-am făcut semn frunzelor s-o aducă-napoi. Dar ea, prinse a croșeta un capăt de cer lăsând în urma ei, o poveste. Și cine trecea pe acolo, călătorea fără odihnă, era pe DRUM. Așa se făcu de apăru DRUMUL pe lume. Că nu s-au mai întors frunzele, e adevărat. Foșnesc și-au rămas călătore. Că pasul măsoară drumul și acum, e tot așa. Doar că, de atâția drumeți, drumul se făcu albicios și albastru se întoarse-n gândul meu. Iar eu?

Mă uitam la pașii mei. Se porneau peste o clipă la drum. Unde ducea drumul meu? Păi, dacă aș trece trei case, aș număra

șapte pietricele și mi-aș alege tovarăș de drum, un arici, aș ajunge... da nu vă spun. Căutați-mă pe DRUM și o să ne întâlnim.

V-aștept acolo unde valul de mare scria”...

3.1.5.-Rezolvări de probleme

1-Curcubeul

Odată, într-o vară uitată sub un măr, a plouat tare. Cât de tare? Atât de tare că ploaia și-a pierdit creioanele colorate. Și nu știa pe unde. După vreun nor călător? Ascunse de-o stea căzătoare? Rătăcite la Polul Nord? Nu știa și pace. Și era tare supărată. Și cum mai plângea! Șiroaie, șiroaie. Își udase și batista, iar umbrela n-avea spițe. Cum să-ncete fără ele? Dar...și rămase agățată de un nor.

Le găsisse soarele și pentru că nu se știa, a-nceput să se joace cu ele. Și-a luat roșul din lalele și galbenul sfărâmând o boabă de grâu. Apoi, a desenat o portocală ce-a-nceput să plângă. O lăsaseră fără coajă. Cerul s-a făcut albastru, verdele cobora din poverstea ierbii și-apoi, gata, floarea de melin le-a adunat pe toate-n pumn după ce prinse-n petale coaja de nucă.

Cerul s-a deschis încet, ca o șoaptă. Atunci ploaia s-a oglindit în palmă și pe cer au apărut creioanele, mândru curcubeu. Stătuse și ploaia. Bucuroasă, a uitat că a rămas fără

creioane colorate. Dar, nu mai plânge. Acum, curcubeul o înveselește în fiecare vară. Care vară? Păi, una din cele uitate sub un măr, de vară, nu?

2-Împărățiile

Flavia și Andreea priveau aceeași foaie de caiet. Cum s-o împartă? Cine să ia partea de sus? Dar cea de jos? S-o taie de-a lungul? S-o pună de-a latul? În jur se făcu liniște. Caietele și cărțile așteptau rânduite la marginea băncii, iar foaia albă rămase parcă singură. Să se supere oare pentru ea? Numai creioanele colorate începură să șoptească între ele. Cât ai clipi, semprăștiară pe bancă. Oare în mâna cui vor ajunge? Cine va câștiga?

-Ia privește, ochii Andreei, făcu Negru. Parcă m-au lăsat fără culoare!

-Ca și pe mine, îi șopti Maron uitându-se la Flavia.

-Zici că le-am colorat buzele, veni în vorbă Roșu de cireașă.

-Numai de n-ar lăcrima, s-arătă îngrijorat, Albastru.

Și se strânsură toate în scobitura băncii. Așteptau. Oare cum va fi vremea la banca lor? Că, la cealaltă, era soare și bine!

Dintre toți ai clasei, doar Cristina avea ochi pentru banca fetelor. Se apropie și zise:

-Pace! privind ochii plini de lacrimi ai fetelor și apoi, luă cu grabă albastru și apa începu să curgă.

-Pământul acesta e al tău, Flavia. Sa aduni tot ce dorești pe el, iar tărmlul de jos al Andreei și plecă liniștită.

Își lăsase soarele fără pălărie și acum vor apărea ciupercile cu noua modă.

Cele două se priviră din nou cu prietenie. În scobitura băncii înfloreau curcubeul. Dar ce să va povestesc? Suratele începură a alerga dintr-o parte în alta. Mașinile din Țara Andreei erau oprite la stop. Treceau cei din grupa mică. Verdele le făcu semn cu mâna:

-Haideți copii, topoganul din parc vă așteaptă.

Florile dădeau binețe în grădina Flaviei. Reta-Margareta se pregătea pentru spectacol, iar orchestra de clopoției era în plin concert. Aerobusul Andreei ajunsese la linia mării. Trecu peste grădina Flaviei și poposi în stația „Raza de soare”. Fluturii prinseră a trece strada. Așteptau acum cumiți la ...topogan. Doi arici jucau tenis. O pasă și mingea nimeri între pisici.

-Și linia Cristinei?

-A dus-o vântul, rostiră cele două prietene, grăbindu-se să nu uite vreo mașină pe trei roți, un iepure fără urechi, o vulpe fără coadă și câte și mai câte. Oare mai rămăsese ceva de desenat în cele două împărății?

Bucuroase, ajunseră la banca Cristinei:

-E a ta, făcură cele două dându-i „împărățiile”. La banca noastră e acum vreme bună. Știi cine a adus-o?

Și râsul celor doua se auzi în toată împărăția Flaviei și Andreei.

3-Yes!

-Cine-mi zice „spune A”?

-Domnul doctor.

-Cine-mi zice „spune DA”?

-Doamna ușă.

-Cine-mi zice...

-Știu. A mea mătușă spune ”Yes”, când cuminte bat la ușă, am sărit eu supărat, cu răspunsul fabricat.

Mătușă mea, Isteața, mă privește zâmbindu-mi. E mândră de mine. Așa nepot! Oho!

-Ce e Yes?

-Se povestește...

-Că e DA, pe românește.

Am tot stat s-o întreb odata dacă Yes e os domnesc! Și-am aflat că tot așa, „un mare neam de Zăpăcilă”, când să iasă, el intră. Și încet, pe nesimțite, toată lumea zicea YES, în loc de DA.

Ce să fac acum cu Da că nu mai încap de YES?

O! Îi așez în cartea mea față-n față și-apoi trec și bat la ușă să văd cine-mi va răspunde:

-Yes!

sau

-Da!

Încearcă și tu. Yes? adică...Da?

3.1.6.-Teama de a nu greși

1-Dacă

Necajită e Cristina pe „dacă”. Auzi! Ca-n povestea cu „îhî”. L-a aluat de la grădiniță și gata. Nu mai scapă de „dacă”. Se tratează cu pastile sau patine cu rotile?

Toate au început pe când „nu știu cine” întreba:

-Dacă peștii ar zbura?

„Toată apa ar seca,

Iar în cuibare am avea avioane!”

-Dacă școala-ar fi din nuci?

„Luna ar purta papuci!”

-Dacă pâinea-ar fi din soare?

„Muntele-ar umbla pe mare!”

-Dacă iarna ar fi vară?

„Toamna fi-va primăvară!”

Ei nu, că una, a mea, desigur, le-ar întrece pe toate.
Dacă... dacă strada-ar sări coarda? Cum să-ți spun:

”Aș ieși pe horn din casă,
aș vedea mașini la masă,
geamurile ar zbura,
la dulapuri aș cânta,
Iar pe cei ce sunt școlari?
Ce să zici? să-i fac pescari?
Dacă...

-Ei, ascultă. Gata, zise „dacă” supărat. De la tine am plecat. Am umblat „pe nu știu unde”, de-am văzut ce n-am văzut. Acum plec. Cu ce? Cică, undeva pe stradă e parcată pe-o pancardă, o mașină fix din piatră.

-Dacă, îngâna Cristina.

Dar nu se mai auzi nimic, adică, doar ceva ce aducea așa, c-o piatră din vată, pornită spre țara lui „dacă”, plecat „parcă”. A ajuns și la voi?

Dacă vine „dacă”? Păi..

2-Ștersătura

Șerban este în clasa întâi. E foarte mândru de lucru acesta. Primul școlar din blocul lui e tocmai el, Șerban. La școală îi place dar, azi e supărat. Păi, să vezi:

„Azi la ora de scriere, Ștefana, colega mea de bancă, m-a lovit cu cotul și-am greșit o literă. Uf, ce necaz! Tocmai când scrisesem așa de frumos! Ce să fac? Am luat repede radiera și m-am apucat de șters. Vai! Ștersătura s-a întins și la literele următoare. Parcă era o pădure în flăcări. Era așa de urâtă foaia cu ștersătura, că-mi venea să plâng. Of! Și ce păcat că Ștefana n-are codițe. Ar merita măcar o dată s-o fi tras. Dar, ce să-i fac!

Scot din penar lama, poate reușesc ceva. Dau să rad, când:

-Ce faci? se auzi un glas. Acum, vrei să mă tai? De șters nu m-ai putut și-acum? Dacă rupi foaia? Se poate! și ștersătura se supără ducându-se în vecini.

Și uite așa, din cuvânt în cuvânt, ștersătura se întinse, iar în clasă se auzi doar plânsul meu:

-Ce s-a întâmplat Șerban? întrebă doamna învățătoare.

Ochii mei plini de lacrimi, îi arătară, ștersătura. Doamna învățătoare zâmbi. Află vina: cotul, radiera, lama, iar pe Șerban, după ce-l puse să-și întoarcă foaia, și-l învăță ca altădată să închidă greșeala într-o paranteză, îl mai rugă să scrie încă odată totul, cu grijă și atenție.

Acum, e pace, iar ochii lui Șerban au sclipiri jucăușe. Ce păcat că, totuși, Ștefana n-are codițe?

3.1.7.-Trăsături temperamentale

1-Livada

E toamnă. Soarele își face loc cu greu printre brațele livezii. Pline de rod și Doamne ce mireasmă au degetele toamnei. Pomii stau la sfat de dimineață. Care e vestea? Păi, scările, coșurile și vorbele copiilor le-au auzit aseară.

Spuneau doar atât „mâine culegem”.

-N-am să las, o nucă să se desprindă din coama mea de crengi și frunze, făcu războinic, NUCUL.

-Mi-e indiferent. Tot gem de prune o să ajung! Acum, sau mai târziu mă voi acri ca o ...PRUNĂ.

-Ce bucurie pe copii! Le voi spune povești cu merele de aur, Albă ca Zăpada și-apoi copt, necopt nevoie mare, la cuptor sau în compot. Da, bun, proaspăt și la iarna cine-o fi, MĂRUL-măr!

-Ce mă fac, încep să plângă para. Toți vor spune: „Pică pară mălăiață-n gura lui Nătăfleață”. Eu, să trag toate ponoasele pentru toți, tot eu. Of! Of! Of! Rău e să fi ...PARĂ.

Soarele se-ngrozi și se ascunse repede după un nor. Ce ți-e și cu pomii ăștia! Vorbesc de parcă ar fi oameni!

-Ia, spală-i norule și potolește-i! mai adăugă soarele privind livada.

Și, ultima ploaie spală gândurile livezii, umplând coșurile cu picuri de rod bogat.

3.2. Povestea terapeutică pentru copii

Scriind pentru copii după toate rețetele și canoanele clasice sau mai puțin clasice, povestea terapeutică „**abundă**” în formule variate de prezentare și redactare.

Adresându-se direct, implicând subiectul, purtându-l în lumea fantastică sau lăsându-l pe el să se identifice, și să-și explice anumite atitudini, abordând și reprezentarea grafică, consider că numărul mare de povestiri terapeutice existent în carte, va putea răspunde tuturor cerințelor celor implicați direct în această terapie.

Găsite în literatura de specialitate și prezentate sub acea formă sau adaptate din cauza unor situații obiective, poveștile terapeutice prezente în acest context, au trecut deja **testul** atât de viabilitate cât și de eficiență, din partea **subiectului**, regăsindu-se în programul terapeutic centrat pe client, fiind acceptat și dorit de acesta, potrivit-i-se.

3.2.1.-Dificultăți școlare

- Poveștea leului Bibi

a) indicații terapeutice:

-dificultăți școlare;

b) efecte dorite:

-înțelegerea importanței școlii;

-prevenirea abandonului școlar;

-responsabilizarea elevilor față de rezultatele școlare;

Bibi era un pui de leu foarte drăgălaș. Pe el nu-l interersau sfaturile tatălui său, care voia să-l învețe tactica vânătorii, pescuitului și a apărării de alte animale, pentru că jungla era periculoasă, fie și numai dacă te rătăceai în ea. În timp ce frații săi învățau aceste lecții de viață, Bibi stătea toată ziua la soare, se bronza sau înota, se strâmba cu maimuțele și se întrecea la înot cu broaștele.

Într-o zi, Bibi a fost atacat de un tigru și cum el lipsise în ziua când tatăl său îi învățase cum să facă față acestui pericol, nu a știut ce să facă. Speriat de moarte, și-a strigat din toată puterea frații și surorile care l-au salvat în ultima clipă. Bibi s-a hotărât atunci să-și viziteze tatăl și să-l roage să-l învețe tot ce considera că i-ar fi necesar. El a promis că va munci de două ori mai mult

pentru a recupera timpul pierdut. Tatăl a acceptat și Bibi a făcut progrese foarte rapid.

După mai mulți ani, i-a succedat tatălui său la tron. În calitate de rege al animalelor, le-a explicat copiilor importanța cunoașterii pentru învingerea greutăților vieții.

3.2.2.-Dezinteres față de lecții:

-Povestea vânătorii de comori

a) indicații terapeutice:

-dezinteres față de lecții;

b) efecte dorite:

-suscitarea unui interes crescut pentru lectură;

-stimularea curiozității pentru cunoaștere;

Jojo era o veveriță foarte jucăușă și sprintenă. Într-o frumoasă zi de toamnă, verișorii săi, care locuiau în Pădurea Fermecată, au invitat-o să participe la o vânătoare de comori, cu ocazia Sărbătorii Frunzelor.

Foarte bucuroasă că-și va reîntâlni rudele dragi, Jojo se gândea că nu i-ar strica să cucerească marele premiu, adică să găsească prima comoara.

Ziua întrecerii a sosit. Conducătorul veverițelor dădu ultimele instrucțiuni și, după ce alinie toți concurenții la linia de

plecare, dădu startul. Din păcate, după nici o sută de metri, Jojo se retrase din cursă pentru că nu era în stare să citească panourile indacatoare, întrucât până acum nu i se păruse important cititul. „Nu-i nimic, voi găsi comoara și fără să mă orientez după aceste panouri idioate” zise Jojo. Apoi, porni din nou la drum, dar într-o direcție greșită. Când ajunse în fața unei mlaștini de netrecut, o cuprinse disperarea și începu să plângă.

Deodată, îi apărură în fața ochilor un spiriduș îmbrăcat în haine multicolore. Spiridușul, care știa tot, înțelese disperarea amicei noastre și-i zise: „Eu cunosc un secret care te va ajuta să găsești comoara, dar mai întâi va trebui să treci de câteva probe. Pentru început trebuie să înveți să recunoști literele fermecate pe care ți le voi arăta. Apoi, te vei reîntoarce la linia de plecare și dacă vei plasa corect câte una din literele mele magice sub fiecare panou, vei găsi indicații care te vor apropia de comoară.”

Jojo urmă instrucțiunile primite, astfel încât ajunse să știe alfabetul magic și în final să intre în posesia comorii. Jojo a fost tare mândră de ea, dar cea mai mare comoară pe care a descoperit-o, a fost să realizeze importanța cunoașterii cititului.

3.2.3.-Abandon în fața unei greutăți - Povestea băiețelului și a dragonului

a) indicații terapeutice:

-abandon în fața unei greutăți;

b) efecte dorite

-stimularea încrederii în sine;

-ajutarea cuiva care se crede incapabil;

-conștientizarea potențialului propriu;

Ion era un băiețel care nu avea suficientă încredere în el și care în fiecare seară obișnuia să se joace cu dragonul său de pluș, pe care-l botezase „Foc”.

Într-o seară, după ce băiatul pronunță o formulă magică dintr-o carte, dragonul de pluș prinse viață. Foc îi povesti băiatului stupefiat că, dacă vrea să rămână un dragon cu viață, trebuie să treacă prin mai multe încercări.

Imediat Ion spuse că el nu este capabil să rezolve situații dificile, dar după multe discuții din care înțelese că nu există altă posibilitate ca să-ți salveze iubitul dragon, se hotărâ să încerce.

Ion porni la drum alături de dragon care-i dăruie un arc cu săgeți fermecate. După o oră de mers, nu întâmpină nici o dificultate, ceea ce-l făcu pe Ion să aibă mai multă încredere în el.

Dar, ceea ce Ion nu observase, era o ceată de lupi flămânzi ce-i urmăreau de ceva vreme.

Obosit, Ion hotărâ să se oprească puțin să-și mai tragă sufletul. Dintr-o singură săritură, șeful lupilor îl trânti pe băiat la pământ. Ion țipă puternic și după mai multe încercări reuși să dea lupul la o parte. Un urs care trecea pe acolo, văzu toată scena și puse haita pe fugă. Băiețelul îi mulțumi din suflet ursului care se oferi să-l însoțească în această misiune, dar Ion refuză, spunând că se întoarce acasă pentru că nu mai este în stare să continue. „Poftim, ține aceste ghiare din labele mele și ele te vor ajuta să-ți îndeplinești dorința, iar dacă vei fi în pericol ele te vor salva.”

Ion acceptă și porni repede mai departe pentru că odată cu răsăritul soarelui, magia dispărea. Porni deci, tot mai decis să-și atingă scopul. Zgomotele nopții îl speriară teribil, dar strânse ghiarele ursului între degete și-și văzu de drum.

Un râu tumultuos îi blocă drumul. Curajos, Ion se aruncă în apă, dar un rechin se apropie furios de el. Fără să stea pe gânduri, Ion scoase arcul și trase în rechin. Săgeata magică îl nimeri și rechinul se transformă într-o țestoasă uriașă care îl transportă pe malul celălalt.

După o bucată de vreme, băiatul se trezi la poalele unui munte urias. Se uită în jurul său și văzu că se afla în țara

dragonilor. În jurul său se aflau o mulțime de arbori viguroși, cu excepția unuia pipernicit.

Instinctiv băiatul se simți atras de acest arbore. Deodată văzu în vârful său o frunză neobișnuit de strălu-citoare. Se cățără și o rupse și instantaneu aceasta se transformă într-o pudră magică, iar dintr-un nor de fum coborî dragonul său. Imediat dragonul îl imbrățișă și-l felicită pentru curajul și tenacitatea sa, care i-au salvat viața.

Ion a învățat de la prietenul său că, dacă vrei cu adevărat un lucru, îl vei obține, deși uneori acest lucru nu e ușor. Din acel moment, Ion nu a mai spus niciodată că nu este capabil să rezolve ceva și a fost tare mândru de asta.

3.2.4.-Dificultăți în respectarea regulilor de grup

-Povestea stupului de albine

a) indicații terapeutice:

-dificultăți în respectarea regulilor de grup;

b) efecte dorite:

-ameliorarea relațiilor într-o familie, clasă sau grup;

-favorizarea disciplinei în interiorul unei colectivități;

-stimularea asumării responsabilităților;

Într-un stup trăia o regină foarte preocupată de calitatea mierii produse de supusele sale. Multă vreme, mierea a fost de calitate superioară, dar, de la un timp, lucrurile au început să se schimbe: albinele au devenit mai superficiale, leneveau la umbra unei frunze sau se hârjoneau între ele.

Situația a început să se agraveze de la o zi la alta, cu toate observațiile reginei. Într-o zi, când toate albinele se odihneau, s-a produs un eveniment inexplicabil: stupul s-a răsturnat și toate albinele au fost aruncate afară. Din fericire, atât albinele cât și regina au scăpat nevătămate. Speriate, albinele s-au grupat în jurul reginei lor.

În ajutorul albinelor, a venit și regele bondarilor. Acesta a început să analizeze situația pentru a stabili cauza catastrofei. La sfârșit, concluzia a fost următoarea: nenorocirea s-a produs chiar din vina albinelor, deoarece acestea au muncit fără să fie atente astfel încât au depozitat toată mierea într-o singură parte a stupului și l-au dezechilibrat.

Marele bondar a chemat toate albinele și le-a explicat cum au reușit să dezechilibreze stupul. Albinele și-au înțeles greșeala. Din acel moment, regina a devenit mai hotărâtă și toate deciziile ei, au fost respectate întocmai. Foarte repede albinele au refăcut stupul, iar la festivalul mierii au câștigat marele premiu.

3.2.5.-Nerespectarea regulilor în interiorul unui grup

- Povestea lui Lapinot

a) indicații terapeutice:

-nerespectarea regulilor în interiorul unui grup;

b) efecte dorite:

-favorizarea unei mai bune discipline în clasă sau acasă

Lapinot era un iepuraș tare distrat care întotdeauna își deranja colegii în clasă. La școală se agăța de coama leului, îi dădea șuturi șoricelului sau trăgea de coadă maimuța.

În clasa sa, era un urs și o cămilă care îl găseau comic și care făceau ca el, dar, celelalte animale îl găseau nesuferit și nu se jucau cu el.

Într-o zi, Lapinot a vrut să se joace cu girafa, dar aceasta i-a zis: „Nu vreau să mă joc cu tine pentru că tu mă lovești tot timpul și mă deranjezi când lucrez. Mă voi juca cu tine când vei merita.”

Lapinot i-a răspuns girafei: „Puțin îmi pasă că nu vrei să te joci cu mine”. În sine sa, Lapinot s-a simțit trist și supărat. Atunci și-a zis: „Aș vrea să am mulți prieteni cu care să mă joc toată ziua. M-am săturat ca toata lumea să se plângă de mine”.

Ce credeți că ar putea face Lapinot pentru a câștiga încrederea girafei și a deveni prietenul ei?

3.2.6.-Dificultăți în respectarea regulilor unui grup

- Poveștea jucătorului de fotbal

a) indicații terapeutice:

-dificultăți în respectarea regulilor unui grup;

b) efecte dorite:

-dezvoltarea solidarității;

-încurajarea muncii în echipă;

-încurajarea disciplinei;

-favorizează angajarea și responsabilizarea fiecăruia pentru sarcinile care presupun participarea mai multor persoane;

La începutul anului, echipa de fotbal a obținut mai multe succese, dar, în ultima vreme, situația a început să se deterioreze. Spiritul de echipă care la început era foarte puternic, a început treptat, treptat să se stingă. Dan, vedeta echipei, a început să se simtă tot mai mult preocupat de succes. El era tot mai des violent cu jucătorii din echipa adversă și uneori chiar cu proprii colegi. În timpul antrenamentelor, nu asculta indicațiile antrenorului și făcea după capul lui. Până la urmă, a ajuns să insulte și

spectatorii care îl huiduiau. La ultimul meci s-a certat cu arbitrul, ceea ce a înrăutățit și mai mult situația. Colegii săi nu mai aveau încredere în el.

Dan era disperat din cauza acestei situații, dar nu se mai putea controla. Într-o seară, în timp ce dormea, în fața ochilor i-a apărut idolul său, Pele. Nu-și putea crede ochilor, dar Pele se afla în fața sa, în carne și oase. Dan i-a explicat care este situația și i-a cerut sfatul.

După ce a reflecțat un timp, Pele i-a răspuns: „Dragă Dan, eu știu că tu ai un șut de invidiat și că ești ambițios, dar într-o echipă trebuie să ții cont de reguli. Este suficientă greșeala unei persoane pentru ca toată lumea să sufere. Dacă tu dai un gol, înseamnă că toată echipa te-a ajutat, iar dacă ratezi, înseamnă că toată echipa a pierdut. Tu ești responsabil pentru toți colegii tăi”.

În săptămâna care a urmat, Dan a ținut cont de colegii săi și acest lucru i-a ajutat să câștige. Anul următor a câștigat din nou trofeul celui mai bun jucător.

3.2.7.-Comportament certăreț, iritabilitate

-Povestea ariciului Pogonici

a) indicații terapeutice:

-comportament certăreț;

-iritabilitate;

b) efecte dorite:

- reducerea agresivității interpersonale;

Într-o pădure trăia un arici care obișnuia să rupă flori și să le strivească. Într-o zi, o căprioară îl văzu rupând flori și-l întrebă de ce face acest lucru. Pogonici simți cum îl cuprinde supărarea:

-Vezi-ți de treaba ta, că mă superi, zise ariciul.

-Dar nu e bine să rupi flori degeaba, că nu ți-au făcut nici un rău, îi răspunse căprioara.

Ariciul plecă mai departe. La marginea lacului văzu un iepuraș care dormea. Ariciul începu să fluiere tare:

-Hei, nu vezi că dorm? strigă iepurașul supărat.

-Puțin îmi pasă, zise ariciul și plecă mai departe.

Zilele care urmară trecură la fel. Cu fiecare zi, ariciul se simțea tot mai singur pentru că nimeni nu mai voia să se joace cu el.

Intr-o seară, în timp ce se întorcea acasă, ariciul căzu într-o groapă. Zadarnic strigă după ajutor, pentru că nimeni nu veni.

3.2.8.-Lipsa motivației de a învăța sau munci

- Povestea furnicutei Maria

a) indicații terapeutice:

-lipsa motivație de a învăța sau a munci;

b) efecte dorite:

-valorizarea sarcinilor cotidiene;

-prevenirea abandonului școlar;

-încurajarea efortului de dezvoltare personală;

A fost odată o furnicuță care nu voia să muncească. Furnicuța Maria prefera să stea toată ziua lungită, să se joace sau să alerge. În toate momentele zilei, toate scuzele erau bune pentru a nu munci. Din această cauză, ea se juca mai mult singură, deoarece colegile sale erau ocupate să muncească.

Într-o zi, în timp ce Maria era plecată în pădure să se joace, o zână veni la furnicar. Ea explică tuturor furnicilor că lansează un concurs pentru desemnarea celei mai bune furnici din lume. Fiecare furnică va putea acumula puncte dacă muncește atunci când trebuie, se joacă în cel mai potrivit moment și, bineînțeles, are o mulțime de prieteni. Astfel, micuțele furnici se puseră pe treabă pentru că fiecare vroia să câștige. Când Maria se întoarse acasă, văzu că nimeni nu o bagă în seamă. Toate furnicile cântau,

zâmbeau și transportau provizii. Maria se simți puțin dată la o parte. Până să se culce, reuși totuși să afle care era pricina acestei schimbări și de ce toată lumea era atât de grăbită. Atunci, Maria își zise că trebuie să câștige concursul, că este capabilă să fie prima. Dis de dimineață, furnicuța noastră se alătură suratelor sale. Lăbuțele sale erau foarte obosite pentru că Maria, nu era obișnuită cu munca, dar ea nu se descuraja deoarece voia să câștige concursul și să devină cea mai bună furnică din lume. Ea se juca acum împreună cu celelalte furnicuțe și acest lucru era deosebit de plăcut.

La sfârșitul concursului a constatat că avea o mulțime de prieteni. În așteptarea rezultatului concursului, toate furnicuțele erau anxioase. Zâna a anunțat în sfârșit marea câștigătoare: „Pentru că a făcut multe eforturi și ameliorat rezultatele, o declar pe furnicuța Maria, câștigătoarea concursului”.

Toată lumea a aplaudat, iar Maria era foarte mândră de ea. Zâna i-a dat și o diplomă, precum și următoarele sfaturi: „Rămâi întotdeauna o furnicuță muncitoare și conștiincioasă. Când îți vei simți lăbuțele obosite sau când curajul te va părăsi, respiră adânc de trei ori și vei vedea cum o lumină albastră te va înconjura și-ți va da forță și curajul de a continua. Această lumină va fi invizibilă pentru ceilalți, doar TU o vei putea vedea”.

3.2.9.-Rezolvarea de probleme în mod rațional

-Veverițele Mașa, Dașa și Sașa

(capacitatea de a ne rezolva problemele în mod rațional)

Veverițele Mașa, Dașa și Sașa, trăiau odinioară în Marile Păduri, împărțind o locuință într-un copac bătrân și trainic. În fiecare toamnă, cozile lor deveneau tot mai stufoase și blănițele lor tot mai dese:atunci știau că a sosit momentul să pornească topăind prin Marile Păduri, în căutarea de alune pe care să le mănânce în timpul iernii celei grele. Cum nu era destul loc în căsuța lor ca să încapă toate proviziile pe care le adunau, ascundeau mare parte din alune într-o scorbură de copac de pe partea cealaltă a pajiștii. Scorbura părea pustie și nelocuită, așa că era un depozit excelent pentru proviziile adunate.

Într-o zi friguroasă de iarnă, Mașa ,Dașa și Sașa se treziră flămânde, cu lumina soarelui palidă ca o lămâie pătrunzând în cămăruța lor. Se dezmeticiră bine, căscară și se strecurară din căminul lor cald în frigul necruțător al dimineții.

”Mi-e atât de foame, încât cred că aş fi în stare să mănânc un copac întreg plin de alune”, spuse Mașa, plescăind demonstrativ.

”Mie mi-e atat de foame, încât aş mânca un cal” spuse și Dașa, topăind de ici colo.

”Nu vorbi prosti: Veverițele nu au mâncat niciodată un cal, doar suntem vegetariene”, spuse imediat Sașa. „Și mai ales, nu vom mânca nimic dacă tot stăm aici gândindu-ne la ce am putea mânca”, continuă ea, „Hai să ne mișcăm!”

Acestea fiind spuse, Mașa, Dașa și Sașa porniră de-a lungul pajiștii înzăpezite înspre copacul lor cu hrană. Ajungând ele cam la jumătatea drumului, se opriră îngrijo-rate de o priveliște teribilă: niciodată nu le mai fusese dat să vadă așa ceva-atât de uriaș, de groaznic, de amenințător... Își dădură seama că drumul le era blocat de cel mai mare perete de zăpadă pe care l-au văzut vreodată: părea că ajunge până-n cer, fără început și cu siguranță fără de capăt. Problema cea mare era, firește, că partea cealaltă a zidului le părea de neatins.

Și ce credeți că au făcut ele atunci? Ce vă trece prin minte că ar fi putut face ele? O să vă dau un indiciu: au avut fiecare o reacție diferită și, prin urmare, fiecare a făcut altceva.

Mașa era deja furioasă. Se gândea: „Nu suport să văd zidul ăsta de zăpadă în fața ochilor! Nu ar trebui să se afle aici, nici n-a fost aici înainte. Nu suport să nu obțin ceea ce doresc. TREBUIE să ajung la alunele acelea! Le merit și ar trebui să le am. Oricine a pus zidul ăsta aici în calea mea ar trebui să fie distrus. La ce se

va mai ajunge aici pe pajiștea noastră dacă fiecare face după cum îl taie capul? Nu e drept ca zidul ăsta să fi apărut aici!” În timp ce Mașa gândea astfel, se tot învârtea în cerc până ce ameți, apoi începu să lovească peretele cu lăbuțele și cu capul, provocându-și ditamai durerea de cap.

Dașa se deprima gândind: „Este groaznic și oribil că peretele ăsta a apărut aici. E cea mai groaznică treabă care mi s-ar fi putut întâmpla! N-o să mai ajung niciodată la alunele acelea. Adică... ce spun eu, probabil că nu voi mai ajunge vreodată să mănânc. Peretele va rămâne aici pentru totdeauna, eu voi muri de foame și totul e din vina mea. Ce prostie din partea mea să ascund alunele de partea cealaltă a pajuștii! Ar fi trebuit să-mi dau seama că așa ceva urma să se întâmple!” Dașa era așa de supărată pe ea însăși, încât se așeză în zăpadă în fața peretelui, plângând și smiorcăindu-se. „Nu-s bună de nimic! Chiar că nu-s bună de nimic!”

Sașa începu să-și spună: „Hmmm, un perete, cât de ciudat! Mi-ar plăcea să nu fie aici, pentru că mi-e foame și aș vrea să mănânc niște alune, dar la urma-urmei e deja aici și nu văd de ce nu ar trebui să fie aici doar pentru că mie nu-mi place. E un ghinion și nu-mi convine să am peretele ăsta între mine și alune, dar bosumflându-mă din cauza asta nu îl voi face să dispară și cred că treburile ar putea sta și mai prost, de fapt.”

Astfel, Sașa decise să accepte că există peretele mai degrabă decât să se încapățâneze în dorința ei ca acesta să dispară, cum făcuse Mașa, sau să facă din prezența lui o catastrofă, după cum reacționase Dașa. Ca urmare, ea nu s-a ales cu o durere de cap ca Mașa, de la lovitura dată în zid, nici cu degerături ca Dașa, din cauza șezutului în zăpadă. Era singură în stare să se gândească la ceea ce ar fi de făcut în situația dată. Câte soluții ai putea să găsești pentru această problemă?

1. Să aștepti până ce soarele va topi zăpada.
2. Să sapi o groapă pe sub perete.
3. Să sapi o gaură prin perete.
4. Să te cațeri de cealaltă parte a peretelui.
5. Să încerci să ocolești peretele.
6. Să cauți alune altundeva.
7. Să te întorci acasă să verifici dacă nu au mai rămas ceva resturi de mâncare pe acolo.
8. Să te muți în regiuni mai însorite, fără zăpadă.
9. Să faci un foc pentru a topi peretele de zăpadă.
10. Să începi să mănânci zăpadă.
11. Să adormi la loc, ca să vezi dacă nu cumva totul e doar un vis.
12. Să chemi alte veverițe ca să te ajute să sapi o gaură în perete.

Atunci Sașa le vorbi Mașei și Dașei: „Continuând în felul asta, nu vom face decât să înrăutățim situația! Nu vedeți că furia sau supărarea vă împiedică să găsiți o soluție la problemă?! Terminați și ajutați-mă la săpat!”

Așadar, Mașa nu a mai lovit peretele, Dașa s-a oprit din plâns și cu toate au început să sape în zidul de zăpadă. În timp ce săpau, chițcăiau un cântec de lucru de-al veverițelor și aproape că începea să le facă plăcere munca aceasta. Mașa uită de furia ei, Dașa uită de supărare și Sașa rămase cu mintea trează și gata de a găsi soluția cea mai potrivită. Nu peste mult timp erau deja de cealaltă parte a peretelui, îmbulzindu-se spre copacul unde ascuseseră alunele.

„Poate că totuși nu vom muri de foame astăzi” spuse Dașa.

„Da, dar sper să învățați o lecție din întâmplarea asta” zise la rândul ei Sașa. „Pentru veverițe furioase sau care se supără, nici alune nu se scutură! Așa că dacă vreți de mâncare, stați calme și fiți raționale!”

3.2.10.-Copil neînțeleș, singur, introvertit

-Perla fermentată

a) indicații terapeutice:

-copilul introvertit;

-copilul neînțeleș, singur;

b) efecte dorite:

-eliminarea negativismului din gândire;

-acceptarea celor din jur;

Cică, se povestește că odată trăiau pe malul mării, trei frați, toți pescari. Frați, frați, dar nu prea semănau între ei. Astfel, cel mare și mijlociul, erau lacomi și răi, dar cel mic avea inimă bună și se dovedea cel mai înțelept.

Într-o vreme, cei trei pescari-frați au auzit că pe fundul mării ar fi o scoică ce are într-însa, trei perle fermecate. S-au urcat cu toții într-o barcă, și s-au dus s-o pescuiască. Nu peste multă vreme au găsit-o și au adus-o la suprafață . Pe mal, se uitau cu toții la ea și nu știau cum s-o deschidă. Au încercat fel de fel de unelte și vorbe, dar scoica rămânea tot așa, închisă precum o găsiseră pe fundul mării.

Supărați, cei trei frați au început să întrebe pe bătrânii satului de pescari și-au aflat astfel că numai atunci când soarele va mângâia scoica, ea se va deschide. Și așteptând momentul, cei trei frați pescari au văzut cum scoica se deschide singură și că în ea aveau adăpost trei perle. Precum erau diferiți cei trei frați pescari, așa erau și perlele, două erau colorate, strălucitoare și mari, pe când doar una era ștearsă și neînsemnată. Frații mai mari

s-au repezit alegându-le pe cele mari și frumoase, iar cea ștearsă și mică a rămas fratelui mic.

S-au grăbit să ajungă cu ele acasă, mai ales frații cei mari, cerând grabnic mari și multe bucurii. Dar, spre supărarea lor, perlele le-au înghițit toate bogățiile ce le aveau, lăsându-i săraci.

Ajungând și el acasă, fratele cel mic n-a cerut nimic perlei, ci a mângâiat-o cu iubirea și gândul lui bun. Și-atunci, spre uimirea sa, din perla ștearsă și neînsemnată, a ieșit o fată frumoasă.

Îndrăgostindu-se de ea, fratele cel mic a luat-o de soție și-au trăit amândoi, ani mulți și buni în satul de pescari de la malul mării, rugând-o ca înainte de toate să-i schimbe pe frații lui, făcându-i buni și să le înapoieze bogățiile avute, aceștia spunând că n-o să mai fie răi și lacomi, niciodată.

3.2.11.-Cunoașterea și acceptarea bolii cronice (diabetul)

-Sora DIA

a) indicații terapeutice:

-copil bolnav cronic (diabet);

b) efecte dorite:

-cunoașterea etiologiei bolii;

-acceptarea bolii și „conviețuirea” împreună;

1. Eu sunt simplu,
Sora DIA
Și descind din ...DIABET
Stai și-ascultă un ...moment:
2. Cum ajung la ușa ta
Vrei acum să ști mata?
Simplu, vin încet pe scară,
Poate-ai vrea să stau afară!
Da, corect ar fi mai bine
Nici să nu afli de mine.
3. Pentru că există-un „dar”
Doar o clipă stai măcar
Și m-ascultă cu răbdare:
Eu nu caut pete-n soare!
Nici mâncare fără sare
Sau zahăr prin buzunare!
4. Nu-ți pot spune, poate-i trist
Când apar, dar eu exist.
Vin încet cu analize.
Și-ți mai fac chiar și surprize
Dar, apoi, te iau de mână
Ca să mergem împreună.
5. Știi, când e multă mâncare

Faci concurs printre borcane,
Și la fotbal ai uitare,
Fără să dai ascultare,
Când stai tot „pierdut” pe-afară
De cu ziuă, până-n seară.

6. Și văzându-ți glicemia
Vine HIPO...nebunia,
Fiindcă, simplu, ai uitat
C-ai putea fi vinovat
De tot ce s-a întâmplat
Când o clipă am...plecat.

7. După care, stai cuminte
Că te-nvață DIA minte
Să știi scurt, clar și precis
Ce să faci și ce-am prescris,
Când apari în grabă mare
Fără să-ți dau ascultare.

8. Caută în raft, mai sus
Unde proteine-ai pus
Plus mormane de glucide
Și-alte tinere lipide
Apoi, treci și calculează
Cât pe zi se ... îngerează.

9. După care, în dozaj
INSULINA, ca marcaj,
Te ajută să reglezi,
Sigur, să nu galopezi,
Jocul tău cu mine, DIA
Peste noapte, chiar și ziua.
10. Știu că-ți place să înveți,
Să joci mingea de pereți,
Nu te-opresc să faci ce vrei,
Doar cu grijă să mă iei,
Căci efortul tău prea mare
Pentru mine-i o-ncercare.
11. De aceea, vreau să-ți zic,
Nu pleca, mai stai un pic.
Hai să facem casă bună
Și-ți jur, chiar și pe lună,
O să fiu copil cuminte,
Nu uita și ia... aminte.
12. Că încet, încet de tot,
O să mă iei peste tot,
Pentru-o viață împreună
Chiar mai rea, sau foarte bună
E nevoie de talent

Să învingi în ...DIABET!

13. Asta e povestea care

O s-o știe fiecare

Fiindcă eu, DIA numită

Sora TA, neprețuită,

Te învăț să știi mai bine,

Cum să viețuiești cu... mine.

14. Deci, te rog, nu mă uita,

Eu sunt simplu, sora DIA

Și descind din DIABET,

Mulțumesc pentru ... moment!

Aș fi vrut să-ți scriu în proză, dar te uită, m-am trezit
că-ți spun o poveste-n versuri, mă ierți?

3.2.12.-Copilul care nu vrea să se culce

-Nu vreau încă să mă culc!

(în cazul în care copilul nu vrea să se culce)

-Andrei, e timpul să te culci!- îi spune băiețelului mama sa.
Andrei însă este ocupat cu mașinuțele sale și nici gând să lase
joaca.

-Lasă-mă să mă mai joc un pic!- o roagă pe mama .

-Nici vorbă! Chiar și așa ai stat mai mult ca de obicei. Hai, repede!

Copilul protestează, dar până la urmă mama reușește să-l culce. Un pupic grăbit de noapte-bună, stingerea, se-nchide ușa.

Abia trec câteva minute, Andrei își scoate capul:

-Mi-e sete!

-Bine, fugi și bea ceva, dar repede!- spune mama.

Andrei trece cu pas de melc prin sufragerie. Încearcă să prindă cât mai mult cu puțință din programul de seară a televizorului.

-Același circ în fiecare seară!-mormăie tata.

După multă târăgănare Andrei trece fără poftă în camera sa.

În aceeași seară, undeva departe, departe de Andrei și părinții săi spiridușul Ene se pregătea din nou pentru a veni pe Pământ. După cum știți, spiridușul Ene presară pe genele copiilor un praf fermecat ca aceștia, vor, nu vor, să adoarmă.

Dar voi nu știți poate că și Ene are o ceată de copii. Cei mai mari dintre copiii spiridușului îl pot ajuta deja în munca sa, iar cel mai mic, un năzdrăvan tare curios își bagă nasul peste tot! Tot timpul îl necăjește pe Ene să-l ducă și pe el pe Pământ. Dar degeaba! În seara aceasta s-a hotărât însă ca în taină să-l însoțească totuși pe tatăl său. După cum știți, Ene cară în spinare

un sac mare cu praf-de-somn. Spiridușul cel mic varsă puțin praf din sac și se vâără în el. . Direcția: Pământ!

Ehei! Țsta da, zbor! Spiriduța ametește, nu altceva. Ajunși pe Pământ el părăsește neobservat sacul. Încă ametește. Își închide ochii și se sprijină de un perete. Când își ridică ochii, o, vai!, Ene e deja departe, Spiriduța nu-l mai vede! Dar el nu stă supărat mult timp.

Dau o raită pe Pamant, tot voi mai avea timp să-l caut pe tata, gândește el mulțumit.

-Să vedem acum ce este în camera aceasta.

Și știți în care cameră a nimerit Spiriduța? Da, da, în camera lui Andrei!

-Dar ce creatură mai e și asta?, strigă surprins Andrei . Cine ești tu? Nu te cunosc! Ce chip haios ai!

-Bineînțeles că nu mă cunoști!, spune Spiriduța. Sunt pentru prima oară pe Pământ. Tatăl meu este Ene, cel care aduce somnul.

-Atunci cu siguranță ești Spiriduța, nu-i așa?, se miră Andrei.

-Așa e. Am venit să-l ajut pe tata, se laudă Spiriduța

-Știi ceva? Mi-ai putea face un mare serviciu. Atât de tare mă plictisesc în patul meu! Dacă ar fi după mine, n-aș dormi niciodată. Dacă n-ar fi prostia cu adormitul, m-aș putea juca mult

mai mult. Tu mă poți ajuta cu siguranță ca Ene să nu intre niciodată în camera mea.

Spiriduță e foarte mândru că Andrei presupune că el poate face așa ceva.

-Bine, bine, spune el milostiv. Știu de la tatăl meu că după ce și-a terminat treaba într-o casă, presare un pumn de praf magic pe prispă pe care voi nu-l vedeți, doar noi. Dacă n-ar presăra praful, atunci s-ar putea să presare încă o dată praf-de somn în ochii cuiva, iar acela ar dormi de doua ori mai mult. În altă parte ar putea să uite și copilul acela ar sta treaz până dimineața. Am în buzunar un pumn de praf magic. Știi ceva? Am să-l presar aici, în fața pragului tău.

-Super!, se bucură Andrei. Așa pot să mă joc cât vreau! Multumesc frumos, dragă Spiriduță!

-Eu mă duc mai departe să văd lumea, îi spune spiridușul. Mâine te voi vizita din nou! Distracție plăcută!

Andrei se joacă bucuros cu mașinuțele. Ar avea chef să facă un circuit de concurs, dar îi este teamă să nu-l observe părinții. Cască, îi lăcrimează ochii, dar el nu bagă în seama.

A doua zi dimineața, Andrei este foarte palid, are cearcăne sub ochi. Prietenii îl cheamă la joacă.

-Să organizăm un cros!, propune Miki. Andrei se bucură, pentru că-i place să alerge. Oricum vrea să-i arate nesuferitului

de Miki care-i batjocorește pe cei rămași în urmă! E mânios când câștigă Andrei.

-Pe locuri –fiți gata –start!

Se avântă toată ceata. Dar ce se întâmplă? Unul dintre băieți se târâie la urmă! Distanța dintre el și ceilalți concurenți crește din ce în ce mai mult! Cine este el? Ei, da, Andrei! Atât e de obosit, încât nici nu fuge, ci se târâie ca un melc. Miki e câștigătorul. Râde de Andrei. Andrei simte parcă picioarele i-ar fi din burete. Se enervează. Nici nu se mai joacă cu prietenii săi. Se duce acasă nervos. Dar nici acasă n-are chef de nimic. După-masă se poate uita la emisiunea pentru copii, dar nici măcar interesantul film de aventuri nu-i poate capta atenția. Il doare capul, abia își poate ține deschiși ochii. Așa că seara se culcă mai devreme ca de obicei.

După stingere apare din nou Spiriduță.

-Cum stai? Nici acum nu vrei să dormi?

Andrei ar vrea să spună că mai bine doarme, dar se răzgândește.

-Bineînțeles că nu vreau să dorm! Așa de bine a fost azi noapte! Te rog să presari din nou niște praf de dormit în fața ușii noastre!

Și Andrei din nou își petrece treaz noaptea . Dar acum, joaca cu mașinutele nu mai este o bucurie. Scotocște printre jucării, dar nimic nu-l interesează cu-adevarat.

Mă plictisesc! Nici nu mă simt prea bine, mă dor toate! Nici nu este un lucru atât de rău somnul! Gândește în sinea lui.

La micul dejun mama îi servește felul său preferat de mâncare: musli cu cereale. Numai că Andrei este atât de slăbit de oboseală, încât nu poate ține lingura. Este nevoit să renunțe la mâncarea sa preferată.

După micul dejun iese în parc cu copiii. Lumina îi deranjează ochii.

-Ne jucăm cu mingea?, întreabă copiii. Dar mâinile și picioarele lui Andrei sunt atât de grele, parcă i-ar atârna niște bile mari din fier.

-Azi n-am chef, spune cu voce stinsă . Jucați-ă fără mine.

-Ce plictisitor mai ești!, spun ceilalți copii și îl părăsesc. Nimeni nu se mai uită la el toată înaintea de masă.

Andrei dorește să doarmă.

-Ce prostuț am fost! Omul nu poate avea chef pentru toate, doar dacă s-a odihnit bine. Doar atunci îl distrează joaca, televizorul. Doar atunci îi cade bine mâncarea. Doar atunci se poate juca cu prietenii.

Între timp, Ene a aflat că Spiriduță l-a însoțit în taină pe Pământ. Îl caută peste tot, dar nu-l găsește nicăieri.

-Sper că n-a făcut nici o ispravă neastâmpătatul! gândește având o presimțire Ene.

In această seară Andrei îl roagă pe Spiriduță:

-Azi să nu presari praf magic pe prag. Nu vreau să rămân treaz în noaptea aceasta. Mă dor toate, iar copiii nu mai vor să se joace cu mine pentru că sunt prea obosit.

-Nu înțeleg, spune Spiriduță . Noi, spiridușii somnului nu dormim niciodată și totuși nu suntem oboșiți. Ce interesanți sunteți voi, oamenii! Dar, de aceea voi rămâne încă un pic aici, la tine, aș vrea să văd cum adormi. Dar lui Andrei i s-au închis deja ochii.

Deoarece Spiriduță n-a mai presărat praf magic, după puțin timp sosește și Ene. E fericit când îl vede pe Spiriduță. E adevărat că îl ceartă, dar nu prea tare. Dar când află că năzdrăvanul cel mic l-a ajutat două nopți la rând pe Andrei să rămână treaz, atunci îl ia mai serios pe Spiriduță:

-Noi ne descurcăm fără somn, dar la oameni lucrurile stau altfel. Dacă un om nu doarme destul, se poate îmbolnăvi. Tu ai vrut să-l ajuți pe Andrei, dar puțin a mai fost să nu-i faci vreun rău. Așa că acum îl bucurăm. De azi încolo, dacă seara se culcă la prima atenționare, atunci dimineața va găsi sub pernă o surpriză

drept recompensă. Dar acum s-o luam din loc. Mulți copii asteaptă somnul sănătos!

Andrei doarme până târziu, aproape până la amiază.

-Ce bine am dormit! Ce foame mi-e! Nemaipo-menit! E soare! Pot merge la ștrand cu prietenii!

Când vrea să-și facă patul, sub pernă gasește o bilă nemaipomenită din praf magic.

-Ce minunat strălucește! Sigur l-am primit de la Spiriduță! se bucură Andrei.

Și de acum încolo ori de câte ori se culcă repede, fără a bombăni, dimineța găsește ceva surpriză sub pernă. Are deja o colecție frumoasă de bile din praf magic și câștigă întotdeauna când se joacă bile cu prietenii.

3.2.13.-Copilul visează urât

-Un-doi trei si nu te temi!

(copilul visează urât)

-Mami! Mami!- strigă speriată Claudia.Vino! Mi-e frică!
Am visat atât de urât!

Mama o liniștește, apoi Claudia începe să-i pună o grămadă de întrebări:

-De ce visez întotdeauna lucruri atât de urâte? Din ce cauză există gânduri urâte? Chiar, ce este un gând? De unde vin visele? De ce nu pot să visez întotdeauna lucruri frumoase? Și oamenii mari visează lucruri urâte, mamă? Tu și cu tata vă temeți uneori noaptea?

-Atâtea întrebări! zâmbește mama. Deodată nici nu pot răspunde la toate. Bineînțeles, că și oamenii mari visează urât uneori. Asta i se poate întâmpla oricui. Gândul este mai greu de explicat. Poate vei înțelege mai bine dacă-ți povestesc ceva. Imaginează-ți că gândurile sunt niște omuleți mici de tot. În realitate nu este așa, dar acum îți spun o poveste.

Ei bine, acești gând-omuleți mai demult trăiau în liniște și munceau cu sârg. Fiecare gând-omuleț avea o sarcină. De exemplu, un gând-omuleț poate să-ți reproducă poveștile pe care ți le-am povestit. Celălalt îți arată frumoasele jucării cu care v-ați jucat cu prietena ta. Alte gânduri te ajută să-ți aduci aminte ce te-au învățat părinții sau ce ți-au arătat, ce ați exersat la grădiniță, la școală. Un gând calculează foarte bine, altul te ajută să înveți poezioara.

S-a întâmplat într-o zi că gând-omuleții s-au certat. Nu mai știe nimeni cum s-a iscat cearta, dar un lucru e sigur: pacea s-a terminat. Dintr-odată un gând-omuleț se credea mai important, decât celălalt.

—Eu sunt un gând foarte important. Copilașul nici n-ar putea să construiască un castel, dacă eu nu i-aș șopti cum să o continue. Într-un cuvânt: sunt mult mai important, decât tine!, a spus gând-omulețului care calcula. Ai mai văzut copil care să se bucure de calcule?

-Poate că nu se bucură, a ripostat nervos gândul-calculator, dar eu îl ajut pe copilaș să fie un elev eminent, să poată face singur cumpărăturile și să învețe să-și folosească banii de buzunar.

-Ah, de ce vă certați, a intervenit al treilea gând. Toată lumea știe că eu sunt cel mai important, mie îmi revine gloria. Din toate cele frumoase percepute de copil eu fac pentru el cele mai frumoase vise. Ori, este ceva mai plăcut decât să visezi frumos ?

Văzând fala gândului-vis ceilalți gând-omuleți era să moară de ciudă. Cu cât erau ei mai furioși cu-atât mai mult se bucura vis-omulețul. S-a umflat în pene, s-a ridicat în vârful picioarelor ca să arate celorlalți gând-omuleți că într-adevăr el este cel mai mare, cel mai important dintre gânduri. Din ce în ce mai mulți gând-omuleți s-au adunat în jurul lui. Prima dată au încercat să-l convingă să nu fie atât de încrezut, deoarece ei toți sunt importanți pentru copilaș, fiecare în modul său. Dar vis-omulețul nu avea de gând să se compare cu niciunul dintre ei. Ehei! Atunci

a început gâlceava! Vorbeau toți deodată, zbierau, gesticulau, dar nici unul dintre ei nu a reușit să-l întrecă pe vis-omuleț. Erau nevoiți să recunoască că nu ajung nicăieri cu cuvinte. Așa că s-au sfătuit cum să-l învingă pe încrezutul vis-omuleț.

-Noi îți vom demonstra că un copilaș nu are deloc nevoie de vise! Așteaptă numai!

Furioși, ei n-au stat mult pe gânduri: s-au hotărât să-l păcălească pe încrezutul vis-omuleț. Nici nu le-a trecut prin cap că gluma poate să le iasă pe dos.

Ce credeți, ce idee le-a venit omuleților? S-au hotărât să încurce bine visele frumoase ale vis-omulețului. Își storceau mințile cu mare râvnă să găsească noi și noi glume și se bucurau atât de mult că-l vor înfuria pe vis-omuleț că între timp au uitat cu totul de sărmanul copilaș, care va trebui să suporte toate aceste vise urate. După mult timp s-au mai liniștit apele și s-a ridicat cel mai deștept gând-omuleț.

-Nu fi atât de încrezut, l-a sfătuit pe vis-omuleț. Toți suntem la fel de importanți. De fiecare dintre noi este nevoie, dar n-avem voie să credem că suntem cei mai importanți. Doar atunci putem să-l ajutăm pe copilaș, dacă suntem uniți și renunțăm la ceartă.

Vis-omulețul a ascultat sfatul gând-omulețului cel deștept. Ceilalți l-au iertat și nu s-au mai amestecat în munca sa. Astfel

vis-omulețul i-a dăruit din nou copilașului vise frumoase, plăcute.

Dar, deoarece dânsul era destul de fudul, uneori a cam uitat de intențiile sale bune. Se lăuda, se dădea mare și dorea cu tot dinadinsul să-i întreacă pe ceilalți. Însă gând-omuleții erau pe fază. Chiar în seara aceea au încurcat visele, până ce vis-omulețul s-a îmblânzit din nou.

Așa că și azi se mai întâmplă că gând-omuleții se mai ceartă și tu visezi urât. Despre spirite rele, hoți, răufăcători, dar asta se întâmplă doar multumită gând-omuleților, care cu alte ocazii îți povestesc basmele frumoase ale mamei. Dacă deja mergi la școală și visezi că trebuie să aduni o coloană lungă-lungă de cifre dar nicicum nu dai de capăt – pentru asta omulețul-calculator e de vină. Dacă în vis jucăriile tale se aliniază într-un front amenințător sau se iau și pleacă toate, pentru asta e de vină gândul care altă dată te ajuta să construiești castele.

Iar acum, îți voi dezvălui cum poți să faci ordine între gândurile acestea buclucașe, cum poți să-i convingi să-și facă fiecare treaba așa cum trebuie. Vei vedea că se poate, deoarece tu ești căpitanul gândurilor tale!

Ai auzit vreodată de învățăcelul vesel al vrăjitorului? Și tu poți fi învățăcel de vrăjitor. Dar la început nici învățăcelului nu-i reușesc vrăjile cu formule magice. Nici marelui și bunului

vrăjitor nu i-au reușit pe vremea când era și el învățacel. Și tu trebuie să exersezi puțin, ca să-ți crească puterea magică.

Care sunt cele trei lucruri de care are nevoie orice ucenic de vrăjitor? Formula magică, bagheta magică și- RĂBDARE! Formula magică e ușor de ținut minte: „Un- doi- trei, nu te temi”. Urmează bagheta magică, mai importantă, poate, decât formula magică. Ea poate fi înlocuită cu jucăria ta preferată. Care poate fi? Ursulețul? Sau cățelușul? Ori iepurașul? Poate fi, bineînțeles și păpușa ta preferată. Prinde-o, strânge-o bine în brațe și spune formula magică. Acum urmează momentul cel mai important. După ce ai spus formula magică, gândește-te la ceva foarte frumos sau foarte haios. Imaginează-ți, de exemplu ce chip drăguț are ursulețul tău și ce blană moale. Sau gândește-te cât de frumos te vei juca mâine cu el. Strânge-ți bine la piept jucăria preferată și gândește-te la o mulțime de lucruri frumoase.

Dar dacă nici așa nu te lasă în pace gândurile urâte, dacă și acum te sperie, atunci încearcă s-o iei de la capăt. Vei vedea că te vei simți mai bine și mai în siguranță. La asta te-ajută și jucăria preferată. Dacă formula magică a avut succes, atunci a doua zi povestește asta părinților să se bucure și ei de faptul că micuțul lor ucenic de vrăjitor ce îndemânatic este.

3.2.14.-Copilului îi este frică de câini

-Mircea și cățelușii pitici

(dacă îi este teamă de câini)

Părinții lui Mircea lucrează toată ziua Ei lipsesc de acasă de dimineața până seara. Din această cauză Mircea stă mult la bunica. O iubește foarte mult pe Buni!

Mircea este un copilaș deștept și vioi. Buni îi atrage atenția de multe ori să fie mai precaut. Deoarece Mircea este interesat de toate, el vrea să și încerce tot. Nu se poate spune despre el că e laș, dar totuși se teme de un lucru: de câine. Poate fi câine mic sau mare, negru sau alb- dacă-l vede, o ia la sănătoasa cât ai clipi.

De mult timp trăiește cu această frică. Nici el nu-și mai aduce aminte cum a început totul- pentru că a fost o vreme când Mircea mângâia orice câine îi ieșea în cale. Părinții i-au și atras atenția:

-Nu pune mâna pe animale necunoscute. Nu te cunoașta, poate se sperie, vrea să se apere și te prinde.

Mircea însă nu a ascultat sfatul părinților. A ignorat și cuvintele lui Buni, deși Buni repeta într-una:

-Mircea nu pune mâna pe câine! Te mușcă imediat!

I-adevarat că și lui Buni îi era întotdeauna frică de câini.

S-a întâmplat într-o zi când Mircea s-a plimbat cu Buni, că au văzut în fața unui magazin ABC un câine care sta culcat așteptându-și liniștit stăpânul. Mircea a fugit în spatele lui și a vrut să-l mângâie. Câinele s-a speriat foarte tare. Sigur credea că vor să-i facă rău, așa că a dat după mâna lui Mircea. De sperietură, Mircea a uitat și să plângă. Buni s-a speriat de moarte, a alergat la Mircea, l-a strâns în brațe și-l consola, alintându-l. Mircea a început să plângă în hohote, deși n-avea pe mână decât o mică zgârietură. Buni s-a amărât tot drumul către casă iar Mircea plângea, plângea, plângea. Buni cerceta tot mereu zgârietura urmărind dacă nu cumva începe să sângereze. De atunci Buni are foarte mare grijă de Mircea iar acestuia îi este din ce în ce mai frică de câini.

Mircea are un foarte bun prieten, pe Mihai. Părinții lui Mircea l-ar lăsa cu siguranță să meargă cu Mihai pe terenul de joacă, doar că Mircea nu vrea. Oare de ce? Explicația este foarte simplă: Mihai are un câine mare pe care-l iubește foarte mult și care-l insotește peste tot. Mai mult de atât acest câine, adică doamna-câine va avea peste puțin timp pui. Mihai i-a oferit lui Mircea un pui de cățel, dar acesta nici n-a vrut s-audă. N-a avut curajul să-i mărturisească prietenului său că lui îi este teamă de câini deoarece se temea că acesta va râde de el.

-Ce aş putea face ca Mihai să vina mai des cu mine pe terenul de joacă dar să nu-și aducă și câinele? Ce bine ar fi dacă nu mi-ar fi frică de câini! Nicicum nu pot să scap de frica asta prostescă!- a gândit într-o seară Mircea. Încă s-a și supărat un pic pe sine înainte să adoarmă.

În noaptea aceea a visat ceva ciudat: o navă spațială uriașă l-a dus deasupra râurilor înspumate, deasupra piscurilor înalte ale munților și a văilor largi, apoi s-a îndepărtat din ce în ce mai repede de Pământ și zbura deja printre miliardele de stele ale cerului. Când e îngrozitor de cald, când e un frig pătrunzător, depinde de distanța la care trec de stele. În sfârșit Mircea coboară pe o planetă mică, în vârful unui munte. Muntele este pustiu, nu vezi nici un copac, nici măcar niște tufe. Mircea de-abia își poate mișca picioarele, de-abia se poate urni din loc. Se întoarce pentru ajutor spre nava spațială, dar, ce oroare, nava a dispărut!

Ce să fac fără navă în frigul acesta? se gândește disperat Mircea. Deodată observă în coasta muntelui intrarea unei peșteri. Cu ultimele puteri cu chiu, cu vai se târăște în grota întunecoasă.

Deîndată ce a intrat în peșteră, se simte mai ușurat. Dar nu chiar ca acasa... Dintr-odata aude o muzică frumoasă și un fel de bâzâit. Parcă s-ar apropia un roi uriaș de țânțari. Înaintează curios și în curând ajunge la capătul celălalt al peșterii. Aici găsește lumina strălucitoare.

Ia ceva timp până i se obișnuiesc ochii cu lumina. Înaintea lui se arată copaci verzi și câmpuri bogate.

-Minunat! strigă el încântat. Nici zăpadă, nici frig. Este cald și timp frumos. Dar de unde vine muzica asta? Ce să însemne asta? deodată aude un zumzet și bâzâit din iarbă. Să fie oare gândaci? Ființele astea târâtoare amuzante seamană mai mult cu oamenii, numai că sunt mici, mici de tot!

La auzul glasului băiatului, ființele târâtoare micuțe o iau la sănătoasa.

-Nu vă temeți! Nu vă fac nimic rău! strigă Mircea după ele. Cine sunteți? Eu voi fi prietenul vostru! Veniți fără frică!

Oamenii ies încet și cu mare băgare de seamă. Unul dintre ei, cu siguranță cel mai curajos, spune cu glas fin și domol:

-Dacă nu vrei să ne faci nici un rău, atunci fii binevenit în cercul nostru. Noi suntem miniminuscuii. Planeta aceasta nu are locuitori mai mici decât noi. Dar ție ți-e foame, sigur! Te poftim la ospățul miniminuscuiilor!

Și iată: sute și sute de miniminuscui se înhamă la un șnur. La capătul șnurului se bălăngăne un măr frumos, roșu! E de netăgăduit că lui Mircea i s-a făcut foame și se bucură de mărul dulce și frumos. Numai că-i pare rău de miniminuscui pentru efortul lor.

-Dar ce sunt acestea? strigă Mircea când se vede înconjurat se animale mici, mici de tot.

-Aceștia sunt prietenii noștri cei mai fideli și apărătorii noștri. Vedem că te plac, așa că suntem siguri că ești un copil cumsecade, răspund miniminusculei. Câinii minusculi dau veseli din coada lor și mai mică și ling prietenos mâna lui Mircea cu lăbuțele lor trandafirii. Mircea se împrietenește îndată cu cățelușii miniminusculei. Uită de tot că altădată îi era frică de câini.-Dar aceștia sunt cu totul altfel! Sunt atât de mici!

Mircea se simte foarte bine la miniminusculei. Cu plăcere s-ar juca mai departe cu cățelușii drăgălași, dar nu vrea să fie o povară pentru miniminusculei, așa că își continuă drumul.

Peste puțin timp ajunge la porțile unui oraș. Numai că orașul este atât de mic încât ar încapa cu totul în camera sa! Pe străzile orașului se plimbă oameni minusculi.

Deși aceștia sunt mult mai mari decât miniminusculei, gândește Mircea, tot sunt foarte mici. Atunci observă o tăblită. „Mărunțeni”-citește de pe ea. Aici probabil locuiesc măunței, gândește Mircea.

Atunci saltă către el un pământ de bumbac. Când se uită mai bine vede că nu e un pământ de bumbac, ci un cățeluș mărunț. Năsucul lui lucios și negru se ridică voini-cește spre cer, ochii lui veseli privesc spre Mircea.

-Vai, cât ești de drăgălaș! strigă Mircea. Tu nu mă vei mușca, sunt sigur! ridică cățelușul cu băgare de seamă ca să nu-l sperie cu vreo mișcare bruscă și-l pune pe palmă. Da, cățelușul este atât de mic, încât îi încape pe palmă!

Cățelul mărunțel își scoate limba micuță și-l linge pe Mircea.

-Hihih! Încetează! râde Mircea. Mă gâdili! Nu mă gâdila! Ești atât de drăgălaș, încât îmi doresc să te pot lua cu mine. Numai că acasă toată lumea te-ar crede popândău. Din păcate, trebuie să te las aici. Și îl pune jos cu grijă. Dar, în jurul său s-a adunat o ceată de câini mărunței. Adulmecă cu grijă, cu puțină teamă copilandrul. Mircea pare un adevărat uriaș pe lângă ei. Vorbește încet, cu voce blândă cu ei, să nu-i sperie. Îi mângâie cu grijă apoi își ia rămas bun.

Interesant, se gândește plecând, *lor* le era frică *de mine* . Altădată lucrurile au stat invers. Oare și câinii mari se sperie dacă îi ating brusc? Câinii mărunți erau mult mai mari, decât miniminusculei, dar mie nu mi –e frică deloc de ei.

Merge mai departe de pe-o colină pe alta. Deodată, aude un lătrat. Se sperie și ar lua-o la sănătoasa. Numai că alt drum nu există numai cel care duce în direcția lătratului. După câțiva pași zărește un câine. Acesta este mult mai mare decât miniminusculei, chiar și decât mărunței, dar tot nu este de

mărima celor care trăiesc cu oamenii. Cu cât se apropie mai tare de câinele lătrând, cu atât mai mult pune stăpânire pe el spaima. Pășește din ce în ce mai încet, aproape că se oprește, dar își aduce aminte de vizita la miniminuscule și la mărunței.

E caraghios! gândește Mircea. Nu mi-a fost frică de câinii miniminuscule, pe cei mărunței i-am și mângâiat și acum mi-e teamă de un astfel de cățeluș? Dar și el este ca și cei miniminuscule ori cei mărunței. Câinele e câine! Și Mircea își continuă curajos drumul.

Zărește un omuleț, care este mult mai mare decât miniminusculele, mai mare decât mărunței, dar mai mic, decât oamenii. Omulețul își cheamă câinele cu un semn.

-Taci, Cezar! Ai semnalat deja că se apropie un străin de orașul nostru! Apoi se întoarce către Mircea: Ai trecut pe pământul miniminusculelor, ai traversat țara mărunțeilor, ești binevenit în țara piticilor! Acesta este câinele meu, Cezar. El este paznicul nostru cel mai vigilant. Suntem foarte mândri de el. Ne ajută foarte mult. E un câine de nădejde, nu-i face nimănui rău, dacă este lăsat în pace. Nu poate vorbi, așa că latră, dacă are ceva de comunicat. Lătratul de care te-ai speriat așa de mult nu e altceva decât graiul câinilor. Vii la mine să te omenesc?

Mircea primește bucuros invitația. Deja nu-i e frică de câine, iar Cezar se gudură vesel pe lângă el.

Casa piticului este foarte cochetă. Și tu știi, doar cunoști casa piticilor din povestea cu Albă-ca-Zăpada. Nevasta piticului gătește o cină nemaipomenită. Mircea primește porție dublă. Ia din farfurie o bucată de carne: ar vrea să-i dea lui Cezar, când își ia rămas bun.

-Multumesc pentru ospitalitate! Din păcate, trebuie să plec, pentru că părinții mei sunt îngrijorați din cauza mea, spune după cină Mircea.

-Nu uita prietenii tăi din țara piticilor! Își ia rămas bun piticul și nevasta sa. Iar câinele pitic latră ca aprobare. Mircea aude din nou ceva zumzăit, bâzâit de sub picioare- și auzi întâmplare! Stă din nou în naveta spațială! Și zboară, zboară, zboară și Bum! cade din pat!

Ce frumos am visat! Păcat că nu m-am putut juca de adevăratelea cu cățelușii aceia drăgălași, gândește Mircea, apoi se-ntoarce către perete și doarme la loc.

A doua zi se întâlnește cu Mihai.

-Privește aici! strigă Mihai. Nu e drăgălaș?

Mircea se apropie și vede că Mihai ține în brațe un cățeluș. Mircea se gândește la visul său frumos și nu-i e teamă deloc. Îl mângâie și îl roagă pe Mihai să-l lase să-l țină acum și el. Ce moale este blana lui! Și cum își încearcă dințișorii pe mâna lui Mircea! Un pic pișcă, dar lui Mircea nu-i pasă.

-Hai la noi! îl invită Mihai. Îți arăt și ceilalți pui. Stau în coș cu mama lor.

Mircea ezită puțin.

Să mă duc lângă câinele cel mare? Gândește, dar de ce nu? Câinele acela nu e altfel, decât miniminuscuii ori mărunței ori câinii pitici...ori acest cățeluș. Numai că e mai mare.

- Bine, zice cu voce tare. Vin cu tine.

Și până ajunge la Mihai aproape că nu-i mai este frică . Un pic, un pic tot se teme de mama puilor-dar bine că Mihai nu observă nimic din asta.

Peste puțin timp n-o să-mi fie frică deloc de câini- gândește mulțumit Mircea. Doar nu trebuie să pun mâna pe ei. Nici nu-i voie să pun mâna pe un câine străin. Un lucru e sigur: acum pot să vin la Mihai, nu mă tem atât de mult de câini!

Poate că și ție ți-e teamă un pic de câini? Atunci urmează exemplul lui Mircea: cu siguranță și tu ești tot atât de curajos. Imaginează-ți cum arată câinii miniminuscui și cei mărunței. Dacă ți-ar fi frică din nou, încearcă să te gândești mult la ei- vei vedea că teama se va face mai mică decât ei!

3.2.15.-Copilului căruia îi este frică de dentist

-Mica sirenă

(dacă îi este frică de medic)

A fost odată, ca niciodată o mică sirenă. Trăia în adâncul mării într-un palat superb de corali în mijlocul unei grădini uriașe. Toate animalele mării o iubeau deoarece era tare drăguță, ajuta pe toată lumea și niciodată nu făcea rău nimănui.

Acum, sigur credeți că mica sirenă trăia foarte fericită în mijlocul prietenilor ei în palatul minumat. Ei, dacă credeți acest lucru, vă înșelați. Mica sirenă era foarte nemulțumită de soarta ei, deoarece nu-i plăcea să fie sirenă. Cea mai mare dorință a ei era să fie un copil obișnuit. Tristă, ofta atât de adânc, încât marea răsuna de oftatul ei. Animalele mării o compăttimeau, meduzele, delfinul deștept, ba chiar și rechinul hămesit – toți vroiau să o ajute.

S-a întâmplat într-o zi, când mica sirenă ofta mai amarnic decât de obicei, că dintr-odată a apărut în fața ei o zână fermecătoare și i-a spus:

-Îți îndeplinesc trei dorințe. Gândește-te bine ce-ți dorești, pentru că odată pronunțată dorința ta nu poate fi retrasă.

-Nu trebuie să mă gândesc mult, deoarece de ani buni îmi doresc să fiu un copil obișnuit! Ascultă deci prima mea dorință: să am picioare în loc de înotătoare și să fiu un copil adevărat. A doua dorință este să trăiesc departe-departe de mare să nu-mi fie dor de casă. Ultima mea dorință este ca oamenii să mă iubească precum animalele mării.

-Toate dorințele ți se vor îndeplini. Păcat doar că nu ți-ai dorit sănătate. Sănătatea este comoara cea mai scumpă pe pământ. Dar, îți doresc noroc. Să fii un copil la fel de bun, cât de bună ești ca sirenă! i-a spus zâna și a dispărut.

Dintr-odată s-a auzit un zgomat și un vâjâit teribil. Apoi totul s-a întunecat. Mica sirenă nici n-a apucat să-și ia rămas bun de la prietenii săi, animalele din mare, căci s-a văzut imediat într-o căsuță de la marginea orașului.

-Ce frumos este aici!- strigă fericită. Ce repede mi s-a îndeplinit dorința! Ce bine e să fii om!

Deoarece era o creatură deșteaptă, a învățat foarte repede obiceiurile oamenilor. Nu peste mult timp i s-a îndeplinit și ultima dorință: toată lumea a îndrăgit această fetiță frumoasă venită de departe și peste puțin timp casa i s-a umplut de prieteni.

Într-o seară, mica sirenă- care n-a mai simțit până atunci durere- a avut o durere îngrozitoare de dinți.

-O, mai bine rămâneam sirenă! se plângea ea. Vai mie! Vai mie! E bine să fii copil, atunci dacă ești sănătos. Vai mie, vai mie! De-aș trăi și acum în adâncul mării! De ce n-am rămas sirenă? Și într-un târziu a adormit plângând.

A doua zi dimineață însă durerea a dispărut. Mica sirenă i-a povestit Cristinei, prietenei ei cât de tare a durut-o măseaua seara trecută.

-Trebuie să mergi la dentist, a spus Cristina. Chiar dacă acum nu te mai doare dintele. Dacă nu, atunci durerea va reveni mult mai tare.

Mica sirenă a pălit.

-Cum? La dentist?! Cum aș avea eu curaj să mă duc acolo? De fapt nici nu știu cum e dentistul!

De unde să fi știut, deoarece pe timpul când era sirenă nu avea nevoie de nici un fel de medic.

-Știi ce? a întrebat Cristina. Să ne jucăm de-a dentistul! Atunci îți vei putea închipui cum e la dentist. Și nu îți va mai fi frică. Dacă omul cunoaște ceva, acel ceva devine mai puțin înfricoșător. Hai să ne jucăm cum ar putea să fie de-adevăratalea!

-Mi-e frică și de gândul de a porni la dentist. Și să mă așez în scaunul dentistului! Să-mi deschid gura! Nu, nu, nu! Vreau să mă întorc în mare! De-aș fi rămas sirenă!

-Cât ești de lașă! Nu tăgăduiesc că și eu sunt puțin emoționată, când trebuie să mă duc la medicul stomatolog. Nu pot să spun că este un lucru plăcut, dar nici atât de groaznic ca să fii atât de speriată. Hai să ne jucăm de-a dentistul! Așază-te comod în scaunul acesta cu spătar și gândește-te la ceva frumos. De exemplu la jocul tău de societate preferat, ori la cineva pe care-l iubești mult.

-Bine, imediat mă voi gândi la ceva frumos, se bucură mica sirenă.

-Acum imaginează-ți că ne ducem deja la dentist. Dacă te ia din nou frica, uită-te la mine și gândește-te la ceva vesel.

-Brrr! s-a scuturat mica sirenă. Nu-mi place să-mi imaginez astfel de lucruri.

-Te vei obișnui, a răs Cristina. Hai să mai încercăm odată.

Acum mica sirenă s-a putut gândi mult mai ușor la drumul spre dentist. Iar la a treia încercare deja i se părea floare la ureche.

Următorii pași: a suna la ușă, a intra în salonul de așteptare, a intra în sala de tratament, a se așeza în scaunul dentistului, au urmat fără nici o problemă.

-Acum deschide-ți gura. Eu voi bâzâi ca

-Au! a strigat mica sirenă și și-a deschis speriată ochii.

-Gândește-te că o muscă bâzâie lângă tine ori o motocicletă pe stradă. Dintr-odata sunetul perforatorului nu va mai fi atât de neplăcut. Auzi cum zboară muștele în jurul tău? Bravo! Ești foarte curajoasă!

Nu putem nega că sirenei nu-i plăcea jocul de-a dentistul. Dar, după ce au exersat de mai multe ori, râdea la gândul că o motocicletă a intrat în gura ei și acolo bâzâia.

-Continuăm jocul de-a dentistul.- a anunțat Cristina. Ce-i adevărat, e-adevărat că tratamentul uneori doare un pic. Dar mult mai puțin decât te-a durut ieri măseaua. Acum iar intră motocicleta în gura ta. Zzzz-zzzz: a și plecat. Bravo, bravo! Ești forte, foarte curajoasă! Știi ceva? Azi trebuie să mă duc la dentist. Poți veni cu mine și poți privi tratamentul.

Cele doua prietene s-au și dus la dentist. Asistenta le-a întrebat numele și ele au ocupat loc în sala de așteptare. Mica sirenă s-a uitat atent în jur.

Interesant, nici nu e atât de îngrozitor aici! s-a gândit în sinea ei. Pot să răsfoiesc și reviste colorate! A și luat o revistă și privea imaginile interesante. Între timp a uitat cu totul că este la dentist.

Atunci s-a deschis ușa și doamna asistenta a chemat-o pe Cristina. Cristina a rugat-o ca în mod special să poată intra și prietena ei cu ea. Astfel mica sirenă a intrat în sala de tratament.

A văzut multe instrumente iar în mijlocul camerei se afla scaunul dentistului. Cristina s-a așezat și și-a deschis bine gura. Doamna doctor i-a verificat pe rând dinții.

-Am găsit vinovatul! a spus glumind și a apucat perforatorul. Asistenta a așezat în gura Cristinei o țevușcă îndoită. Prin conducta aceasta se scurge saliva i-a explicat sirenei. Sunetul perforatorului n-a fost deloc o muzică plăcută. Dar mica sirenă s-a gândit la jocul lor și a zâmbit.

În timpul tratamentului Cristina a ținut ochii închiși dar pe când perforatorul ar fi pricinuit durere mai mare, a și încetat bâzâitul. Doamna dentist a pus o alifie argintie în gaura făcută.

-Clătește-ți gura și nu mușca pe partea tratată timp de doua ore. La revedere! a spus doamna doctor.

-Ce repede s-a terminat! a oftat ușurată Cristina. Nu e o distracție, dar nici nu trebuie să ne fie teamă .

-Dar totuși aș dori să ne mai jucăm odata acasă de-a dentistul înainte să vin și eu la tratament, a spus mica sirenă.

Și în timp ce se ducea și ea la dentist se gândea la joc și la tot felul de lucruri plăcute. Astfel nu i-a fost greu să fie foarte curajoasă.

Și pentru că s-a terminat durerea, mica sirena se bucura din nou că este copil adevărat.

3.2.16.-Pentru copilul bâlbâit

-Florian și limba ciocănitoarelor

(dacă copilul se bâlbâie)

Florian are cinci ani. Mai exact: va face șase ani. La anul va merge la școală. La grădiniță este în grupa mare. Trăiește într-un orașel cu părinții și surioara lui. De la fereastra lui se vede pădurea. Florian ar putea fi un băiețel terapeutică cu-adevărat fericit, care are multi prieteni. Dar el este mai tot timpul trist și singuratic.

Totul a început la grădiniță. La început el umbla cu plăcere la grădiniță. Îi plăcea mulțimea de copii, educatoarea drăguță și jucăriile interesante. Dar multe s-au schimbat de atunci. Florian abia dacă mai vorbește cu educatoarea și cu ceilalți copii și stă mereu trist și supărat. Oare de ce?

Florian se bâlbâie. Încă nu avea patru ani, când într-o zi când dorea să povestească părinților ce s-a întâmplat în ziua aceea cu el. Fiind agitat dorea să-și spună toate gândurile cât mai repede, așa că se bâlbâia și nu putea să pronunțe corect unele cuvinte. El nu a observat acest lucru și nici nu-l deranja. Nu înțelegea ce vor părinții când îl atenționau mereu: vorbește mai rar, nu te grăbi. Părinții și-au pierdut răbdarea și l-au muștrat să

fie mai atent cum vorbește. Din păcate nici părinții nu aveau prea mult timp: surioara era mică și pe-atunci nu putea să facă nimic singură, avea mereu nevoie de ajutorul părinților.

La patru ani Florian a fost înscris la grădiniță. Educatorea i-a rugat pe copii să povestească fiecare o poveste. Când a venit rândul lui, ceilalți copii râdeau de el. Florian a observat batjocura celorlalți numai când doamna educatoare i-a muștrat pe copii, iar pe el l-a rugat să vorbească mai încet.

-Bâlbâitul! spuneau ceilalți copii. Nu știe să vorbească normal.

De atunci, Florian vorbește din ce în ce mai puțin. Nu vrea să râdă ceilalți de el. Acasă ocupația lui preferată este să privească prin geam, să contemple pădurea în loc să vorbească cu părinții săi. Nu poate și nici nu vrea să se joace cu surioara sa pentru că este prea mică și n-are ce să facă cu ea. Dacă vin musafiri, toți sunt încântați de drăgălășenia fetei care ciripește prietenos cu doamnele și domni. Părerea lui Florian este că nu e deloc interesant când adulții te descos, așa că nici nu prea răspunde la întrebări. În astfel de situații, părinții zâmbesc jenați iar domni și doamnele se întorc din nou spre surioara lui.

Florian privește pădurea prin fereastră și observă deodată că aceasta s-a schimbat. Nu mai este atât de mare și enigmatică: brazii uriași îi sunt prieteni.

Prieten, gândește Florian, este ceea ce îmi lipsește! Pădurea este întotdeauna aici și niciodată nu m-a batjocorit. Da, pădurea este prietena mea!

De-acum încolo zilnic își vizitează prietena lui, pădurea. Denumeste brazii: acest brad durduliu este Paul, acela este nenea Rizea, acela mare este Florin și așa mai departe. Dacă voi credeți, că în pădure este liniște, ei bine, vă înșelați! Florian aude tot felul de zgomote: foșnetul copacilor, zumzetul găzelor, ciripitul păsărilor, pocnetul crengilor, ba mai mult, cineva ciocănește! Nu e altcineva, decât ciocănitorea care arată puilor cum se scot de sub scoarța copacilor larvele și moliile cele mai gustoase. Puii ciocănesc încă destul de sfios.

Lui Florian îi place ceea ce vede și imită puii de ciocănitore: -tic-tic-tic, toc-toc-toc. Ii vine o idee.

-Voi inventa limba ciocănitorelor.

Și de-acum, salută brazii în limba ciocănitorelor. Vorbește ritmic, pe silabe:

-Bu-nă di-mi-nea-ța dra-gă Pa-ul! Bu-nă di-mi-nea-ța, ne-nea Ri-zea! Bu-nă di-mi-nea-ța dra-gii mei pri-e-teni! Vă po-vestesc ce-va. Vreți să mă as-cul-tați?

Florian se amuza copios de invenția lui. Povestește totul brazilor. Pădurea de brazi este un auditoriu răbdător, întotdeauna are timp, nu râde de el, nu-l atenționează să vorbească mai rar.

Dealtfel nici nu este nevoie de asta, deoarece în limba ciocănitoarelor nu se poate vorbi repede.

Vreau să îți mai spun ceva. În limba ciocănitoea-relor, inventată de Florian pur și simplu nu te poți bâlbâi, dar trebuie să exersezi mult, așa cum face și Florian, care povestește în fiecare zi brazilor. Limba ciocănitoarelor este destul de grea, deoarece trebuie să vorbești întotdeauna rar și ritmic. Dar sigur că vei reuși, dacă și Florian a putut.

La început Florian avea probleme cu pronunția unor sunete. Dar, după cum am mai spus, pădurea de brazi este foarte răbdătoare, nu-l corectează pe Florian, nu-l repezește, astfel că-i venea din ce în ce mai ușor să vorbească. Acasă nu spune nimănui că vorbește cu brazilii. Țăsta rămâne secretul lui. Din când în când, atunci când îi vine greu să vorbească, rostește câte-o propoziție în limba secretă. Foarte rar și ritmic. Întotdeauna dă rezultate.

Parinții nici nu observă trucul lui. Li se pare doar că băiatul lor vorbește mai mult și se bâlbâie mai puțin. Se bucură și sunt mândri de fiul lor cel mare. Pentru Florian lauda părinților înseamnă mult. Își face curaj cu ea și acum începe să converseze și cu cunoscuții. Știe că în caz de nevoie îl poate ajuta limba ciocănitoarelor.

Într-o bună zi, sună telefonul și Florian ridică receptorul. Un vecin lasă un mesaj important tatălui său. Îl roagă repetat să-i transmită exact mesajul. Florian reușește să transmită întocmai mesajul. Tatăl lui este foarte mulțumit.

-Ce bine că avem un băiat atât de deștept! spune. Ne ești de mare ajutor!

-Sora mea n-ar fi putut transmite așa de bine mesajul, se gândește mulțumit Florian.

Pentru că este un prieten de nădejde, Florian nu uită nici de brazii săi. Îi vizitează des și le spune povești. Însă nu mai are nevoie de limba ciocănitoarelor decât, doar atunci, când trebuie să pronunțe un cuvânt foarte complicat.

3.2.17.-Pentru copilul care refuză mâncarea (refuză să mănânce)

-Șoricelul mîncăcios

(dacă copilul nu vrea să mănânce)

Bettina se joacă plictisită cu mâncarea. Își învârte în gură îmbucătura.

-Mănâncă odată! o încurajează mama.

-Nu mai vreau, spune Bettina.

-Trebuie să mănânci tot din farfurie! spune mama.

-Nu mai încape în mine, se smiorcăie Bettina.

-Să-ți dau să mănânci ca un bebeluș? Haide...Încă o îmbucătură de dragul mamei... Înghite odată!

-Nu mai pot! Nu mai pot! plânge Bettina și fuge în camera ei. Deodată aude un foșnet:

Chiț-chiț-chiț, chiț-chiț

Sunt prietenul tău, șoricelul.

Doresc să fi mai veselă

Să nu plângi de necaz.

Bettina este încântată de șoricelul drăgălaș.

-Dar tu de unde ai apărut?

Noi stăm de mult cu voi,

Toată familia de șoareci.

Știm că nu-ți place să mănânci

Ceea ce-i supără pe părinți.

Când nu-ți place mâncarea

Îți stau la dispoziție.

Am să te-ajut, crede-mă

O s-apar într-o secundă.

Chiț-chiț-chiț, chiț-chiț

Sunt prietenul tău, șoricelul.

Drăgălașul șoricel a dispărut în gaură tot atât de repede cum a apărut. Bettina este foarte curioasă cum o poate ajuta șoricelul.

De-abia asteaptă ca mama ei s-o cheme la masă. Nu trebuie să aștepte mult. Pe masă deja e așezată cina.

-Pfui, se strâmbă Bettina. Pâine cu cașcaval! Nu-mi place cașcavalul! Și începe obișnuita reprezentație.

Atunci Bettina aude din nou vocea subțire:

Chiț-chiț-chiț, chiț-chiț

Sunt prietenul tău, șoricelul.

Tu te strâmbi la cașcaval

Noi îl mâncăm cu poftă.

De ce te miri așa?

Șoarecii adoră cașul.

Aruncă-ne repejor!

Ce miros îmbietor.

Strecoară-l sub scaun.

Ce bunătate! Mersi!

Chiț-chiț-chiț, chiț-chiț

Sunt prietenul tău, șoricelul.

A doua zi este pește la prânz.

-Pfui!, se strâmbă Bettina. Nu-mi place peștele!

-Peștele e foarte sănătos, spune mama. Mănâncă numai și-ai să te faci mare și puternică.

-Dar dacă mi-e scârbă!

Chiț-chiț-chiț, chiț-chiț

Sunt prietenul tău, șoricelul.

Strecoară-l sub scaun.

Ce bunătate! Mersi!

Chiț-chiț-chiț, chiț-chiț

Sunt prietenul tău, șoricelul.

Și așa a continuat în fiecare zi. Bettina sare în sus de bucurie pentru că prietenul ei, șoricelul o ajută. Numai că acum din când în când îi e foame și ei! Ca noroc, că întotdeauna se găsește vreo ciocolată, vreo prăjitură. Dacă îi chiorăie burta, tiptil intră în bucătărie și fură din prăjiturile. Dar ce s-a întâmplat?! S-a terminat prăjitura. Cu siguranță, cineva a furat din ea.

-Nu-i o problemă, gândește Bettina, mai am ciocolata. Dar... măi, să fie! Și asta a dispărut!

Bettina se culca dezamăgită și foarte flămândă. Nu poate să doarmă pentru că se trezește de foame.

A doua zi dimineața Bettina mănâncă mai mult, dar bucățelele care nu-i plac le dă totuși șoricelului.

Bettina e din ce în ce mai flămândă.

-Ce bine! Mama azi a cumpărat biscuiți. Voi lua câteva bucăți din cutie. O, vai! Cutia este goală! Pe pardoseala vede câteva firimituri. Bettina urmărește urmele de firimituri. Și să vedeți, că urmele duceau la gaura șoricelului!

-Să-ți fie rușine! strigă nervoasă Bettina. Frumos ajutor! Eu care am crezut că ești un șoricel drăgălaș! Mi-e foame, foame, foame!

Chiț-chiț-chiț, chiț-chiț
Sunt prietenul tău, șoricelul.
Ți-e cam foame? Ei, să vezi!
Pentru șoareci e de-nțeles.
Burta noastră mereu e goală
Totuși sunt un bun prieten.
Să știi ca ți-am pus deoparte
O-mbucătură din de toate.
Mi-a rămas și mie un pic.
De dorești, mănânci biscuiți,
Dar mai bine ai mânca
Caș, pește, spanac și varză,
Și lumea ți se va părea
Mai veselă, mai frumoasă.
Îți spune un specialist!
Să mănânci bucăți miciuțe
Și dacă te-ai săturat
Poți să termini de mâncat!
Nu e înțelept așadar
Să-ți strici foamea cu dulciuri

Că ți-o fură șoarecii.

Vei rămâne nemâncată.

Foamea ți-aduce multe rele

Te slăbește, te slujește!

Nu vei mai mânca cu chin

Dacă te gândești așa:

„Dacă burta-i mulțumită

pot ușor s-o rog pe mama:

Pot să mă duc la joacă?

Și îndată poți să ieși

Puternică și sătulă

Să te joci cu șoriciei

Ori să faci orice poțfești.

Chiț-chiț-chiț, chiț-chiț

Sunt prietenul tău, șoricelul.

Bettina povestește părinților săi treaba cu șoricelul.

-Stii ceva? spun părintii ei. Te-ajutăm și pe tine și pe prietenul tău. Ori de câte ori mănânci o îmbucătură te vom lăuda și vom pune o nucă lângă farfuria ta pentru șoricel. Cu cât mănânci mai mult, cu-atât mai multe nuci vei putea să duci prietenului tău. Dacă nu vei putea mânca tot, n-o să te certăm. Dar să te înfrupți din dulciuri nu vei avea voie, decât, așa cum ți-a spus și șoricelul, numai după ce ai mâncat destul la masă.

Ei, ce crezi? Putea să ducă Bettina nuci pentru prietenul ei? Desigur și încă multe! Bettina nu se mai joacă cu mâncarea. Mănâncă repejor pentru că o așteaptă prietenul ei, șoricelul.

3.2.18.-Copilul care deranjează clasa în timpul orelor

-Clovnul

(dacă copilul deranjează orele)

La început lui Robert nu-i plăcea să meargă la școală deoarece nici unul dintre prietenii săi din grădiniță nu au ajuns în clasa lui. Copiii necunoscuți n-au prea stat de vorbă cu el, așa că a devenit singuratic și nu s-a simțit în siguranță.

De câteva săptămâni însă colegii lui îl privesc cu totul altfel. Întâmplarea a făcut ca într-o zi doamna învăță-toare să întrebe ceva la care Robert n-a putut răspunde. Ceilalți se uitau la el. De jenă a început să se schimono-sească ca să nu stea în fața clasei ca o stană de piatră și i-a ieșit pe gură ceva hazliu. Desigur, că acum râdea toată clasa. Doamna învățătoare era cam supărată, dar lui Robert nu-i prea pasă. Important că ceilalți au râs și cu asta în sfârșit, cel puțin așa își imagina el, l-au acceptat.

Robert nu se mai simte singuratic. După prima reușită a inventat și alte maimuțări ca să-i facă pe colegi să râdă. Dar acum doar câțiva copii mai chicvotesc, ceilalți s-au plictisit

demult de glumele lui. Numai că el nu observă asta. El crede în continuare că este cel mai spiritual copil din clasă. Deși nu e altceva decât clovn care tulbură ordinea.

Într-o zi, doamna învățătoare îi anunță pe copiii că vor merge la circ. Copiii abia așteaptă marele eveniment.

În sfârșit, pornesc. Doamna învățătoare a cumpărat din timp biletele, așa că au locurile chiar în primul rând. Orchestra dă tonul și începe parada. Acrobații intră în arenă umblând pe mâini, iar alții săltând, cai împodobiți aleargă de jur împrejur, câini îmbrăcați intră pe două labe, se apropie un măgăruș iar după el, clovnii. Clovnul Bobo cade peste toată lumea cu pantofii lui mari cât niște bărci.

Elegantul director anunță spectatorilor primul număr. Urmează înblânzitorul de lei. Robert privește nemișcat cum sar leii prin cercuri. Animalele acestea mari îi trezesc respectul. Când se termină reprezentația răsuflă ușurat pentru că leii au ascultat așa de bine de înblânzitorul lor.

După reprezentația interesantă urmează clovnii spre marea bucurie a copiilor. În Robert se trezește drăcușorul și începe să imite clovnii. Copiii nu-l bagă în seamă, ei urmăresc ceea ce văd în arenă.

Dar este un clovn extraordinar de haios, cu păr verde și o pălărioară, cu nasul imens și roșu care sună teribil ori de câte ori își suflă nasul. Acesta observă clovneriile lui Robert.

Deodată strigă:

-Ehei, iată un coleg! Domnule, pot să vă invit în arenă? Alăturați-vă nouă să vă putem admira talentul!

Robert se sperie puțin. Se jenează, dar e mândru că a fost observat. Se cațără în arenă.

-Tu ești desigur un maestru al buneii dispoziții. Arată-ne ce știi! îl încurajează prietenos clovnul. Însă lui nu-i vine în minte nimic cu-adevărat haios, așa că repetă maimuțările și figurile cu care își tratează colegii la școală. Spune și câteva prostioare, dar nu reușește să facă pe nimeni să râdă.

-Clovnule, continuă! strigă o fetiță. Acest baietel nu e deloc haios. Nici măcar cât Bobo! Mai mult, niște copiii îl și fluieră. Alții strigă la el:- Du-te la loc, nu deranja reprezentația!

Robert este roșu ca racul, abia-abia își poate stăpâni lacrimile. Stă, stă în arenă ca o stană de piatră. Clovnul se îndură de el. Vrea să distragă atenția publicului.

-Doamnelor și domnilor! strigă. Puțină atenție, vă rog. Eu, cel mai mare trompetist al tuturor timpurilor vreau să vă cânt ceva. Vă rog să cântați cu mine!

Apoi, face o reverență adâncă încât nasul îi ajunge până la pământ și începe să sune fără să se poată opri.

-Ajutor! Încetează, nasule să mai claxonezi. Dacă tu claxonezi, eu cum mai cânt la trompetă?

Însă nasul suna mai departe. Degeaba trage covnul de el, degeaba îl ciupește, nu reușește să-l convingă să înceteze, ci claxonează și mai vioi.

Scena este atât de haioasă, încât Robert uită de rușinea pe care a suportat-o adineaori și râde cu ceilalți copii. Când clovnul observă că Robert și-a revenit, îl roagă să bată de două ori din palme, poate nasul acesta îngrozitor ascultă de el. Robert bate tare din palme și iată, nasul amuțește.

-Mii de mulțumiri, colega! În sfârșit putem începe concertul de trompetă. Clovnul pune în mâna lui Robert o trompeta mică. Fii drăguț, dă tonul.

Robert suflă din toată puterea, dar în loc de sunete, din trompetă iese o plaie de confetti și-l acoperă din cap până în picioare pe băiețel. Publicul râde, dar de data asta nimeni nu se ia de Robert.

-Vezi, acum ești clovn adevărat îi șoptește zâmbind clovnul. Joci cu noi vesel, dar nu vrei cu tot dinadinsul să ieși în evidență. Iar acum – spune întorcându-se spre public – să cântăm cântecelul promis, iar eu vă acompaniez.

Clovnul mășăluiește în arenă, Robert după el. Cu asta se sfârșește numărul și toată lumea este mulțumită de reprezentație.

A doua zi la școală doamna învățătoare îl cheamă pe Robert la dânsa și îi spune:

-În timp ce clovnul te-a scăpat din situația neplăcută și te-ai presărat de confetti, mi-a venit o idee. După fiecare ora în care nu faci pe covnul, drept răsplată îți voi lipi în caiet un confetti, adică un punctuleț colorat. Dacă aduni zece confetti, poți să-ți alegi o responsabilitate în clasă. Bineînțeles, că și clasa poate participa la acest concurs. Dacă nu mai râd de clovneriile tale și te vor stima pentru că ai devenit un foarte bun coleg, și pentru că ești atent la ore ca și ei, atunci clasa va putea alege unde să mergem la următoarea excursi. Cred că nici tu nu vrei să te mai rușinezi, ca ieri la circ. Vei vedea cât de bine e dacă ceilalți te iubesc cu-adevarat și nu râd de tine.

Robert a fost de-acord.

Ce crezi, câte puncte colorate a câștigat Robert? Îți spun eu. Pentru că nu mai face glume nesărate, caietul lui arată ca o ploaie de confetti.

3.2.19.-Neînțelegerea și cearta între frați

-Duma, Dora și ursuleții

(dacă frații se ceartă)

Ai observat vreodată ursuleții din grădina zoologică? Ai văzut cât de vesel se joacă? Dar dacă joaca devine mai dură, ursoiaca prinde blana micuților, o scutură bine și îi duce cât colo.

Duma și Dora sunt doi ursuleți drăgălași, dar nu poți să-i vizitezi în grădina zoologică, deoarece trăiesc departe, într-o frumoasă peștera. Duma e mai în vârstă, dar e și mare și mai puternic decât Dora. El poate ieși deja singur din bârlog, dar desigur nu poate pleca prea departe. Afară se joacă voios, trece peste buștenii doborâți ori se scaldă în pârâu. Uneori urmărește muște, fluturi ori aleargă după frunze. Adeseori se tăvăleşte doar prin iarbă mormăind vesel. Are atâta minte deja să nu se îndepărteze de bârlog.

Uneori îi pare bine dacă vine și Dora cu el. Joaca uneori e mai frumoasă în doi. Însă de cele mai multe ori îl deranjează surioara. El joacă jocuri pentru care surioara e prea mică ori care sunt mai interesante de unul singur. În astfel de cazuri, Dora este nervoasă pentru că ar vrea să se joace cu fratele ei. Ea vrea să facă totul exact ca fratele ei, să primească ceea ce primește și

fratele ei. Dacă nu se joacă cu mama ei, toată ziua stă pe capul lui Duma. Il ciupește în spate, îi ia fructele dulci sau strică castelul făcut din pietricele de Duma. Ursulețul este foarte mânios în astfel de situații și o „mângaie” cu botul puternic pe Dora. Dora plânge și fuge la ursoaică în bârlog. Aceasta o liniștește pe micuță. Dora se lipește strâns de ea. Dar peste puțin timp iar are chef de joacă. Se urcă pe spatele mamei, o trage de blană și îi ronțăie urechile, apoi se dă pe spatele ei ca pe-un tobogan. Ursoaica suportă cu mult calm.

Bun joc, și eu vreau să mă joc așa, se gândește Duma și se apropie. Sare pe spatele mamei cu un elan atât de mare încât o dă jos pe Dora. Acum Dora e supărată și îl mușca pe Duma. Duma strigă de durere și cade de pe spatele mamei. Dar imediat se scoală în picioare și-i administrează o palmă zdravănă Dorei, deoarece acum și el este deja furios. Dora își scoate ghearele și îl zgârie pe bot. Apoi... Apoi nimic, deoarece ursoaica pune capăt confruntărilor cu un mârâit amenințător.

Dacă puii se ciondănesc, mama nu se bagă, dar când amândoi se înfierbântă prea tare, atunci e nevoită să inter-vină. Ce să facă ursoaica cu puii ei supărăcioși? Îi iubește la fel și o doare dacă aceștia își fac rău.

Până la urmă îi cere sfat acvilei. Acvila are cuib în apropiere, pe un munte înalt. Ea știe multe deoarece este regina

aerului și de sus vede tot ce se întâmplă pe pământ. Ursoaica îi povestește necazul.

-Îți dau un cristal din munte, spune acvila. Du-te înapoi în peștera ta. Vei vedea că te va ajuta cristalul.

Cu asta acvila și-a luat zborul fără să aștepte vreun răspuns.

Mare bucurie la întoarcerea ei în bârlog!

-Ce ne-ai adus? Unde ai fost? Povestește-mi! Nu, întâi mie să-mi povestești! Mie, eu am întrebat prima! Nu-i adevărat, că eu! Ești prost! Mamă, mi-a spus că-s prost! Ești, ești! Nu-i adevărat, tu ești proastă! și începe bătălia.

Ursoaica se întristează și vrea să intervină. Însă cristalul din munte strălucește puternic, de-i ia ochii. Închide pleoapele și adoarme pe loc.

-Mamă, trezește-te! Duma e rău cu mine!

-Nu-i adevărat! Ea este de vină! Minte întotdeauna, mamă!

Dar ursoaica n-aude nimic din toate astea. Doarme adânc.

-Mi-e foame, mamă, se smiorcăie Dora. Cine-mi dă de mâncare? Trezește-te, mamă!

-De ce plângi imediat? Caută-ți afine. Poate găsim un stup. Atunci ne înfruptăm din miere. Stai, vin imediat! își consolează sora Duma. Apoi se ling pe bot după bunătașile mâncate.

-Mă plictisesc. Vreau să mă joc. Mama doarme încă. Joacă-te tu cu mine, Duma!

-N-am timp. Mă duc să rostogolesc pietre în râu. Tu încă n-ai voie, poate cazi în apă.

-Atunci rămăi, se smiorcăie din nou Dora.

-Hai, nu fii ca un bebeluș! Știi și tu să te joci singură. Inventează ceva. Și eu inventez tot felul de jocuri. Vei vedea cât de amuzant este. Mai târziu ne vom juca împreună.

Dora desigur nu vrea ca fratele ei să gândească despre ea că-i bebeluș, de aceea inventează și ea un joc, ca și Duma.

Când se-ntoarce de la râu, Duma se bucură că Dora poate să se joace și singură.

-Chiar că nu mai ești bebeluș, o laudă pe sora lui. Acum se iau un pic la trântă, așa cum obișnuiesc să facă ursuleții. Doar așa, pentru distracție. Duma are grija ca să nu fie dur, dar nici Dora nu mai este chiar așa de sensibilă. Se tăvălesc, râd și când obolesc, se lipesc de mama lor, care doarme încă.

A doua zi dimineată se trezesc odihniți cu toții. Puii sunt foarte fericiți că mama lor se poate juca, poate vorbi din nou cu ei. Ce bine e când se ocupă de ei și nu doarme toată ziua.

-Să vezi minune! Ce ajutor ciudat am primit de la cristal. Ce ați mai făcut? V-ați certat rău?

-Duma a fost tare drăguț. A căutat de mâncare.

-Mamă, imaginează-ți că Dora s-a jucat singură ca un pui mare! Nu ne-am certat deloc.

-Inseamnă că ne-a ajutat cristalul. Dar nu vreau să adorm întotdeauna când voi vă ciondăniți. Cred că și vouă v-ar plăce să fiu trează. De aceea, veți putea să vă compor-tați ca ieri. Dacă iar începeți să vă certați, ceea ce între frați se întâmplă des, cristalul va lumina să vă atenționeze. Atunci nu va degenera cearte și eu nu voi adormi. E bine?

-Foarte bine! au răspuns imediat ursuleții.

Într-adevăr ursoaica n-a mai trebuit să doarmă o zi întreagă. Din când în când mai luminează cristalul, dar gata cu certurile urâte!

3.2.20.-Momentul în care copilul se întâlnește cu moartea

-Bunica a murit

(dacă copilul se-ntâlnește cu moartea)

Buni a murit. Ana nici nu-și poate imagina că buni nu mai e. Ea o iubea foarte mult și acum n-o va mai revedea niciodată?

Acasă atmosfera este apăsătoare, totul este liniștit, părinții vorbesc încet. Mama își șterge uneori câte o lacrimă, tata își drege vocea încurcat. Părinții i-au spus foarte serios fetei :

-Buni este în ceruri. Acolo se simte foarte bine, n-o mai doare nimic.

-Dar eu o iubesc atât de mult! De ce nu este încă aici? Cum așa că se simte mai bine? De ce a murit? Întreabă deznădăjduită Ana.

-Dar știi că a fost tare bolnavă. A fost și bătrână. Atunci inima e foarte obosită și într-o zi nu mai bate, răspund cu tristețe părinții și-și întorc privirile.

-Doar bătrânii și bolnavii mor? Și inima voastră va obosi? Cred că uneori și copiii mor. Doare moartea? Ce înseamnă că e în ceruri? Și hamsterul meu, care a murit anul trecut este în ceruri? Buni acum se joacă cu hamsterul meu? Mă vede acum?

Aceste întrebări nu-i dădeau pace, dar n-a vrut să-i deranjeze pe părinți cu ele.

Ana se zvârcolește neliniștită în pat. Deodată vede fața binecunoscută și dragă a bunicii. Își amintește de poveștile și poezioarele pe care bunica i le spunea ei. Știe pe de rost poezia preferată a bunicii. Este vorba despre un baietel care a murit și din cer trimite o felicitare ca s-o mângâie pe mama sa și ca ea să se gândească cu bucurie la copilul ei:

Seara, ceata de ingeri stă la masă

Cu aripile pieptănate imaculat.

Sculptează fiecare câte-o stea crenelată

Și-o vopsește cu vopsea aurie, cerească.

Se plimbă de colo-colo Sfântul Petru

Neobosit, supraveghind totul.

Se uită deasupra capetelor

Corectând mânuțele nepricepute

Lăudând cele cumini.

La colțul mesei, într-un ungher

Voios lucrează un țânc de inger.

Steaua lui, aproape cât el,

Pensula umblă cu mare zel.

În liniștea cerească sună ca un tunet

„Ce faci tu acolo, tâncule?!”

Și el răspunde fără frică: Va fi a mamei!

Și mult îi place azuriul,

De-aceea îi fac steaua albastră și nu de aur.

Dacă va străluci steaua mea albastră știi că spune:

„Micuțul meu mi l-a vopsit în ceruri.

Ingerașii vopsesc stelele-n albastru doar în poveste, dar Ana știa că Buni îi va trimite și ei câteodată astfel de mesaje. Și pentru că ea o iubește nespus de mult, se va gândi întotdeauna cu inima plină de bucurie la bunica. Va simți pentru câteva clipe prezența ei dragă.

Îi vine în minte că are undeva un desen pe care l-a primit de la bunica. Începe imediat să-l caute în sertar și-l găsește. Îndată schimbă posterul Snoopy cu desenul bunicii. Chiar atunci intră

părinții și la vederea desenului le pornesc lacrimile. E bine dacă omul poate plânge câteodată. Cu toții își ușurează inimile și povestesc multe întâmplări drăguțe despre bunica. Acum, în sfârșit, Ana poate pune toate întrebările ei.

3.2.21.-Agresivitatea copilului

-Luri, copilul vișnopinto

(agresivitate)

Luri este un mic vișnopinto. Poate vrei să afli cine este Luri. Luri e un, e un colorat... Cum l-aș putea numi? Ei, el este un vișnopinto. E greu de spus cum este. De fapt nici nu se poate descrie, pentru că cei din neamul vișnopinto își schimbă mereu forma și culoarea. Când sunt mici, când sunt mari, când sunt roșii, când sunt galbeni, gri, ori verzi.

Un vișnopinto arată întotdeauna așa, cum se simte. Dacă e vesel, atunci e verde și bine clădit. Dacă e trist, atunci e gri și parcă a intra puțin la apă. Dacă e nervos, atunci e roșu, diform și mare. Dacă se sperie, atunci devine palid, galben și corpul i se micșorează.

Acum știi deci cum arăta un vișnopinto. Sau încă nu ți-l poți imagina? Bine, încerc să-l descriu mai amănunțit. Cei din neamul lor au ochi nemaipomeniți. Aceștia strălucesc în capul lor

rotund când cu bunătațe, deschis, vesel, haios, când trist ori cu dor. Ei au urechi mari de iepure ca de catifea. Trebuie să vă mai spun un lucru important: coada lor ca de cangur îi ajută în salturile uriașe. Dar nu sunt cătuși de puțin rude cu cangurii. Poate cu dinozaurii? Se poate. Dar dacă-i așa, atunci sunt rude foarte îndepărtate.

Nu sunt făpturi arătoase, dar sunt dăgălașe și de-o bunătațe și răbdare infinită. Chiar din această cauză s-au ivit problemele cu Luri –dar asta vă voi povest mai târziu. Dacă nici acum nu știți cum este un vișnopinto, atunci nu pot să te ajut, fă un efort și imaginează-ți-l! dar să nu uiți că-și schimbă forma și culoarea după cum se simte.

Luri este deci un copil vișnopinto –totuși nu seamănă cu cei de neamul lui. El nu-și schimbă forma și culoarea și nu este deloc răbdător. Luri are întotdeauna culoarea gri-gălbui-verzui-roșiatic, are întotdeauna mărime mijlocie și e întotdeauna nerăbdător. Numai privirea lui e bună și deschisă, veselă și hazlie, tristă ori încărcată de dor, ca dealtfel privirea tuturor vișnopinto.

Din faptul că Luri este întotdeauna colorat știți deja că sentimentele se rotesc în el toate deodată. Bineînțeles, uneori tristețea este mai puternică, apoi bucuria, dar nu e în stare să simtă doar într-un singur fel. Dar asta nu e chiar așa. Un sentiment este mereu prezent în el. Pentru că Luri e întotdeauna

nerăbdător, imediat se înfurie dacă ceva nu iese cum vrea el. Se enervează pentru orice fleac, e ușor de iritat. Luri crede că cei din neamul lui îl iubesc mai puțin pe el decât pe ceilalți copii vișnopinto, că au mai puțină grijă de el...că pe el nu-l înțelege nimeni. (In asta este un sâmbure de adevăr, deoarece cine poate să ghicească după un aspect atât de colorat ce simțăminte are în minutul respectiv?)

Ceilalți vișnopinto nu bănuiesc problemele lui Luri și privesc cu mirare copilul veșnic nerăbdător, veșnic colorat care e altfel decât ceilalți. Adevărul este că nici părinții lui Luri nu sunt chiar atât de răbdători și cu sentimente bine definite ca ceilalți vișnopinto. Sada, mama e de multe ori supărată iar Fram, tatăl nu de puține ori e gri-galbui-verzui-roșiatic.

Dacă Luri este furios, atunci pufăie pe nări, zgărie, își mărește ochii și bate din coadă, de sună pământul. Câteodată se încovoiaie, se retrage și e supărat pe toată lumea. Ceilalți copii vișnopinto îi admiră presupusa putere dar nimeni nu vrea cu-adevărat să se împrietenească cu el, deoarece le este frică de ieșirile sale vulcanice. Cine ar vrea ca ghearele puternice ale lui Luri să-l zgărie ori să fie lovit de coada sa musculoasă?

Luri totuși nu este un copil vișnopinto rău. Nici nu există copii vișnopinto răi. Luri e pur și simplu nesigur, supărăcios și încearcă întotdeauna să-și ascundă presupuse defecte. E plin

de sentimente și harababură din înăuntrul său se vede și pe dinafară.

E ușor pentru ceilalți copii vișnopinto! Bineînțeles că și ei se enervează uneori, dar atunci au un motiv plauzibil. Și atunci cresc, culoarea lor devine roșiatică astfel încât toată lumea știe ce simt și ceilalți vișnopinto răbdători se comportă înțelegător cu ei. Dar cu acest Luri colorat nimeni nu se descurcă, nici chiar Luri. Și astfel nimeni nu-l poate ajuta. Sau da?

Karko, cel mai vârstnic vișnopinto îi dă un sfat:

-Ar trebui să coloram mai viu la el verdele, culoarea bucuriei. Ar trebui să-l învățăm să-ți recunoască din timp propriile sentimente. Astfel și-ar arăta culorile potrivite și noi l-am înțelege mai bine.

-Așa, așa, ceilalți dădeau încet din cap aprobatori. Iar pe capul lor rotund fluturau urechile lungi. Așa, așa. Ar putea fi o soluție.

-Dar cum să facem asta? întreaba nervoasă Sada, mama lui Luri.

-Întrebarea este dacă putem să-l ajutăm pe acest butoiaș cu praf de pușcă, mormăie tatal, Fram și devine dintr-odată colorat și el. Ar trebui să fim mai severi cu el.

-Cum vă văd aici pe voi, îmi dau seama că așchia nici nu a sărit așa departe de trunchi, după cum credeți voi, spune Karko părinților. Așa că numai voi îl puteți ajuta. Haideți să ne sfătuim.

După cum știți, vișnopinto sunt foarte calculați, nu se pripesc la luarea deciziilor. Astfel consfătuirea pare a fi interminabilă.

Intre timp Luri, care își așteaptă părinții își pierde răbdarea. Dă din coadă ridicând nori de praf, scormonește pământul, pufăie din nas cu nările larg deschise, urechile îi flutură aiurea, apoi deodată face un salt, apoi încă unul atât de mare, cât un cangur, mai mare decât poate să sară vreun vișnopinto, apoi dispare.

Saltul lui Luri l-a dus dincolo de granița fermecată și deodată se trezește pe Pământul Interzis. Granița fermecată este un spațiu invizibil dar încărcat cu puternică energie electrică. Micuții vișnopinto au învățat din timp cât e de periculos să te apropii de granița fermecată, darămite să și treci peste ea. Orice vișnopinto se teme de această graniță și respectă legea. Circulau povești înfiorătoare despre Pământul Interzis pe care însă n-a pășit încă nimeni. Se spune că mai de mult acolo ar fi stat strămoșii lor până când uriașii groaznici, mai mari decât orice vișnopinto roșu i-au gonit cu bâte de foc.

Saltul de cangur l-a trecut pe Luri dincolo de graniță fără să fie oprit de spațiul energetic. Însă descărcarea energetică i-a ars

coada și piciorul din spate. Nu mai poate fi vorba de întoarcere. Luri suferă. Își linge rănila, durerile sunt din ce în ce mai mari. Îi vin în minte întâmplările povestite despre Pământul Interzis și tremură de frică. Dar ce se întâmplă? Luri începe să se micșoreze. Tot colorat e, dar forma lui s-a schimbat pentru prima dată. Îi este atât de frică, încât nici nu se poate bucura de asta.

Dintr-odată simte că pământul începe să se cutremure sub el, mai tare ca atunci când el dă din coadă.

Ar dori să fugă, dar nu poate din cauza rănilor dureroase. Bine că a reușit să se micșoreze, astfel se poate ascunde după o creangă putrezită. Privește cu bagăre de seamă și vede cu groază uriașii despre care i-au povestit. „Așadar sunt adevărate poveștile, gândește speriat. Într-adevăr trăiesc uriași pe Pământul Interzis! Cu siguranță nu-s mai mari decât cel mai mare vișnopinto roșu.” Făcând această constatare se liniștește un pic.

Nu degeaba este Luri un vișnopinto neastâmpărat, nu poate sta liniștit locului.

-Priviți, un șoricel! strigă cineva.

-Cum să fie șoricel? E o veveriță! spune o altă voce. E broarcă! Poate râioasă. Haideti mai aproape să-l vedem! Dar acesta are urechi lungi de iepure! Ce fel de animal să fie? E animal, oare? Atenție, poate că mușcă!

Luri este îngrozit de vacarm. Dar atunci când uriașii încep să-l ațâțe cu bâte, devine foarte furios, atât de furios, încât uită de frică. Și dintr-odată începe să crească, devine din ce în ce mai mare, până ce e mai mare cu câțiva centimetri decât uriașii. Uriașii! Ce fel de uriași? Abia acum își dă seama că aceștia nu pot fi uriașii temuți. În primul rând nu sunt foarte mari, apoi stau tremurând în fața lui Luri, pe care-l cred un monstru.

Luri râde vesel. Uită și de durere. Râde cu lacrimi, iar când vrea să-și ștergă ochii, descoperă că pumnul lui este cu totul verde. Își examinează mirat și celălalt pumn, care este tot atât de verde.

Ființele necunoscute fug țipând când Luri își ridică pumnul. Au crezut că-i va ataca.

-Nu fugiți, nu vă fac nini un rău! strigă după ei, dar degeaba, deja s-au retras. Luri devine trist, rănilor îl dor din nou și corpul i se micșorează. Începe să plângă.

Atunci una din creaturi se apropie precaut și înainte ca Luri să se miște îl ia jos din copac.

-Ce ochi frumoși și buni ai tu! Nu poți fi periculos. Copiii sunt prostuți și lași, se tem de tine. Te ajut imediat. Mă numesc Marta. Tu cum te numești:

-Ma cheamă Luri. Tu nu ești uriaș?

-Uriaș? Cum să fiu uriaș? Sunt om. Dar tu?

Luri se miră. N-a mai auzit până acum de creatura numită om. În al doilea rând se miră pentru că există cineva care nu cunoaște neamul vișnopinto.

-Sunt vișnopinto, nu vezi?

-Din păcate, nu. Dacă n-ai avea capul rotund, te-aș fi considerat un soi de dinozaur. Dar orice ai fi, vișnobisto sau altceva, important e că ești drăguț.

Vișno-bisto. Vai, m-ai încurcat cu totul! Numele nostru este vișnopinto.

Nerăbdătorul Luri începe să se enerveze și crește.

-Hei, nu mai fă pe vrăjitorul, că până la urmă îmi va fi frică de tine!

-Nu, nu trebuie să-ți fie frică, mai cu seamă trebuie să te bucuri. Și Luri povestește Martei problemele sale din trecut.

Marta este înțelegătoare.

-Îmi plăceai mult, când erai un vișcapinto micuț și colorat, dar ...

-Vișnopinto! o corectează Luri.

-Mie îmi placi mai mult așa, dar dacă vrei cu tot dinadinsul să-ți schimbi culoarea ca și cameleonul sau să fii când mic, când mare, te pot ajuta. Însă acum să-ți văd rănilile!, adaugă râzând.

Ce bine că ai și alt nume, nu numai acesta de vișnapinto.

-Vișnooopintoooo, oftează Luri și suportă fără să crâcnească tratamentul lui Marta.

-Asta cred că te doare tare, spune Marta și pune plante lecuitoare pe răni.

În ciuda durerii Luri se simte bine deoarece Marta este atentă la el și nu trebuie să facă pe eroul.

-Un timp nu vei putea umbla, nici sălta. Ce să facem cu tine. Nu te poți întoarce în starea aceasta în țara ta, iar în țara noastră viața este cam periculoasă pentru un....cun se spune..unul ca tine.

Periculoasă? Cum așa? Dar voi nici nu sunteți uriași! Dacă toți oamenii sunt ca tine, atunci desigur sunt foarte drăguți.

Marta își scutură capul.

-Tu ești prea ciudat. Noi nu am mai văzut nici un viș...viș-no-pin-to. Poate că te vor închide într-o colivie și te vor arăta ca pe-o ciudățenie. Sau fac cu tine reprezentații de circ. Sau te împăiază pentru un muzeu. Marta se înfioară la gândul ce-l poate aștepta pe noul ei prieten. Frica ei i se transmite lui Luri care se micșorează deîndată.

-N-ar fi rău să rămâi atât de mic. Așa te-aș putea ascunde acasă până ce te vei vindeca. Nu mai crește, că te vor descoperi! Atenție cu culoarea roșie, pentru că-i sperie și te vor hăitui.

Luri răspunde deznădăjduit:

-Asta va fi posibil doar dacă nu mă voi enerva deloc. Nu cred că-mi va reuși.

-Toată lumea se mai enervează câteodată, nu trebuie să renunți de tot la asta. E important să recunoști din ce cauză și de ce ai devenit furios ca să poți fi cârmaciul propriilor sentimente.

-Asta nu mai înțeleg.

-Până acum toanele tale te-au condus, ele ți-au influențat comportamentul. Ele ți-au dat ordine. Dacă ești nervos, nu ești așa numai pentru că nu ești de acord cu ceva. Între timp ești și trist pentru că ai senzația că ceilalți te-au părăsit, te-au respins, te-au jignit. Ai senzația că ești singur și că ți s-a făcut o nedreptate, ori ești nesigur, dezamăgit, speriat. Nu este de mirare că ești atât de colorat și că ceilalți vișnopinto nu reușesc să te înțeleagă. Sentimentele tale se ascund în tine ca aștele de diferite culori într-un ghem mare. Te voi învăța eu cum să descurci ițele și cum să scuipi unul câte unul aștele nepotrivite.

-Va fi un scuipat de pomină! răde Luri.

-Nu contează, numai să te ajute. Îmi placi foarte mult, pentru că ești atât de inteligent, știi să asculți și ești vesel. Am convingerea că poți fi un bun prieten, spune Marta cu voce blândă.

-Așa frumos n-a vorbit nimeni cu mine până acum! spune Luri încurcat și i s-a înverzit fața. Culoarea i s-a extins pe tot corpul până a devenit verde din cap până-n picioare.

-În sfârșit, în sfârșit! Sunt verde de-a binelea! Nu mai sunt un amalgam de culori! Sunt un vișnopinto adevărat! Un vișnopinto fericit! se bucură Luri. Marta se bucură împreună cu el.

-Acum e timpul să căutăm o ascunzătoare. Unde te-aș putea piti? se întreabă Marta.

-Nu mă lăsa singur! Mi-e teamă! se jeluie Luri și devine galban și mic de tot.

-Nici gând să te las singur. E un sentiment îngrozitor să fii singur printre străini și să mai fii și rănit. Te admir, ești foarte curajos!

Luri oftează mai liniștit și redevine verde și frumos.

-Vezi, nici nu mai trebuie să-ți explic cum să-ți definești sentimentele. Tu însuși le recunoști și le exprimi. Bravo! Înveți foarte repede. Acum îți voi schimba pansamentul.

-Auuuu! Atenție! fața lui Luri se schimonosește și începe să se ridice în el furia. Apoi își dă seama că Marta nu-i provoacă intenționat durerea, ci vrea să-l ajute. Furia i s-a trezit de durere și nu împotriva lui Marta. Puțin lipsea și ar fi devenit nedrept. Ii pare rău deja că a pufăit nervos din nări. Noroc că n-a devenit și

mai nervos și n-a zgâriat-o pe Marta. „Mai era puțin și-mi pierdeam un prieten din cauza firii mele de supărăcios”, gândește în sinea lui și-i cere iertare Martei.

-Și de-aici reiese cât de tare și curajos ești, pentru că ești în stare să recunoști c-ai greșit. E o performanță serioasă ca n-ai devenit nedrept. Sigur că neamul vișnopinto va fi tot atât de mândru de tine ca și mine, spune Marta. Știu deja unde te voi ascunde! Rămâi la noi în podul casei. Camera mea este aproape, putem să vorbim în șoaptă prin ușa.

Luri se mută în mansardă. Nu scoate un sunet, până Marta e la școală. Este mic și galben de frică să nu-i descopere cineva ascunzătoarea, iar această formă îl avantajează în situația periculoasă. Când sosește Marta îi laudă răbdarea și-i arată cât de mult ține la el.

Fetița îl vede aproape tot timpul fiind verde, deoarece e foarte fericit când poate fi cu ea.

Rănilor i se vindecă repede. Luri nici nu se poate bucura de vindecarea rapidă, deoarece ar mai sta bucuros la Marta. Dar un vișnopinto nu poate trăi printre oameni. Trebuie să-și ia rămas bun. Marta îl însoțește până la granița fermecată.

-Nu poți trece, decât dacă crești din nou, se îngrijorează Marta.

-Nu pot să cresc, sunt foarte trist pentru că trebuie să ne despărțim. Nici nu sunt în stare să fac un salt atât de înalt. Ce să fac? ți plânge.

Dintr-odată se aud strigăte de peste graniță. Tatăl și mama lui Luri îl cheamă. Dar nu numai ei, ci și alți vișnopinto au încălcat legea de dragul lui Luri și s-au apropiat de granița fermecată.

Luri se miră. „Atât de mult contez pentru ei? Nu m-aș fi gândit niciodată.” Se bucură și devine dintr-odată verde și mare, simte cum îi crește forța. Și se pregătește de salt. Marta stă cu respirația tăiată. În cealaltă parte a graniței, cei din neamul vișnopinto, altădată atât de liniștiți acum se înghesuie agitați în zona periculoasă. Luri se înalță și sare frumos peste graniță.

Luri e fericit și verde. Ca să rămână așa Karko, vișnopinto cel bătrân le dă un sfat părinților: în fiecare seară să scrijelească un semn în scoarța unui copac, ca să știe că în ziua aceea părinții lui de ce erau mândri de fiul lor, pentru ce l-au iubit și ce le-a plăcut cel mai mult la el. Binențeles, să-i spună și cu vorbe, dar e important ca lauda să apară și ca un semn. Dacă vreodată Luri va fi trist, nervos, ori se va simți singur e de-ajuns să privească semnele scrijelite în copac și va deveni verde, verde de tot.

Desenează-l pe Luri când e nervos, trist, când i-e teamă ori când e fericit!

3.2.22.-Frica de internare în spital și despărțirea de părinți

-Salonul vesel

(spitalizare, despărțire de parinți)

Petru e bolnav, foarte bolnav. Medicul a afirmat că peste câteva zile va trebui internat pentru a fi operat. Petru nu este un fricos și suportă bine durerea. Acum totuși se teme, se teme tare. E de-nțeles că se teme, habar n-are ce se întâmplă într-un spital. Mai mult de-atât nu e deloc încân-tător să ajungi printre străini fără părinți, să zaci bolnav într-un pat strain.

Noaptea face febră. Cu cât febra i se urcă mai mult, el se simte mai liber. Vede fața speriată a părinților săi, apoi se scufundă într-un somn adânc. Acesta este somnul febrei. Vine un nor alb, îl învăluie și îl ridică din pat. Nici nu se miră când vede de sus propriul trup transpirat și pe părinții deznădăjduiți care încearcă din răputeri să-i răcească corpul.

Petru se simte imponderal, ușor. Se lasă în seama norului să-l ducă unde vrea și unde știe. Norul se apropie de o clădire mare: spitalul de copii. Trec cu ușurință peste ziduri și intră într-un salon. Acolo se află șase paturi, unul e gol, în celelalte stau câte-un copil mic ori mai mare. O fetiță ține în brațe un cățeluș din

pluș și-i dă de băut dintr-o cană specială din care bolnavii beau mai ușor. Un băiat mai mare citește benzi desenate și râde vesel. Doi copii joacă mima. Cine-i vede jucându-se așa senini și veseli ar crede că a nimerit într-o stațiune pentru copii.

O singură fetiță zace speriată și nemișcată în pătucul ei. Ea e nouă. A doua zi dimineața va fi operată. I se vor scoate amigdalele, iar fetița este îngrozită de gândul operației și de ustensilele medicale.

Petru ar ajuta cu plăcere, dar el este învăluit în norișor, nu poate face nimic, doar stă cu atenție.

Intră o asistentă îmbrăcată în alb, se duce la fetiță să o liniștească. Ii explică amănunțit cum va fi sedată, cum va decurge operația. Nici nu termină bine, intră brancardierul cu un pat cu roți.

-Nemaipomenit, spune asistenta. Beni s-a întors deja după operația de apendice.

Brancardierul îl mută pe copil cu grijă din patul mobil în pătucul gol.

-Acu societatea voastra e din nou completă. Peste câteva ore și Beni vă va putea povesti operația. Acum însă trebuie să doarmă, spune și iese cu patul mobil.

Asistenta aduce o sticlă plină cu o soluție colorată și o agață pe un suport deasupra capului lui Beni. Din sticlă atârnă un furtun subțire. Pune un ac la capătul furtunului și...

Fetița își ascunde speriată fața în pernă.

Cu siguranță, și Petru ar fi tot atât de speriat, dar în brațele norișorului nu se teme de nimic.

Asistenta vede frica fetei, se oprește din muncă și se întoarce spre ea.

-Fiecare copil se teme la început de ac, ba chiar și unii adulți. Cu toate astea împunsătura este cu totul neînsemnată, nici nu doare cu-adevărat. N-ai timp să spui, decât „vai”, până ai ajunge la „ce mă doare” s-a și terminat. Imediat uiți de înțepătură.

-Așa e, spune băiatul mai mare și pune deoparte benzile desenate. Eu nici nu iau în seamă înțepătura. În fiecare zi primesc o perfuzie. (Așa se numește lichidul ce se scurge din sticlă prin furtun) În spital ne dau ajutor pentru orice problemă, nimic nu este într-adevăr dureros. Îți imaginezi că tratamentul e dureros pentru că ți-e frică. Băiatul cel mare se simte foarte curajos.

Invăluit în norișor, Petru înțelege ce gândește băiatul. Așa, de sus nu vede nimic amenințător la spital. Vede numai ce bine este tratată toată lumea .

Beni încet se trezește. Părinții lui intră și se așază lângă patul lui.

-Cum te simți? îl întreabă.

Beni acum după sedare vede lumea în ceață. Răspunde încet:

-Bine, foarte bine. Sunt deja operat?

-Pipăie-ți burta, râde asistenta.

Beni simte că are pansament.

-Nu mă doare deloc. Și nu am simțit nimic la operație.

-Binențeles, că nu, spune medicul. De aceea te-am sedat ca să dormi adânc și până ce te trezești să se sfârșească totul. Când te ridici, te va dura puțin tăietura, dar cu zi ce trece ți se va vindeca și peste două săptămâni vei putea sări în voie acasă. Verifică perfuzia.

Beni doar acum își dă seama că are o perfuzie în mână. Nici n-a observat până acum că are un ac în mână. Își dă seama surprins că s-a temut degeaba de spital.

-Nu v-am spus eu, că nici nu se simte acul? spune mândru băiatul cel mare.

Medicul acum merge la fetița cu cățelul de jucărie.

-Cum îl cheamă pe câinele tău? o întreabă.

-Il cheamă Miți, răspunde cu bucurie, însă vocea ei este cam răgușită.

-Mă ajuți, Miți s-o consult pe prietena ta? Da? Bine, Miți, acum tu ești Doctor Miți.

Fetița chicotește, ceilalți copii de asemanea.

Petru vede că medicul îl pune pe cățeluș să-i asculte spatele

-Aoleo, ce mă gădilă! râde fetița.

După asta medicul ascultă singur, apoi joaca începe din nou.

-Acum îți voi lua pulsul. Doctor Miți, ajută-mă să număr să nu greșesc cumva, glumește. Felicitări, domnișoa-ră, totul e în ordine. Acum lasă-ne să ne uităm în gâtul tău, să vedem până când vei avea vocea asta ciudată după operația de amigdale. Deschide-ți gura, cât o casă. Doctor Miți, dă-mi te rog spatula. Multumesc, ești un bun asistent. Așa, e gata.

Medicul se străduiește să facă o față serioasă, dar între timp trage cu ochiul:

-Copii, am o veste proastă. Vocea aceasta ciudată ne va părăsi în curând. Este cam infidelă, nu? copiii râd. Nu râdeți, glumește mai departa medicul. Doctor Miți, ce zici de adunătura asta n serioasă? În loc să plângă, râd!

Fetita sosită azi strigă voioasă:

-De mâine va fi în salon o altă voce ciudată, a mea!

-Ai dreptate. Sunt curios, dacă va fi tot atât de ciudată, ca și a ei. Medicul își ia rămas bun de la copii, este chemat acasă la un copil foarte bolnav.

Copiii se veselesc, râd neconținut. Fetița cu câinele se joacă de-a asistentă. Imprumută șepcuța cea verde a asistentei, dar e prea mare pentru ea, nu vede nimic și se împiedică de pat. Băiatul cel mare face maimuțări și vrea cu tot dinadinsul ca Doctor Miți să-i dea o injecție. Numai Beni scoate câteodată un vaiet ținându-se de burtă. Il doare puțin operația, când râde. Dar nu vrea să stea serios.

Petru ar rămâne cu plăcere cu ei în norișorul lui alb. Ii pare rău că trupul său zace bolnav acasă și el nu e aici decât un vizitator invizibil. Cunoaște bine camera, nu-i pare rău dacă peste câteva zile va petrece și el puțin timp aici.

Sosesc vizitatorii, părinții celorlalți copii și se bucură că toată lumea este veselă.

Cei mai surprinși sunt părinții fetei nou-venite, deoarece văd că ea nu se mai teme.

-Ți-am adus ceva, ca să nu fi chiar atât de tristă. Dar vedem că nu prea ai nevoie de consolare.

-Azi totuși îmi este puțin frică. N-am mai stat nicăieri fără voi, spune fetița.

-Desigur, nu e ușor. Ne gândim tot timpul la tine. Ți-am adus acest dar ca să nu te simți atât de singură și să știi cât de mult te iubim.

Mama scoate dintr-o pungă o broscuță verde.

-Dar acesta este exact ca pe posterul meu de acasă! Ce bine, îmi va aminti de acasă!

-Să-ți amintească și de noi. Noi ne gândim cu mare dragoste la tine și-ți suntem alături. Cu asta mama duce broscuța la inimă, apoi o sărută. Tata face la fel, apoi împreună așază jucăria pe pieptul fetiței și o sărută și pe ea. Așa, acum broscuța este trimisul nostru, îți vestește că suntem aproape de tine. Și noi vrem să primim un trimis de la tine.

-Dar eu nu am nimic deosebit, spune fetița, îngândurată.

-Nici nu trebuie să fie deosebit. Vrem ceva care să fie de la tine. Hai să vedem în sertan.

Caută și găsească un acțiabil care n-a fost lipit încă în album. Fetița repetă ceremonialul părinților și le dă solemn acțiabilul.

Lui Petru îi place ideea și se hotărăște s-o facă și el. Între timp își simte trupul din ce în ce mai greu. Norul îl acoperă încă, dar nu reușește să-l țină atât de ușor în aer. Il scoate din spital, dar nu mai zboară atât de înalt, ca la venire. Abia ajung acasă. Noroc că fereastra este deschisă, deoarece norul n-ar mai putea pătrunde cu el prin perete. Petru vede că trupul său este acoperit de prosoape umede. Norul îl acoperă și Petru se trezește.

Aude, când mama întreabă disperată când vine odată medicul și că n-ar trebui să cheme mai bine o ambulanță să ajungă cât mai repede la spital cu copilul.

-N-ai grija, mamă! spune Petru cu voce stinsă. Mă simt mult mai bine.

Părinții sar în picioare.

-Intr-adevăr, nu mai e chiar așa de fierbinte, spune ușurat tata.

Sună soneria, a sosit medicul. Petru nu poate să creadă ochilor. E același medic pe care l-a văzut în salonul de la spital. Medicul îl consultă:

-Nu mai este o problemă foarte serioasă. Peste trei zile se eliberează un pat în secția mea, pentru că un copil operat la apendice va putea pleca acasă. Până atunci putem aștepta liniștit cu internarea.

Lui Petru nu-i vine să creadă că va fi tratat de același medic, în același salon de spital unde el a văzut copiii veseli.

Medicul observă mirarea copilășului și îl întreabă:

-Ți-e teamă de spital? Te asigur că viața poate fi foarte veselă într-un asemenea spital de copii.

-Știu, se scapă Petru. Mai ales cu Doctorul Miți.

-Cum? De unde știi? Cum se poate?

Petru se încurcă și rostește.

-Mai înainte am visat asta.

-Măi, să vezi! Medicul își scutură capul nedumerit. Ești un tip extraordinar. Mă bucur de pe-acum că te pot prezenta copiilor.

-Și eu ma bucur, spune Petru. E puțin stânjenit încă. „Sunt curios, gândește în sinea lui, oare fetița nou-venită are o voce tot atât de ciudată ca și cea cu câinele. Din păcate nu va mai fi acolo pe când mă internează. Și nici băiatul cu operația la apendice. Oare cine va sta în patul fetei? Altcineva, cu vocea ciudată? Știu deja care va fi patul meu. Lângă mine va sta băiatul cel mare care suportă curajos injecțiile zilnice. Aș vrea să mă împrietenesc cu el.”

Petru adoarme zâmbind și se odihnește cu un somn fără vise.

Desenează cum îți imaginezi un salon de spital și ce se va întâmpla acolo cu tine.

3.2.23.-Pentru copilul ce nu știe să piardă sau să renunțe la ceva

-Huh, stafia albă!

(dacă nu știe să piardă sau să renunțe la ceva)

Ție ți-e frică de stafii? Sunt copii care se tem de ele pentru că se gândesc la niște ființe înspăimântătoare și periculoase. Poți să mă crezi că nu există stafii înspăimântătoare și periculoase. Mai mult, stafii nici nu există, mai ales stafii de care trebuie să-ți fie frică. Stafiiile ori sunt personaje de basm ori sunt creațiile

mai mult, corpul lui devenea cu-atât mai greu. Dorea să alunece în aer și să se ascundă, dar greutatea nu l-a lăsat să se ridice de pe pământ.

Celelalte stafii îi urlau în cor:

-O stafie care e vizibilă pentru oameni și nici nu poate pluti în aer nu va fi în stare niciodată să bântuie ca lumea. Nu poți participa la ședințele noastre! Poți strica bântuirile noastre!

Huh s-a retras nenorocit. A crezut că nu mai are nici o speranță să pună un „u” la sfârșitul numelui său. Nici nu știa să se înfurie sau să plângă. S-a retras supărat după un pat din salonul castelului în care aveau de gând să bântuie în noaptea aceea.

-Huhuuuuuu, huhuuuuuuuuuuuu, își strigau ceilalți numele. Huh vedea cum încearcă, mai ales cei mai tineri, să urle și să țipe mai fioros. Se vede pe ei că le făcea plăcere. Așa că ei rămâneau transparenți și ușori. Și-a închis ochii să nu mai vadă reușita lor. A adormit pe loc.

L-au trezit niște bătăi.

„...optzeci.....nouăzeci....o sută! Cine s-a ascuns, s-a ascuns, cine nu –nu, eu pornesc! a strigat o voce. Ușa grea a castelului s-a deschis scârțâind iar în lumina soarelui venită din cealaltă încăpere a văzut o fetiță zâmbitoare.

-Unde v-ați ascuns? Nu vă bucurați, vă găsesc eu îndată! Unde sunteți? După perdea? Nu. În dulap? Nu. Sub preș? Nimic. Ei, te-am găsit! Ce loc rău ți-ai găsit! Ce idee să te îmbraci în cearșaf alb și să te ascunzi după pat. Ai pierdut, te-am găsit!

Fetița a alergat spre Huh și a încercat să-i smulgă ceea ce credea că este un cearșaf.

-Vai! Nu mă ciupi! Mă doare! urla Huh.

-Nu te mai prosti, Mihai, știu că tu ești, râdea fetița și l-a mai ciupit o dată pe Huh.

Huh a strigat furios:

-Încă nu ți-ai dat seama că nu sunt un om îmbrăcat într-un cearșaf, ci sunt o stafie?!

Fetița își clatină capul neîncrezătoare.

-Stafie? Dar pot să te văd cu ușurință și te pot atinge. Dacă ai fi o stafie adevărată nu te-aș putea atinge.

Huh s-a înfuriat.

-Ba da, sunt o stafie, da, stafie și ar trebui să-ți fie frică de mine.

-Frică? De ce? Nu există stafii rele. Există doar ingeri păzitori ori spirite care vor să te sperie ori să facă o glumă cu tine. Dealtfel o stafie plutitoare și transparentă nu-ți pote face nici un rău.

-Da, numai că eu nu sunt nici transparent, nici plutitor ci sunt alb și greu. Ar fi bine să te temi de mine, măcar să te sperii puțin, a spus Huh cu o fărâmă de speranță. Numai acum și-a dat seama de noile posibilități care i s-au deschis în această formă nouă.

-Cu mine nu-ți merge, pentru că nu mi-e frică de nici o stafie. Bucură-te, așa am putea fi prieteni. Să fii sinceră, cred că e o prostie să sperii oamenii și nu văd care-i distracția. Știu jocuri mai interesante decât acesta. Norocul tău este că nu ești chiar o stafie adevărată așa că poți veni cu noi la joacă. Hai, ieși de după pat și ajută-mă să-i căutăm pe ceilalți.

Pe vremea când era stafie adevărată Huh a învățat locurile bune de ascuns, așa că nu exista ascunzătoare pe care să nu-l fi cunoscut. Cu ajutorul lui, fetița i-a descopertit pe rând pe toți: întâi pe Mihai, apoi pe Toma și pe Monica.

-Eu am câștigat! Eu v-am găsit cel mai repede! Am câștigat! striga mândră fetița.

Copiii s-au opus.

-Nu se pune. Nu ai respectat regula jocului, nu ne-ai căutat singură. Așa nu se pune.

-Nu contează. Am câștigat, am câștigat, a răspuns fetița.

-Nici vorbă. Mihai a câștigat. E-adevărat că a căutat puțin mai mult timp decât tine, dar n-a avut nevoie de ajutor. Dar cine este prietenul tău îmbrăcat în stafie?

Mihai și Toma au strigat deodată:

-Așa e! Cine este? Să-și dea jos masca să-l cunoaștem.

Fetița s-a supărat pentru că ceilalți nu i-au recunoscut victoria.

-Nu e treaba voastră. Nu vă spun cine este prietenul meu. Dacă nu mă lăsați să câștig, nu mă mai joc cu voi. Haide, Huh, să plecăm de-aici.

Huh i-a șoptit:

-Nu strica jocul! Nu te supăra că n-ai câștigat tu. Nu-i adevărat că eu te-am ajutat? Fără mine ai fi căutat mult mai mult timp. Este doar un joc. De ce este atât de important pentru tine să câștigi?

-Tu nu poți să-nțelegi. Este foarte important, deoarece cine pierde va fi crezut mai prostuț de către ceilalți, i-a spus fetița.

-Ei, na! Miki a devenit mai deștept prin faptul că Monica crede despre el că a câștigat? Ceilalți te prețuiesc la fel de pierzi, de câștigi. La mine situația este alta. Eu n-am voie să pierd. Dacă nu vreau să rămân veșnic un Huh micuț și neînsemnat, trebuie să învăț să bântui bine. Și cu asta Huh i-a povestit fetei întreaga sa

poveste. Acum a înțeles și ea de ce Huh nu poate pluti și de ce nu este transparent.

-Deci nu mai ești o fantomă adevărată. Asta cred că te supără mult.

-Da, foarte mult. Am dat-o-n bară.

-A, deloc. Gândește-te ce bine m-ai ajutat să găsesc ascunzătoarele. Ești priceput, fără tine nu m-aș fi descurcat, acum recunosc.

-O, nu ! a spus Huh palid și încurcat din cauza laudei. Pun rămășag că și fără ajutorul meu poți căuta. Să ne jucăm doar noi doi! Eu mă ascund și tu mă cauți.

Fetiței i-a plăcut ideea, și-a închis ochii și a început să numere.

Ca s-o ajute un pic, Huh și-a ales o ascunzătoare ușoară. Era sigur că fetița-l va găsi repede, dacă se străduiește un pic. Huh a vrut s-o convingă că este pricepută, chiar dacă a pierdut în fața lui Mihai.

S-a ascuns pe verandă după o perdea de catifea. Fetița a strigat „o sutăăă” și a pornit în căutarea lui.

Huh a auzit pași. A crezut că se apropie fetița și a legănat puțin perdeaua să fie mai ușor de observat. Dar dintr-odată cineva a zbierat și a fugit. A fost Mihai care s-a speriat de moarte de perdeaua fluturândă.

Huh spera că strigătele lui Mihai nu-l vor deconspira și nu vor pune capăt jocului. E important ca fetița să-l găsească fără ajutorul celorlalți. Dar n-a vrut ca să-l caute foarte mult timp, așa că se străduia să se facă văzut. Se temea că Mihai va povesti celorlalți pățania sa de aceea repede și-a schimbat locul și s-a băgat într-o ladă uriașă. Mișca în sus și-n jos capacul, între timp s-a odihnit puțin. Parcă ar fi auzit niște pași. S-a rezemat de capac s-o ridice. A trebuit să se forțeze tare până să se miște puțin capacul greu. Poc! Au! Cineva a căzut de pe ladă. Până când Huh să vadă despre cine este vorba, acel cineva a rupt-o la fugă și a dispărut din verandă.

Huh a sărit din ladă, nici nu a observat cât de mult s-a ușurat corpul său. Se gândea la fetița și la ce poate să facă să-l găsească mai repede, dar totuși să nu pară prea ușoară căutarea. N-a avut prea multă vreme de gândit. A auzit că fetița se apropie de ușa verandei. Pe pardoseală era o vază mare. Huh s-a ascuns repede în ea fără să observe ce ușor, aproape plutind a ajuns în fundul vazei. Ba mai mult, nici nu l-a surprins că a încăput într-o vază.

-Huh! Unde ești, Huh? Nu te teme, te găsesc eu imediat! a strigat voioasă fetița, apoi s-a uitat după perdea, în lada uriașă, sub masă, peste tot unde s-ar fi putut ascunde un copil. Huh s-a bucurat pentru că în sfârșit era în apropierea ascunzătorii lui. A încercat să miște vaza, dar n-a reușit.

-Unde ești, Huh? Nu te găsesc nicăieri! Nu poți fi pe verandă, am căutat peste tot aici. Cu asta a vrut să intre în cameră.

Huh și-a șoptit încet numele:Huhuu, huhuu, se auzea ecoul din vază.

-Ajutor! Stafia! a strigat fetița speriată. Dar pentru că nu era fricoasă și-a revenit și a început să caute în vaza din care venea vocea stranie. În vază n-a văzut decât un fel de norișor.

-În sfârșit! se auzea din vază. În sfârșit m-ai găsit! Huh a alunecat ușor din vază și a observat cu nedumerire ca fetița se uita la el încremenită.

-Tuuu...tu ești, Huh? se bâlbâia.

-Sigur că sunt Huhuuu. Cine aș putea fi?

-Dar acum nu mai ești ca un copil deghizat în stafie. Ești o stafie adevărată!

-Ți-am spus eu de la-nceput. Am devenit alb, pentru că..., abia acum a observat Huhuuu că și-a recăpătat forma inițială de stafie. O, acum înțeleg! a strigat cu bucurie. Până când mă gândeam la tine și la jocul nostru am reușit să bântui. Asta înseamnă că aș fi fost întotdeauna în stare să bântui. Am stricat lucrurile atunci când am vrut cu orice preț să reușesc și să fiu primul la toate. Nu puteam fi destins și calm, așa că n-am reușit.

Mă obseda gândul că numele meu trebuie să fie un Huhuuu cât mai lung.

Nu observi că numele tău nu mai este Huh. Ai câștigat dintr-odată trei „u”. Unul pentru că l-ai speriat pe Mihai, unul pentru Monica și unul pentru mine. Al treilea „u” este unul scurt, pentru că m-ai speriat numai pentru o clipă.

Huhuuu a început să urle de bucurie.

-Amândoi am demonstrat că nu suntem niște nepricepuți, chiar dacă mai pierdem din când în când. Ție ți-a plăcut jocul de v-ați-ascunselea și ai încercat să mă găsești. Că între timp tu ești cea mai rapidă, n-a mai contat deloc, nu-i așa? Știm că ești o fetiță tare draguță și că te pricepi la multe. Numai asta contează.

Fetița a dat din cap aprobator.

-Ai dreptate. Și tu ai învățat însă ceva important. Din cauza dorinței de afirmare ai eșuat. Ai fost ca și pilotul auto care nu poate folosi puterea mașinii în folosul său pentru că apasă prea mult pe accelerație și între timp ține frâna de mână. Așa motorul nu-și poate valorifica puterea.

-Eu de-acum încolo mă voi gândi la asta și-mi voi spune: Am motor puternic, dar lasă frâna de mână, destinde-te! Acum știu că voi fi în stare să înaintez cu toată puterea, se bucura Huhuuu.

-Da, va fi bine. Și eu voi inventa ceva poezioare să nu mi se taie pofta de joacă din cauză că mă gândesc prea mult la victorie.

-Eu mă voi întoarce la stafiile mele, dar trebuie să recunosc ceva. Nu cred că bântuirea și speriatul oamenilor este o distracție chiar așa de minunată. Voi vorbi cu cei din neamul meu și-i voi ruga ca în loc de speriat să ajutăm oamenii. Aș dori ca noi să fim îngerii voștri păzitori. Acum îmi iau rămas bun. Din păcate doar în întuneric mă vei putea vedea de-acum încolo, căci stafiile sunt invizibile la lumina zilei.

-Nu-i nimic, important e să rămânem prieteni.

Huhuuu i-a făcut cu mâna apoi cu un strigăt prietenos, huhuuu a dispărut plutind.

*Desenează ce îți vine în minte despre a pierde sau a câștiga.
Cu ce te consolezi, dacă ai pierdut? Ce-ți place în a te juca?*

3.2.24.-Divorțul părinților

-Micuța doamnă grasuță

(când părinții divorțează)

Părinții Veronicăi nu se mai iubesc. Așa că, după certuri nu mai urmează împăcări adevărate. Dacă nu se mai iubesc este mai înțelept să nu mai rămână împreună, oricât de tare s-ar întrista

familia din cauza divorțului. Totuși, este mai ușor de suportat totul, dacă nu sunt certuri. Prin certuri poți provoca dureri inimaginabil de mari celuilalt și mai ales copilului.

Din cauza aceasta, părinții Veronicăi s-au hotărât să divorțeze și tati se va muta de acasa. De-acum încolo Verinica va trăi împreună cu mama și fratele ei mai mare. Ar vrea să afle mai multe despre tati, dar nu vrea s-o necăjească pe mama, pentru că ori de câte ori o întreabă de tata, mama devine nervoasă ori tristă. La două săptămâni odată poate să-și viziteze tatăl și ea se bucură dinainte de aceste ocazii. Însă nu poate să se bucure din plin, deoarece știe că trebuie să plece de la el. Ii este milă de tata, pentru că, la fel ca mama, este trist și abătut. Așa că nu-i pomenește de mama, iar mamei nu-i vorbește de tata.

După o astfel de vizită simte și mai apăsător lipsa lui tati. Dar, nu poate vorbi despre asta cu mama. Mama crede că vizitele la tata nu-i fac bine Veronicăi, pentru că după ele fetița este parcă altfel. Nu înțelege că Veronica este abătută și respingătoare pentru că este nevoită să-și ascundă dorul după tati.

Fratele nu pare a fi afectat de divorțul părinților. Tati nu-l mai cicălește cu temele. A devenit mult mai generos și cu banii de buzunar.

După o astfel de vizită Veronica stă tristă pe o bancă din parc. Se gândește oftând la tata. Dintr-odată lângă ea se aude o voce:

-Cum poate ofta atât de trist o fetiță într-o după masă atât de strălucitoare?

Vesonica își ridică privirea și se întâlnește cu privirea binevoitoare a unei doamne micuțe și durdulii. Înainte să poată răspunde, micuța doamnă continuă:

-Hai să mă prezint: sunt îngerul tău păzitor.

Veronica este convinsă că doamna își bate joc de ea, deoarece îngeri păzitori există doar în povești și oricum nu arată ca doamna aceasta micuță și durdulie. Pare cunoscută, dar nicicum nu seamănă cu un înger păzitor.

Micuța doamnă grasuță râde și când râde fața ei se rotunjește și mai tare, ochii îi lucesc veseli.

-Sigur că tu ți-ai imaginat că îngerii păzitori sunt goi și au aripi, așa cum sunt pictați și în biserici. Ingerul păzitor este un duh bun și de obicei nu are formă. Dar dacă este necesar să se arate, atunci ia forma unui om care a murit deja, dar de care vă leagă încă iubirea. Eu mai demult am fost îngerul păzitor al bunicii tale, mama tatălui tău. Aș vrea să te ajut așa, cum te-ar fi ajutat ea, dacă ar fi trăit.

Veronica abia acum își dă seama de ce i s-a părut atât de cunoscută micuța doamnă durdulie. Bunica Veronicăi a murit din păcate atunci când ea era încă în fașe, așa că n-are de unde să-și amintească de ea. A văzut multe fotografii, dar ea și-a format propria imagine despre bunica și de multe ori discută cu ea în minte. Ce interesant, că micuța doamnă grăsuță nu seamănă atât cu bunica din fotografii, ci mai mult cu bunica din imaginația ei.

-Oftatul tău trist m-a adus aici. Am apărut. Știu ce dureros e pentru tine că părinții trăiesc separat. Mai rău e că tu ești tamponul dintre tata și mama. Nu poți vorbi cu mama despre tata, nici cu tata despre mama și nu poți să le arăți cât de mult îl iubești pe celălalt. Crezi că i-ai supăra și i-ai face geloși. Important este ca tu să fii bucuroasă, deoarece pe tine amândoi te iubesc și nu-i vei pierde niciodată. Dacă tu te bucuri se vor bucura și părinții și li se va stinge gelozia. Hai să ne plimbăm și să discutăm puțin! Poate ne va veni ceva în minte ce putem să facem să nu-ți fie așa dor de tata.

Micuța doamnă durdulie o ia de mână pe Veronica și pornesc într-o plimbare prin parc. Povestește Veronicăi că tati n-a fost tocmai un copil ascultător, de multe ori s-a încăpățânat și făcea multe poante. Ingerul bunicii știe tot felul de întâmplări despre tata. Povestește și despre dulăul vecinilor, Lăbuș, pe care tata, copil fiind, îl ducea adesea la plimbare. Ii plăcea câinele și a

fost cel mai bun tovarăș de joacă pentru el. Tati a plâns mult când vecinii s-au mutat și l-au luat cu dânșii pe Lăbuș. Mult timp nu și-a putut învinge tristețea. Bunica l-a ajutat să se resemneze: în fiecare seară i-a povestit câte o poveste despre Lăbus, dulăul mare, negru și flocos, astfel încât măcar amintirea a rămas copilului.

Veronica asculta cu atenție povestirea micuței doamne. Râde când vine vorba de poantele lui tati, dar cel mai mult îi plac întâmplările cu Lăbus. Niciodată nu-și putea imagina cum a fost tati când era mic. Devine mai veselă în timp ce discută despre tati. Și află atâtea lucruri noi despre el. Acum îl simte foarte aproape, simte ca aparțin unul altuia. Parcă a luat vântul tristețea ei.

-Știi cum pot să te ajut, spune micuța doamnă grăsuță. Cam așa vom proceda cum l-a ajutat bunica ta pe tati atunci când îi era dor de Lăbuș. Dacă în gând îți poți relua întâmplările despre el, atunci te vei simți foarte aproape de el și nu-i vei simți atât de mult lipsa.

-Dar mie nu-mi poveștete nimeni despre tata, se plânge Veronica.

-Cum să nu! Orice este în legătura cu el, orice loc, orice obiect la care ții, orice persoană îți poate vorbi despre el. Poate

că nu auzi cu urechile, dar imaginația te va ajuta. Să ne gândim numai!

-Știu deja! stigă Veronica cu bucurie. Tati are un breloc cu un cristal de munte. Dacă bate soarele, strălucește în mii de culori. L-a cumpărat într-o excursie în Tatra. Bunica s-a născut în munți, de aceea mergeam pe acolo. Tata obișnuia să spună că acest cristal îi aduce aminte de bunica, pentru că ei îi plăceau pietrele frumoase. De mult timp el poartă un alt breloc. Acesta cu cristalul este într-un sertar cu lucruri care nu se mai folosesc. Il voi ruga să-mi dea mie brelocul. Cândva a fost foarte important pentru el, așa că acest obiect îmi va putea povesti multe despre tata, despre bunica și despre vacanțele noastre împreună.

-Ce idee genială! Văd că ai înțeles la ce m-am gândit. Vei vedea că nu va mai fi atât de dureros dorul de tata pentru că te va ajuta cristalul să te simți foarte-foarte aproape de el. Of! Ce repede trece timpul! Acum trebuie să-mi iau rămas bun de la tine.

-Mă părăsești? Te rog, nu pleca! o roagă Veronica speriată.

-Cum poți să crezi că te părăsesc? Știi bine că sunt îngerul tău păzitor și sunt mereu lângă tine. Imi vei simți prezența, chiar dacă nu mă vei putea vedea sau atinge ca acum. Imaginează-ți ce înghesuială ar fi pe pământ dacă fiecare înger s-ar întruchipa și așa ar rămâne, spune zâmbind micața doamnă grăsuță și strânge mâna Veronicăi.

-Ssss, a și dispărut! Veronica simte încă strânsoarea caldă a mâinii ei și zâmbetul voios și drag parcă ar învălui-o.

La următoarea vizită la tata, Veronica îl roagă să-i dea ei brelocul cu cristal.

-Vreau să am ceva care să-mi amintească mereu de tine, explică Veronica.

Tata se bucură foarte mult, caută prin sertar, găsește brelocul, îl ia în mâna lui mare și puternică, apoi strânge în palmă și mâna Veronicăi

-Vezi, acum îmi pun toată dragostea mea pentru tine în acest cristal și o închidem cu mâinile noastre împreunate. Poți să știi întotdeauna că noi aparținem unul altuia. Și eu îți sunt aproape.

Veronica în timpul zilei ține brelocul agățat de cordonul pantalonașilor, iar noaptea și-l pune sub pernă. Când îi este dor de tata îl ia în mână, îl ține în razele soarelui, se minunează de mulțimea de culori și își povestește întâmplări despre tata. Câteodată i se pare că aude vocea micuței doamne grăsuțe și este convinsă că ea este cea care-i șoptește frumoasele povești de consolare despre tata.

Ce obiect de amintire ai alege tu dacă ți-ar fi dor de cineva? La cine te-ai gândi? Cum ți-ai imagina forma pământescă a îngerului tău păzitor? Desenează!

3.2.25.-În cazul copiilor cu familii mono-parentale

-Liliacul

(familia monoparentală)

Erna și Grigore sunt colegi de bancă. Grigore este cam nervos pentru că doamna învățătoare a așezat lângă el tocmai o fetiță. Nici Erna n-a fost încântată când a aflat că va sta lângă un băiat prost și va fi departe de prietenele ei.

A luat ceva vreme până când aceștia doi au schimbat cel puțin câteva vorbe. Grigore a necăjit-o de vreo dou, trei ori pe Erna, dar a început s-o necăjească serios după ce a auzit sușotind două colege „Grigore e îndrăgostit de Erna”. Această afirmație a fost tare jenentă. Primul lucru care i-a venit în minte a fost că ce vor spune prietenii săi. Sigur vor râde de el și-și vor bate joc. Trebuie să aibă grijă ca nimeni să nu-l poată acuza că o place pe Erna.

Nu-i o misiune ușoară, deoarece Erna i-a plăcut într-un fel, chiar de la-nceput. Nu este o mimoză pârâciosă și nici nu e lasă. Este aproape ca un băiat, se gândește Grigore. Întocmai această calitate l-a ajutat să se împrietenească. S-a întâmplat într-o zi când Grigore a necăjit-o din nou, Erna l-a palmuit zdravăn. Când doamna învățătoare a tras-o la răspundere pentru fapta sa, Erna n-

a suflat nici o vorbă despre faptul că Grigore o necăjește mereu. Fapta sa i-a plăcut atât de mult lui Grigore, încât în pauză a servit-o cu o bucată din prăjitura lui. Așa s-a pecetluit prietenia lor.

În viața amândurora este un element comun. Amândoi trăiesc cu un singur părinte. Erna trăiește la tatăl ei, mama s-a recăsătorit și are alți copii. Erna e foarte mândră de micuțul său frate vitreg. Are voie să-l îngrijească, să-l plimbe cu căruciorul. Rudi, soțul nou al mamei este un om drăguț. Erna se distrează de minune cu el. Erna are și două bunici care au grijă de ea. Astfel, Erna e mulțumită de viața ei, chiar dacă e singura din clasă care nu trăiește împreună cu mama.

Și părinții lui Grigore au divorțat, însă el trăiește împreună cu mama sa precum în clasă Veronica, Bettina și Pavel. El nu este deci într-o situație excepțională. Numai că, din păcate își poate petrece foarte puțin timp cu tatăl lui care călătorește mereu.

Grigore s-a obișnuit să trăiască numai cu un părinte și nici nu-l deranjează prea mult. Însă dacă ceilalți băieți povestesc de tatăl lor îi pare rău că el n-are ce să povestească. În aceste momente dorește din tot sufletul să participe împreună cu tatăl său la niște aventuri, să aibă măcar câteva amintiri comune. Își imaginează tatăl ca pe un erou care-i impresionează pe ceilalți copii. Dealtfel și el este mulțumit cu viața sa deoarece o iubește

nespus de mult pe mama sa. Cu mama poate discuta despre orice și dacă timpul îi permite participă la toate jocurile.

Grigore merge cu plăcere în vizită la Erna. S-a împrietenit cu tatăl ei. Cea mai mare bucurie pentru el e când este invitat cu ei în excursie, deoarece tatăl Ernei îi explică o grămadă de lucruri despre natură și îl învață cum poți să fentezi un portar la fotbal. Asta nu-i prea convine Ernei. Este puțin geloasă, nu vrea să-l împartă cu nimeni pe tata. Știe foarte bine că tatăl ei o va iubi mereu, totuși se teme ca nu cumva cineva să i-l fure. Noroc că și ea se distrează mai bine dacă Grigore e cu ei, așa că gelozia îi dispare în curând din suflet.

Se apropie vacanța de vară. Tatăl Ernei se hotărăște ca să petreacă vacanța într-un hotel mare, rezervat pentru familiști. O întreabă pe Erna:

-I-am putea invita pe Grigore și pe mama lui să vină cu noi în vacanță?

Erna e de-acord. Atât Grigore cât și mama sa se bucură pentru vacanța asta împreună.

Hotelul familiștilor arată ca o stațiune pentru copii, cu diferența că aici vin și părinții. Sunt educatori care fac programe ca copiii să se distreze mereu. Uneori participă și părinții la jocuri și se simt la fel de bine ca și copiii. La masă Erna, mama ei,

Grigore și tatăl său stau bineînțeles împreună. Cei doi adulți se simpatizează și discută foarte mult.

Însă, la un moment dat atmosfera se strică. Erna e rece și respingătoare la masă, ocolește privirile mamei lui Grigore. Grigore răspunde obraznic la o întrebare și intră în contradicție cu tatăl Ernei. Tensiunea este mare și între cei doi copiii. Grigore o necăjește din nou pe Erna, dar de data aceasta fetița îl părăște la tatăl ei.

-Ce s-a întâmplat azi cu voi? întrebă mama lui Grigore. Erna chiar nu-ți mai plac deloc? Spune-mi, de ce nu?

-Este secretul meu, răspunde Erna printre dinți și fuge de la masă. Tatăl ei pornește după ea deoarece vrea să aibă cu ea o discuție serioasă.

-Hai s-o căutăm pe Erna! îl cheamă mama pe Grigore.

-Nu!, se opune acesta. Tu rămâi cu mine! Ce treabă avem noi cu ei? Mă bucur că nu sunt aici. Sper ca Erna să nu se mai întoarcă niciodată! Nu pot s-o sufăr nici pe ea, nici pe tatăl ei!

Dorința pripită al lui Grigore era cât pe ce să se împlinească.

Erna este nervoasă și tristă. De când a descoperit că tata începe s-o îndrăgească pe mama lui Grigore, nu mai are liniște. Se teme că tata ar părăsi-o pentru altcineva. Știe, că asta e o prostie, că tata n-o poate părăsi, totuși e nesigură și geloasă.

Este foarte tulburată. Aude că tatăl ei o strigă și o roagă să-l aștepte. Dar acum nu vrea să discute cu tata. Aleargă, aleargă din ce în ce mai repede până nu-l mai vede și nu-l mai aude pe tata. Nu vrea să vadă pe nimeni, îi vine să se ascundă de toată lumea.

După un timp ajunge în mijlocul unui peisaj nemaivăzut, stâncos. N-are în gând altceva, decât că vrea să dispară pentru câteva ore să nu vadă pe nimeni. Să se îngrijoreze tata! Poate astfel își dă seama cât de importantă este ea pentru el.

Nici nu-i trece prin cap că nu este cinstit și lipsit de pericol ceea ce face. Nu se gândește la nimic, intră printr-o crăpătură îngustă într-o peșteră. Inaintează și e din ce în ce mai întuneric. Ii pare rău că a intrat. Se hotărăște să se întoarcă și să discute totul cu tata. Pornește la stânga, apoi drept înainte, apoi la dreapta. Se miră că nu dă de crăpătura luminoasă pe unde a intrat. Își dă seama cu disperare că s-a rătăcit. Ochii ei s-au acomodat cu întunericul și caută cu înfrigurare drumul spre ieșire. Însă se rătăcește și mai rău în coridoarele adânci. Trebuie să se odihnească puțin, e sleită de puteri. Se reazămă de peretele rece și umed al peșterii. Altă spaimă: vede ceva lumini. Este privită de ochi strălucitori.

-Cum se poate să intri în ținutul nostru? întrebă cu severitate dar totuși binevoitor ființa cu ochii strălucitori.

-Am vrut să mă ascund în peșteră, dar m-am rătăcit, explică Erna.

-Asta este pentru că voi, oamenii sunteți niște ființe slabe: nu vedeți și nu auziți bine. Îți arăt eu drumul către ieșire și te voi conduce la tatăl tău. Inșă trebuie să aștepți până se va întuneca, pentru că mă dor ochii din cauza luminii. Până atunci putem discuta.

-Cine ești tu, de fapt?

-Cine sunt eu? Dar nu mă cunoști? Eu sunt liliacul. Cine altcineva te-ar putea ajuta și te-ar putea scoate din peșteră? întrebă puțin jignit liliacul.

„Pfui, liliacul! Ce animal scârbos și respingător!” se gândește Erna și privește precaut spre el.

-Haide, îți prezint familia mea! liliacul arată cu aripa înspre un colț din adâncul peșterii. Fetița doar acum își dă seama că deasupra capului ei atârână o mulțime de trupuri mărunte.

Dintr-odată încep să se miște cu toții și să dea din aripi în semn de salut. Toți vor ca să se prezinte primii. Liliacul îi prezintă pe rând:

-Aceștia sunt părinții, bunicii, mătușele, unchii. Iar aceia sunt copiii noștri.

Erna nu-i poate deosebi.

-Sunteți atât de mulți! Nu vă pot deosebi! Dacă trăiți așa de înghesuiți, nu vă certăți des? Copiii voștri nu sunt geloși?

-De ce-ar trebui să fie? N-ar avea nici un rost. Toți aparținem unul celuilalt. Nu-i nedreptăm cu nimic pe copiii noștri prin faptul că iubim și celelalte rude ale noastre și prietenii noștri. Dragostea nu se poate felia ca un tort.

-Dar se poate întâmpla ca să iubim un prieten nou mai tare decât pe copiii noștri., se opune Erna. Atunci timpul petrecut cu ei va fi oricum împărțit.

-Crezi că tatăl tău se poate recăsători, nu-i așa? Crezi că te va iubi mai puțin, dacă-și petrece o parte din timp și cu ei? De aceea ești îngrijorată? Prietenul tău, Grigore are aceleași gânduri ca și tine. El crede că tatăl tău îi fură ceva din iubirea mamei.

-Ce prostuț e! Tatăl meu n-ar face una ca asta! Și Grigore l-a iubit întotdeauna pe tata, era prietenul său cel mai bun. N-am înțeles până acum, de ce s-a comportat atât de obraznic în ultimul timp cu el.

-Din același motiv ca și tine: pentru că este gelos și îngrijorat.

-Dar pe el mama nu-l va părăsi niciodată! E atât de mândru de el! El nu ar putea să-și piardă mama ci ar câștiga un prieten: pe tatăl meu. Erna încă nu poate să accepte că situația sa este identică cu cea a prietenului său.

-La fel ca și tine, Grigore ți-a povestit ce mamă fantastică are și desigur are dreptate. Mama lui ți-ar putea fi prietenă, dacă-i dai o șansă. Cu mama ta și cu nenea Rudi te-nțelegi bine, nu-i așa?

-Asta-i altceva! se opune Erna. Nu trăiesc împreună cu ei.

-Și dacă ai trăi împreună, l-ai urâ dintr-odată pe nenea Rudi? Nu cred. Ție ți-e teamă că tatăl tău te va părăsi pentru o altă femeie. Vorbește deschis cu tatăl tău despre asta și vei vedea că poți avea încredere în el. Crede-mă că este un lucru foarte plăcut să trăiești într-o familie mare în care toată lumea iubește copiii. Noi, liliecii nu suntem niciodată geloși, deși legăturile noastre familiale uneori sunt foarte încurcate. Vezi cât de pașnic putem trăi într-un grup atât de mare? Suntem prieteni și nu ne interesează ce grad de rudenie este între noi. Ne bucurăm pentru fiecare prieten nou.

-Ești prietenul meu, spune Erna și nu mai are părerea că liliacul e urât.

-Așa e, suntem prieteni. Și vom rămâne mereu, chiar dacă acum trebuie să ne despărțim pentru că s-a întunecat și te conduc acasă. Tatăl tău cred că s-a îmbolnăvit de îngrijorare.

Erna s-a despartit cu greu de liliac. „Ce bine să ai un prieten sau o prietenă mai în vârstă cu care să poți discuta despre problemele tale.” s-a gândit Erna. „Îmi va lipsi.”

Dintr-odată o vede pe mama lui Grigore alergând către ea și strângând-o în brațe.

-Cât de mult mă bucur că n-ai pățit nimic! Tatăl tău va fi fericit!

Îl caută pe tatăl fetei. Mama băiatului se întoarce în hotel ca aceștia doi să poată discuta nestingheriți. Liliacul a avut dreptate. Erna poate avea încredere în tatăl ei.

A doua zi la micul dejun conștiința copiilor este încărcată. Erna are remușcări pentru că l-a îngrijorat pe tata, iar Grigore pentru că și-a dorit ca Erna să nu se mai întoarcă niciodată. Grigore este chemat de mama să se joace bedminton, Erna este invitată de tatăl ei într-o excursie la cetate.

-Am putea face un schimb propune Grigore. Du-te tu cu mama mea să joci bedminton, iar eu voi pleca cu tatăl tău la cetate.

Erna ezită puțin, apoi se gândește la liliac și primește propunerea.

Cu mama lui Grigore discută apoi așa de bine, cum a discutat cu liliacul. Descoperă că femeia este ca o prietenă pentru ea.

-Hai să ne întoarcem la băieți, spune mama lui Grigore și o ia cu prietenie de mână.

Aude ceva zgomot și vede liliacul. Cu o mână îi face semn, cu cealaltă o ține pe noua ei prietenă.

Când se termină vacanța Erna primește în dar de la mama lui Grigore hârtie de scris movuliu. Pe plicuri și-a sris numele și adresa, a pus și timbre pe fiecare.

-Aș vrea să avem un secret. Atât de bine ne-am înțeles, ce-ar fi să corespondăm? Am putea să ne împărtășim secretele prin aceste scrisori. Vrei?

-Ar fi foarte interesant, dar eu încă nu știu cum se scrie o scrisoare.

-Nu e o problemă. Putem să corespondăm prin desene!

-Ce secret minunat avem noi două!

Erna nu știe când și unde, cât de des se întâlnește tatăl ei cu mama lui Grigore, nu știe cât se iubesc, dar de un lucru este sigură, Grigore și mama sa îi sunt buni prieteni.

Prima imagine pe care o primește de la mama lui Grigore este un liliac frumos desenat. Erna înțelege imediat semnificația desenului și citește multe din el. O prinde deasupra patului, iar celelalte desene, care mai sosesc vor fi puse în lădița secretă.

*Desenează secretele pe care le-ai împărtăși
corespondentului tău.*

3.2.26.-Copilul care refuză să ia medicamente

-Siropel și Tabletița

a)-indicații terapeutice:

-dificultăți în acceptarea și aplicarea tratamentului medicamentos;

b)-efecte dorite:

-înțelegerea importanței medicamentelor;

-prevenirea îmbolnăvirii;

-menținerea sănătății;

Ionel este bolnăvior. Îl doare capul și are roșu în gât. Ar vrea să se facă bine, deoarece bicicleta îl așteaptă-n curte. Dar, nu poate ajunge până acolo. De ce? Îi este frică! De cine? De vreun câine? Nu! De vreo pisică? Nu! De cloșca cu pui și cocoșul pintenat? Nu! Lui Ionel îi este frică de ...medicamente și ochii îi sunt în lacrimi.

Da, sigur, el știe că ele îi fac bine dar, cu toate acestea, nu-i plac, nu le vrea și nu și le dorește deloc. Și uite așa, Ionel nu se poate face bine și rușinat, recunoaște că are nevoie de ajutor.

-Cine mă poate ajuta? suspină el cu neîncredere, sperând să-l audă cineva.

-Noi, noi, auzi un glas venind deaproape.

-Cine sunteți voi? întrebă Ionel privind în jur.

-Suntem Siropel și Tablețița, făcură cei doi de pe noptieră, salutându-l cu zâmbetul de la dop și până la ambalaj.

Ionel se uită la ei cu teamă. Oare ce-i vor face? Dar, Siropel și Tablețița care știau că Ionel e speriat și bolnăvior, s-au așezat pe scăunelele de lângă patul lui, spunându-i:

-Știi, de noi să nu-ți fie frică, deoarece te vom ajuta să te faci bine. Te tratăm c-o poezioară-medicament. Ascultă-ne o clipă:

-Eu sunt Tablețița,
Deschide gurița,
Și mă-nghite ușurel
Cu un strop de Siropel,
Bravo ție, drag Ionel!

-Vezi, nu e greu deloc. Noi avem:gust bun, miros plăcut și frumos, suntem colorate și în sticlute îmbrăcate. Dacă ne ascuți, și devii prietenul nostru, te vom ajuta să te-ntorci foarte repede în curte.

-Și ce trebuie să fac? întrebă Ionel privindu-și noii prieteni cu multă încredere.

-O nimica toată, doar să-nveți poezioara, spuseră vesele, Siropel și Tablețița sărind înapoi pe noptieră. Hai să repetăm împreună. Vrei? Ura!

Și cei trei, s-apucară să spună poezia așa că, încetul cu încetul, Siropel și Tablețița, l-au ajutat pe Ionel să se facă bine.

Unde este acum Ionel? Cum unde! În curte și se dă cu bicicleta. Și prietenii lui, Siropel și Tablețița? Ei, aceștia stau cumiți și fericiți în dulăpiorul cu medicamente. Sunt siguri că Ionel s-a lăudat cu ei la toată lumea și de aceea nu mai plânge nici o batistă și nu mai strănută nici un pantof. Păi, nu !?!

3.2.27.-Copilul căruia îi este teamă

- Teama învinsă

Prima mea vacanță de vară petrecută la bunici a fost foarte frumoasă. Am descoperit o lume plină de farmec, de viață, de viețuitoare, dar mai ales, o lume în care trebuie să fii curajos.

Mi-ar fi plăcut să colind împrejurimile împreună cu copiii de seama mea, dar îmi era frică de furnici, de câinii de pe stradă, dar mai ales de puntea peste care trebuia să trec ca să ajung la prietenii mei de pe cealaltă uliță.

Era o punte îngustă, alcătuită mai rudimentar, din două leături sprijinite pe stâlpi, cu bârne pe curmeziș. Printre ele se vedea apa care curgea foarte repede și mi se părea foarte adâncă, o adevărată prăpastie. Încercasem odată să trec și m-am întors din drum. Te lua amețeala și parcă puntea se legăna sub tălpi. Apa

învolverată gălgâia, ierburile emanau răcoare și un miros reavăn, sănătos. Și toți copiii treceau puntea fluierând și chicotind la adresa mea, căci eu...

Când a aflat bunicul despre această „ispravă” a mea, m-a momit (că nu m-aș fi dus dacă știam), în direcția pârâului.

Am trecut NOI puntea de mână, să nu-mi fie frică, dar când să ne întoarcem acasă spre seară, a ticluit dumnealui o mișcare isteță, așa încât m-a lăsat baltă chiar în mijlocul punții, SINGURĂ. Până să țip, bunicul ajunsese dincolo:

- Vino! Mi-a spus.
- Nu pot!
- Adică, eu pot la șaptezeci de ani și tu nu?

M-am ghemuit și nu cutezam să mă mai mișc.

- Ei, nu vii? m-a întrebat din nou.

- Nu.

- Atunci, noapte bună! N-am vreme de pierdut cu o fricoasă ca tine.

Și a plecat. Îl vedeam cu coada ochiului cum se depărta, fără să se uite înapoi. Oare nu mă mai iubea? Mă va lăsa aici?

Toate astea, m-au durut și m-au îndârjit. M-am ridicat, dar mă cuprinse un fel de amețală și m-am ghemuit din nou. Aș fi putut să trec, la urma urmei în patru labe, dar mi-era rușine.

Bunicul înainta semeț, măsurat și sigur. Mi-am luat inima în dinți și am pășit ușor, atent, imitând mersul mândru al bunicului. Din zece pași am ajuns în partea cealaltă și din alți trei, l-am ajuns din urmă.

Toată întâmplarea asta a fost complet trecută cu vederea. Nu s-a mai pomenit despre ea niciodată, iar eu n-am văzut un om mai discret ca bunicul meu, și n-aveam pe-atunci decât ... ani.

3.2.28.-Copilul nepoliticos și care are obiceiul să se bată cu același coleg

-Norul și soarele

Se spune că odată, băiatul cel mic și cuminte al vântului, se plimba liniștit prin văzduh. O zarvă puternică îl făcu să rămână nemișcat. Soarele și un nor se certau de zor:

-Numai tu ești de vină! Mi-ai dat cu o rază în ochi și m-ai trezit din somn! striga norul.

-Ba nu! Tu ești vinovat! Mi-ai acoperit fața ! striga și mai puternic soarele.

-Tu ești! pentru că, în loc să-ți ceri scuze, mi-ai scos limba și te-ai strâmbat.

-Nici tu nu ți-ai cerut scuze. Mi-ai întors spatele și mi-ai acoperit chipul.

Micul vânt a vrut să intervină, să-i potolească. Dar...în zadar. Cine să-l asculte?

Din ziua aceea, soarele și norul au devenit dușmani. De câte ori au ocazia, își fac rău unul celuilalt și se ceartă. Toată lumea știe că, norul când plânge înseamnă că l-a lovit soarele cu o rază în ochi, iar când soarele e acoperit de nori, înseamnă că norul s-a răzbunat.

Și cu toate acestea, vântul cel mic, e cel mai perseverent, căci, știindu-i și buni pe cei doi, nu se va lăsa până n-o să-i împace. A spus cineva că nu se poate? Nu cred, căci știu că atunci când vântul promite ceva, îndeplinește cele spuse.

3.3.-Povestea terapeutică pentru adulți

Povestea terapeutică nu este o terapie privilegiată doar pentru copii. Ea se practică și adulților și cele ce urmează o vor demonstra din plin.

Pot fi aplicate cu rezultate bune în situații speciale, având coerență în concept și motivația scopului ales.

Menționată în terapia la adulți **povestea terapeutică** declanșează, mai ales în persoana privată de libertate (deținută) sentimente greu de descrise ce se pot greșa de multe ori, pe traume cu intensitate deosebită.

Acest element poate frapa la un moment dat, (dar nu trebuie să deranjeze pe nimeni) faptul că ele pot și sunt folosite cu bune rezultate în recuperarea psiho-pedagogică a persoanei private de libertate.

Lista poveștilor terapeutice poate fi completată, acest lucru depinzând de terapeut cât și de subiectul adult care este parte „activă” sau „pasivă” în acest demers terapeutic care-l vizează direct pe el, investigând comportamente și atitudini, refăcând trasee ale unor personalități dizarmonice sau descoperind noi situații problemă ce necesită rezolvare.

La aceste momente, povestea terapeutică ce urmează, fac trimitere:

3.3.1.-Lipsa de motivație în muncă

-Povestea focului

a)-indicații terapeutice:

-lipsa de motivație în muncă;

b)-efecte dorite:

-încurajarea perseverenței în fața unui obstacol;

-menținerea dorinței de a munci;

-revalorizarea sarcinilor de lider;

Într-o țară îndepărtată, focul era păzit de un gardian ales în această funcție pentru calitățile sale: onestitate, cinste și responsabilitate. În fiecare zi el întreținea focul, protejându-l de vânt și nelăsându-l să se stingă. Pentru a-i da vigoare și forță, obișnuia să pună bucăți groase de lemn uscat.

Într-o zi, o furtună neașteptată se abătu asupra aceluși loc. Vântul sufla cu o putere nemaivăzută și paznicul nostru se gândi că în aceste condiții este imposibil să mai reziste. Își amintii însă că toți locuitorii acelei țări se bazau pe ei și nu putea să-i dezamăgească. Și începu să se lupte cu furtuna, până ce aceasta se opri.

Seara, în timp ce se trântea epuizat în patul său, observă un mesaj ciudat, scris pe perete: „Omagiu celui care a înfruntat vântul și marea și aținut flacăra aprinsă.” Paznicul n-a știut niciodată de undea venit acel mesaj, dar a înțeles că nu este singur. Începând din acel moment, nu a mai fost niciodată tentat să-și abandoneze postul și a continuat să-și facă munca cu dragoste, devotement, curaj și tenacitate.

3.3.2.-Lipsa de implicare în activitate, negativism

-Povestea piticului care nu vrea nimic

a)-indicații terapeutice:

-negativism;

-lipsă de implicare în activitate;

-socializare scăzută;

b)-efecte dorite:

-înțelegerea noțiunii de colaborare și acceptare;

Într-o pădure îndepărtată, trăia o familie formată din: tată, mamă și fiică. Fetița se obișnuise să spună „nu” la toate solicitările pe care i le adresau părinții. Dacă mama o ruga să facă ceva, fetița o refuza imediat, spunând că nu-și murdărește mâinile sau că nu are chef să se ridice din pat la ora aceea.

Și azi așa, mâine așa, fetița i-a adus la disperare pe părinții săi, încât mama s-a rugat de spiritul pădurii să o ajute. Acesta, înduioșat de rugămințile repetate ale femeii, luă înfățișarea unui pitic simpatic și se ascunse în pletele fetiței.

La ora mesei, mama o strigă pe fetiță spunându-i că i-a pregătit prăjitura ei preferată. Bucuroasă, fetița vru să răspundă chemării mamei, dar simți că nu mai poate scoate nici un sunet

din gură, cu excepția unui „nu” răgușit. Situația se repeta ori de câte ori voia să spună „da”, din gura sa ieșea „nu”.

Tocmai când se simțea mai disperată, piticul îi apărură în față și îi zise: „NU te speria, eu sunt piticul care te ajută să zici „nu”. Pentru că ai zis de prea multe ori „nu” m-am gândit că vrei să stai permanent cu tine.”

-Ce prostie! zice fetița. Eu vreau să pot spune și „da” când îmi place ceva.

-Atunci, trebuie să înveți să spui și „da”. Dacă vei continua să spui „da” numai când îți convine, vei rămâne blocată în această situație. Este important să ții cont și de dorințele celorlalți, mai zise piticul.

Fetița a înțeles vorbele piticului și de atunci, nu a mai abuzat de „nu”.

3.3.3.-Utilizarea confabulației pentru a atrage atenția

-Poveștea papagalului Rocco

a)-indicații terapeutice:

-utilizarea confabulațiilor pentru a atrage atenția;

b)-efete dorite:

-dezvoltarea onestității;

-dezvoltarea atitudinii pozitive față de ceilalți;

Rocco, un papagal foarte frumos, trăia într-o fermă alături de alte păsări și animale. Prietenul nostru își făcuse de la un timp obiceiul să istorisească fel de fel de istorioare mincinoase. În felul acesta se gândea că atrage atenția celorlalți asupra sa.

În acest fel, Rocco l-a păcălit odată și pe prietenul său motanul, spunându-i că părinții săi sunt grav bolnavi și trebuie neapărat să-i vadă. Ajuns la casa părintească, motanul a constatat că nu era nimic adevărat. Din acel moment, papagalul a pierdut stima prietenilor săi care nu au mai vrut să se joace cu el.

Într-o frumoasă după amiază însorită, când proprietarul fermei era absent, animalele au decis să plece într-o excursie fără Rocco. Papagalul era singur la fermă când a constatat că a izbucnit un incendiu. Speriat, a zbierat să-și avertizeze prietenii de tragedie, dar aceștia nu l-au băgat în seamă, crezând că e o altă minciună de-a lui.

Disperat, Rocco a încercat să le explice că spune adevărul, dar fără nici un succes. Din fericire, a apărut cocoșul care a confirmat cele spuse de Rocco astfel încât, animalele au reușit să stingă focul

Rocco a înțeles că și-a pierdut prietenii doar din vin sa. De atunci, a spus numai adevărul și treptat, treptat, a reușit să recâștige încrederea prietenilor săi.

3.3.4.-Lipsa solidarității în interiorul unui grup

-Povestea paharului de apă

a)-indicații terapeutice:

-lipsa solidarității în interiorul unui grup;

b)-efete dorite:

-responsabilizarea fiecărui membru al grupului;

-stimularea participării la o activitate de echipă;

c)-materiale necesare:

-un pahar opac;

-un bol transparent de sticlă;

-un număr de pahare;

-o cantitate suficientă de apă;

d)-instructaj verbal:

-fiecare participant va umple un pahar de apă și-l va vărsa în bol;

e)-derularea activității:

Pe rând, fiecare subiect va vărsa paharul său de apă în bolul transparent. Psihoterapeutul se va asigura că toți membrii grupului participă activ la această sarcină. La sfârșitul activității, terapeutul pune următoarea întrebare: „oare toate persoanele aici prezente și-au vărsat paharul cu apă” (în tot acest timp, terapeutul

a ținut paharul său opac în mână). Participanții vor remarca paharul terapeutului și faptul că acesta nu și l-a golit.

Atunci, terapeutul care și-a pregătit dinainte paharul cu o apă noroioasă sau colorată gri-murdar, va vărsa conținutul paharului său în bolul conținând apă curată.

Este interesant de urmărit în acel moment, reacția membrilor grupului. Psihoterapeutul va remarca faptul că, întotdeauna este suficient ca un singur element negativ să tulbure atmosfera într-un grup.

3.3.5.-Incapacitatea de a-și stabili un scop în viață

-Povestea lui Ulysse

a)-indicații terapeutice:

-incapacitatea de a-și stabili un scop în viață;

b)-efecte dorite:

-conștientizarea importanței cunoașterii a ceea ce vrem să facem înainte de a acționa;

c)-grupul țintă:

-adulți;

De mai mult timp, Ulysse se pregătea să plece într-o călătorie care să-i schimbe viața. El a studiat mai multe limbi străine, precum și hărți care să-i arate diferite zone ale lumii.

Locul de destinație era mai puțin important, ceea ce-l interesa cu adevărat, era să plece.

Dificultățile au început să apară în momentul în care s-a prezentat la o agenție de turism pentru a-și rezerva un bilet de avion. Bărbatul de la ghișeu i-a pus mai multe întrebări obișnuite pentru a afla locul și momentul când vrea să plece.

- „Eu nu vreau să merg în Mexic, în Grecia sau în Italia”.

- „Unde vrei atunci să mergeți?” l-a întrebat funcționarul de la ghișeu.

- „În mod sigur, nu vreau să merg în Anglia, în Australia și nici în Germania”.

- „Pe mine nu mă interesează unde nu vrei să mergeți”, zise funcționarul din ce în ce mai nerăbdător. „Pe noi ne interesează unde a-ți vrea să plecați în călătorie”.

- „Nu mă interesează nici Spania sau Portugalia, nici India sau Rusia”, zise Ulysse.

În acel moment își dădu seama de impasul său și se întoarse acasă. În acea noapte a avut un vis; se făcea că se afla într-un aeroport și privea plecarea mai multor avioane. Deodată îi apărură în fața ochilor marele Lindberg, primul pilot care a traversat Atlanticul în 1927 și care îi adresă următoarele cuvinte: „Avioanele sunt pregătite să zboare, nu contează unde. Pilotul este acela care decide locul unde aparatul va ateriza”.

Puțin după aceea eroul nostru adormi. Dimineața el realizează importanța cunoașterii exacte a destinației înainte de a pleca într-o călătorie pe care el încă nu o știa.

3.3.6.-Dependența față de droguri

-Povestea berzei

a) indicații terapeutice:

-dependența față de diferite droguri;

b) efecte dorite:

-eliminarea comportamentelor nocive (droguri, țigări, alcool);

O barză foarte frumoasă și-a făcut cuibul pe coșul unei caase. De aici, putea să vadă cerul și soarele, să simtă vântul și să audă zgomotele din sat. Din păcate, atunci când proprietarul casei făcea focul în sobă, tot fumul se ducea asupra păsării noastre. La început, pasărea a fost foarte incomodată de fum, dar, treptat s-a obișnuit să respire fumul toxic, corpul său devenind din ce în ce mai intoxicat. Odată cu venirea toamnei, proprietarul punea tot mai multe lemne pe foc, iar fumul devenea tot mai gros.

De la un timp, sănătatea berzei a început să se deterioreze tot mai mult, ochii îi lăcrimau tot mai des, frumoasele sale pene deveneau tot mai negre și mai puțin mătăsoase.

Pasărea își pierdea bucuria de a trăi. Într-un final, când nu a mai putut rezista, a hotărât să-și părăsească cuibul. Pentru că aripile îi tremurau și privirea i se încetșose nu a putut zbura prea departe. A aterizat pe o plajă unde se jucau niște copii. Aceștia au fost surprinși să vadă pasărea și s-au întrebat ce s-a întâmplat cu ea. Au decis să-i spele aripile și să le curețe de murdărie. Apoi, au hrănit-o cu lapte și alte plante pentru a-i curăța coprul de toxine.

Cum părinții lor aveau o cabană pentru păsări, au mutat barza în acel loc departe de fum și la adăpost de ploaie. În noua sa locuință, pasărea se simțea pe zi ce trece tot mai bine. În fiecare dimineață mulțumea celor ce-au ajutat-o văzând iar strălucirea soarelui și limpezimea cerului.

3.3.7.-Nerespectarea regulilor în interiorul unui grup

-Poveștea lui Lapinot

a) indicații terapeutice:

-nerespectarea regulilor în interiorul unui grup;

b) efecte dorite:

-favorizarea unei mai bune discipline în clasă sau acasă;

Lapinot era un iepuraș tare distrat care întotdeauna își deranja colegii în clasă. La școală se agăța de coama leului, îi dădea șuturi șoricelului sau trăgea de coadă maimuța.

În clasa sa, era un urs și o cămilă care îl găseau comic și care făceau ca el, dar, celelalte animale îl găseau nesuferit și nu se jucau cu el.

Într-o zi Lapinot a vrut să se joace cu girafa, dar aceasta i-a zis: „Nu vreau să mă joc cu tine pentru că tu mă lovești tot timpul și mă deranjezi când lucrez. Mă voi juca cu tine când vei merita.”

Lapinor i-a răspuns girafei: „Puțin îmi pasă că nu vrei să te joci cu mine”. În sinea sa, Lapinot s-a simțit trist și supărat. Atunci și-a zis: „Aș vrea să am mulți prieteni cu care să mă joc toată ziua. M-am săturat ca toata lumea să se plângă de mine”.

Ce credeți că ar putea face Lapinot pentru a câștiga încrederea girafei și a deveni prietenul ei?

3.3.8.-Dificultăți în respectarea regulilor unui grup

-Povestea jucătorului de fotbal

a) indicații terapeutice:

-dificultăți în respectarea regulilor unui grup;

b) efecte dorite:

-dezvoltarea solidarității;

-încurajarea muncii în echipă;

-încurajarea disciplinei;

-favorizează angajarea și responsabilizarea fiecăruia pentru sarcinile care presupun participarea mai multor persoane;

La începutul anului, echipa de fotbal a obținut mai multe succese, dar, în ultima vreme, situația a început să se deterioreze. Spiritul de echipă care la început era foarte puternic, a început treptat, treptat să se stingă. Dan, vedeta echipei, a început să se simtă tot mai mult preocupat de succes. El era tot mai des violent cu jucătorii din echipa adversă și uneori chiar cu proprii colegi.

În timpul antrena-mentelor, nu asculta indicațiile antrenorului și făcea după capul lui. Până la urmă, a ajuns să insulte și spectatorii care îl huiduiau. La ultimul meci s-a certat cu arbitrul, ceea ce a înrăutățit și mai mult situația. Colegii săi nu mai aveau încredere în el.

Dan era disperat din cauza acestei situații, dar nu se mai putea controla. Într-o seară, în timp ce dormea, în fața ochilor i-a apărut idolul său, Pele. Nu-și putea crede ochilor, dar Pele se afla în fața sa, în carne și oase. Dan i-a explicat care este situația și i-a cerut sfatul.

După ce a reflecă un timp, Pele i-a răspuns: „Dragă Dan, eu știu că tu ai un șut de invidiat și că ești ambițios, dar într-o echipă

trebuie să ții cont de reguli. Este suficientă greșeala unei persoane pentru ca toată lumea să sufere. Dacă tu dai un gol, înseamnă că toată echipa te-a ajutat, iar dacă ratezi, înseamnă că toată echipa a pierdut. Tu ești responsabili pentru toți colegii tăi”.

În săptămâna care a urmat, Dan a ținut cont de colegii săi și acest lucru i-a ajutat să câștige. Anul următor a câștigat din nou trofeul celui mai bun jucător.

3.3.9.-Comportament certăreț, iritabilitate

-Povestea ariciului Pogonici

a) indicații terapeutice:

-comportament certăreț;

-iritabilitate;

b) efecte dorite:

- reducerea agresivității interpersonale;

Într-o pădure trăia un arici care obișnuia să rupă flori și să le strivească. Într-o zi, o căprioară îl văzu rupând flori și-l întrebă de ce face acest lucru. Pogonici simți cum îl cuprinde supărarea:

-Vezi-ți de treaba ta, că mă superi, zise ariciul.

-Dar nu e bine să rupi flori degeaba, că nu ți-au făcut nici un rău, îi răspunse căprioara.

Ariciul plecă mai departe. La marginea lacului văzu un iepuraș care dormea. Ariciul începu să fluiera tare:

-Hei, nu vezi că dorm? strigă iepurașul supărat.

-Puțin îmi pasă, zise ariciul și plecă mai departe.

Zilele care urmau trecură la fel. Cu fiecare zi, ariciul se simțea tot mai singur pentru că nimeni nu mai voia să se joace cu el.

Intr-o seară, în timp ce se întorcea acasă, ariciul căzu într-o groapă. Zadarnic strigă după ajutor, pentru că nimeni nu veni.

3.3.10.-Lipsa motivației de a munci

-Poveștea furnicuței Maria

a) indicații terapeutice:

-lipsa motivație de a învăța sau a munci;

b) efecte dorite:

-valorizarea sarcinilor cotidiene;

-prevenirea abandonului școlar;

-încurajarea efortului de dezvoltare personală;

A fost odată o furnicuță care nu voia să muncească. Furnicuța Maria prefera să stea toată ziua lungită, să se joace sau să alerge. În toate momentele zilei, toate scuzele erau bune pentru

a nu munci. Din această cauză, ea se juca mai mult singură, deoarece colegele sale erau ocupate să muncească.

Într-o zi, în timp ce Maria era plecată în pădure să se joace, o zână veni la furnicar. Ea explică tuturor furnicilor că lansează un concurs pentru desemnarea celei mai bune furnici din lume. Fiecare furnică va putea acumula puncte dacă muncește atunci când trebuie, se joacă în cel mai potrivit moment și, bineînțeles, are o mulțime de prieteni. Astfel, micuțele furnici se puseră pe treabă pentru că fiecare vroia să câștige. Când Maria se întoarse acasă, văzu că nimeni nu o bagă în seamă. Toate furnicile cântau, zâmbeau și transportau provizii. Maria se simți puțin dată la o parte. Până să se culce, reuși totuși să afle care era pricina acestei schimbări și de ce toată lumea era atât de grăbită. Atunci, Maria își zise că trebuie să câștige concursul, că este capabilă să fie prima. Dis de dimineață, furnicuța noastră se alătură suratelor sale. Lăbuțele sale erau foarte obosite pentru că Maria, nu era obișnuită cu munca, dar ea nu se descuraja deoarece voia să câștige concursul și să devină cea mai bună furnică din lume. Ea se juca acum împreună cu celelalte furnicuțe și acest lucru era deosebit de plăcut.

La sfârșitul concursului a constatat că avea o mulțime de prieteni. În așteptarea rezultatului concursului, toate furnicuțele erau anxioase. Zâna a anunțat în sfârșit marea câștigătoare:

„Pentru că a făcut multe eforturi și ameliorat rezultatele, o declar pe furnicuța Maria, câștigătoarea concursului”.

Toată lumea a aplaudat, iar Maria era foarte mândră de ea. Zâna i-a dat și o diplomă, precum și următoarele sfaturi: „Rămâi întotdeauna o furnicuță muncitoare și conștiincioasă. Când îți vei simți lăbuțele obosite sau când curajul te va părăsi, respiră adânc de trei ori și vei vedea cum o lumină albastră te va înconjura și-ți va da forță și curajul de a continua. Această lumină va fi invizibilă pentru ceilalți, doar TU o vei putea vedea”.

3.3.11.-Lipsa de comunicare și relaționare

-Dă-i mâna ta

Un om se scufundase într-o mlaștină în partea de nord a Persiei. Numai capul îi mai ieșea încă din mocirlă. Striga din toate puterile după ajutor. Curând se adună o mulțime de oameni la locul accidentului. Unul se hotărâ să încerce să îl salveze pe bietul om. „Dă-mi mâna, îi striga. Te scot eu din mlaștină”. Dar cel vârat în noroi continua doar să strige după ajutor și nu făcea nimic să-i îngăduie celui alt să-l ajute. „Dă-mi mâna” îi ceru omul de mai multe ori. Dar răspunsul era mereu doar un strigăt jalnic după ajutor. Atunci altcineva se apropie și spuse: „Nu vezi

că nu îți va da mâna niciodată? **Trebuie ca tu să îi dai mâna ta.**
Atunci îl vei putea salva.

3.3.12.-Sacrificiul matern

-Dragostea de mamă

Un misionar creștin povestește cum a asistat la un incendiu în pădurile din Munții Himalaya în 1921. Focul era foarte puternic și cuprindea copac după copac. Împreună cu un grup de oameni a putut observa cum într-un copac înalt, o pasăre se agita deasupra unui cuib cu mulți puișori în el. Focul se apropia repede de cuib și nimeni nu putea să-l scoată .

Pasărea zbiera, țipa, se apropia și se depărta mereu de cuib. Toți se gândeau că va fugi până la urmă. Cuibul a început să ardă pe margini și dintr-o dată, mama s-a repezit către pui, i-a acoperit cu aripile ei și în câteva secunde au ars toți, împreună. Avea puterea să se scape pe sine, dar a ales să moară cu cei dragi. De dragul lor, a murit cu ei, nu s-a scăpat pe sine.

3.3.13.-Identitatea personală

-Învățătorul, un grădinar

Munca unui învățător este ca aceea a unui grădinar care îngrijește diferite plante. O plantă iubește lumina soarelui, alta, umbra răcoroasă; uneia îi place malul apei curgătoare, alteia piscurile sterpe ale munților. Uneia îi merge bine pe solul nisipos, alteia în pământul gras. Fiecare cere îngrijirea care i se potrivește cel mai bine, altfel rezultatul nu este mulțumitor.

3.3.14.-Identitatea personală

-Cuiburile murdare

O porumbiță își schimba mereu cuibul. Mirosul puternic pe care îl făceau cuiburile în timp, era insuportabil pentru ea. Se plânse de asta cu amărăciune în timp ce vorbea cu o porumbiță plină de experiență, bătrână și înțeleaptă. Aceasta din urmă dăduse de câteva ori din cap și zise: „Nu schimbi nimic schimbându-ți cuibul tot timpul. Mirosul care te deranjează nu vine de la cuiburi, ci de la tine!”

CAPITOLUL IV

„Povestea mea”

4.1. Povestea terapeutică scrisă de copil

Dacă până în acest moment am avut în vedere în cadrul terapiei, povestea scrisă de altineva pentru subiect (ascultător), de data aceasta, avem în față creațiile celor care beneficiază sau nu de narațiune.

Cum se văd, cum se acceptă, cum se înțeleg, sunt elemente ce pot aduce pentru copil, motivația scrierii **poveștii lui**, știind că acest lucru nu este deloc ușor.

Este de apreciat nararea acțiunii, implicarea, raportarea la sine, căutarea și identificarea situației problemă, rezolvarea sau nerezolvarea ei.

Să le acceptăm creațiile fără să le judecăm decât prin prisma **dorinței lor de a comunica și de a ne comunica ACEL CEVA**, ca parte a unicității sale, căci inocența și seriozitatea vârstei, multiplică felul în care înțelegerea și acceptarea, suferința durerea și boala, sunt percepute la această vârstă. Pot face ele casă bună unele cu celelalte?

Doar **povestea terapeutică** scrisă de copil (clinic sănătos sau bolnav) ne poate spune.

4.1.1. Copil clinic sănătos

1. Povestea lui „Nu știu”

Nu știu cum e să fi bolnav. Dar, mă gândesc că e așa: că te doare burta tare, că mama-ți face ceai, că trebuie să stai în pat, că toți colegii vin să te vadă și zic „vai săracul” și tu nu știi ce să faci!

Nu-i așa? De ce râzi? Am uitat ceva? O! Portocalele, jocurile, sucurile, revistele și cărțile?

Da. Bine, adică, mă gândesc că nu ți-e ușor, dar vreau să știi că eu te pot ajuta. Cum? Stand lângă tine și știind , că sunt cu tine.

Aștept să-mi zâmbești, mie, învingătorule, colegul tău de bancă.

(Dan-12 ani, mai-2004)

2. Povestea fraților mei

Eu sunt un copil sănătos. De ce spun povești? Pentru că am avut doi frați. Eu sunt fetiță și nu știu cine a hotărât ca toți băieții din familia mea , să nu trăiască.

Sunt tristă și acum, dar, trebuie să fiu tare. Mama și tatat mă au acum numai pe mine și nu vreau să fiu rea, dar un pic mă bucur. De ce? Păi, când erau cei doi mici și bolnavi , pe mine nu mă vedeau, n-aveau grijă de mine și nici de școală nu le păsa. Paote că nu puteau. Dar eu, i-am iertat și acum ne înțelegem bine.

Eu n-am trecut prin boala lor, dar cred că le-a fost greu. Erau cuminți și tot așa sunt și acolo, în cer.

Că am fost tristă? Nici acum nu sunt bucuroasă fără ei, dar vreau să mă gândesc ce bine ne-am fi jucat împreună. Cu cine mă joc acum? Cu ei câteodată, doar în amintire și gând.

(Camelia-11 ani, aprilie-2004)

3. Boala și ...atât

Afară soarele strălucește și bate cu razele lui galbene, lungi și căldurose în geamul meu, în timp de câțiva copii sunt triști. Sunt de peste tot și triști că boala pe care o au, nu mai pleacă de la ei.

Dar, ca să vezi, minunea. Tocmai astăzi au primit vestea cea, nu bună, ci, foarte bună. Au aflat cu toții că, dacă urmează tratamentul așa cum trebuie, boala se va speria și va pleca numaidecât, acolo departe, în țările reci, da, da, nu calde ci ...reci.

Iar ei? O să se vindece de tot. Sunt așa de bucuroși și veseli și-au chemat în jocul lor acum, pe Speranța. De-ai ști, dragă boală câtă speranță au ei în ea! Te-ai speria și-ai fugi. Și bine-ai face că uite, ce urât se uită soarele la tine!

(Carmen-10 ani, martie-2004)

4. Povestea mea primă și a doua

prima:

SIDA este o boală care nu poate trece și sunt mulți copii, printre care și Daniel. El este un copil cuminte și bun, doar că stă toată ziua supărat pe boala lui.

Știu că Sida nu e ca o răceală și că e veșnică, dar...

Într-o zi, am fost la Daniel acasă. El m-a întrebat:

-O să-mi treacă boala asta, Andrei?

-Nu știu.

-Atunci, hai să ne jucăm ceva, (dintre prietenii mei, doar Adi mai știe de boala lui Daniel)

-Ne jucăm cu mașinuțele? Am întrebat eu.

-Da, ne jucăm, da transportăm medicamente pentru copii.

Și tot ne-am jucat, și tot ne-am jucat, până Daniel a început să aibă încredere în el, iar eu am plecat mai liniștit acasă.

a doua:

Eu am un prieten care suferă de DIABET, tot o boală care nu trece. Așa am eu parte, mai ales că e cel mai bun prieten al meu și se numește, Cosmin.

-Ce faci, Cosmin?

-Bine, Andrei. Tu?

-Și eu.

-Vrei să ne jucăm de-a ascunselea?

-Da.

-Bine, eu pun capul primul.

-Bine, ascunde-te.

-Dar, eu trebuie să plec Andrei. Fac insulină.

-Bine, mâine am să trec eu pe la tine.

După o zi:

-Salut, Cosmin.

-Salut, Andrei.

-Să ne continuăm jocul?

-Nu, nu ne mai jucăm, a zis Cosmin. Mai bine hai să povestim.

-Povestim.

-Știi...

-Știu, Cosmin, dar vei vedea că dacă vrei, poți merge mai departe. Vei trece peste asta.

-Bine, am să trec și te cred.

-La revedere și nu uita că sunt prietenul tău.

-Și eu, la fel. La revedere.

Și așa se termină și a doua poveste a mea.

(Andrei-11 ani, martie 2004)

5. Cătălin

Cătălin este un băiat bun căruia îi place să deseneze. Dacă nu-i dai pace, devine agresiv, adică te lovește, este agitat și să nu te legi de el.

Este colegul meu de clasă de patru ani și într-o zi când a venit la școală, am dorit să ne jucăm cu el, desenând. N-a vrut la tabla albă și-atunci doamna învățătoare i-a dat caietul de desen.

Îl priveam cu toții ce frumos folosește culorile, mai alesc că în clasa întâi mângălea și folosea doar negru. Era așa de frumos ce făcea că după un timp, Ovidiu (cel cu dinozaurii) s-a așezat lângă el și amândoi desenau dinozauri și flori, mai ales Cătălin avea desenul curat și frumos.

Doar în pauză a vrut să deseneze la tabla albă a fetelor. Le-a desenat un măr și-un cap de robot și-apoi a ieșit afara.

Ce-o fi avut mărul cu robotul nu știu, dar Cătălin i-a spus doamnei că n-a putut să doarmă toată noaptea. Oare e agresiv și atunci, gândește sau se odihnește?

Nu știu, dar e colegul meu de clasă și mă știu purta cu el așa ca să rămână al nostru.

Și uite așa am încheiat povestea.

(Adrian-10 ani, martie 2004)

6. Povestea mea

Filmul meu preferat este „Prietene și rivale”. Aici se povestește despre SIDA. Am auzit că Sida este veșnică și, cum zice colegul meu de bancă, Adrian, „nu trece ca o simplă răceală”.

I-am spus și Cristinei că nu se transmite prin atingere, așa că abia aștept să mergem cu toții la copiii doamnei noastre de la spital și să ne jucăm.

Ce să vă spun vouă? Cu mintea mea? Că, atât cât ai această boală, trăiește cât mai ai de trăit, da fi fericit în toate clipele. Lângă mama și tata, lângă prietenii adevărați ce sunt și la bine și la necaz, și mai ales, găsește fericirea.

Copile, ești bolnav? Contează pe ziua de azi și fii fericit!

(Laura-11 ani, aprilie-2004)

7. Povestea mea

M-am oprit o clipă pentru a-ți povesti ȚIE. M-am întâlnit cu primăvara cea năvălășă, într-o zi frumoasă. Da, frumoasă cel puțin pentru mine.

De ce? Știi, am văzut-o pe Gelia, prietena mea , pentru prima dată mergând singură și dreaptă.

Am întrebat-o cum e?

-Privește-mă. Am reușit! Cum? Am crescut întotdeauna în grădina sufletului meu o floare numită Speranța. Uite ce frumoasă sunt!

Acum , știi de ce era așa de frumoasă primăvara în ziua aceea.

(Cristina-11 ani, mai-2004)

8. Ajutorul

Era o dată un copil care dormea. Și cum dormea el, a venit un urs la geamul lui. Și copilul a început să plângă. Și cum plângea, el, a auzit o albină. Aceasta, a venit, l-a înțepat pe urs și acesta a fugit speriat în pădure.

(David-5 ani)

9. Puiuțul de dinosaur

Tot mergând pe o cărare, apoi pe un deal și printr-o pădure, am ajuns într-o poieniță unde am găsit o căsuță de ciocolată în care era un puiuț de dinosaur. Pentru că era singur, l-am luat la mine acasă, iar căsuța am lăsat-o acolo ca s-o găsească copiii cei săraci care n-au dulciuri.

Cum am ajuns acasă i-am dat să mănânce cereale, biscuiți, fructe și supică ca să crească mare, că încă este mic și nu știe să umble.

Când o să ne culcăm, pe el o să-l pun la perete, iar eu o să dorm la margine ca să pot avea grijă de el.

Dacă se răcește, trebuie să stea în pat toată ziua și să ia medicamentele ce le iau și eu, chiar dacă sunt cu gust rău, știu că se va face bine.

Acum, suntem numai noi doi în casă deoarece mama și tata sunt la serviciu, iar bunicii au treabă că cineva cu barbă a căzut în fântână și s-au dus să-l scoată.

Mie nu mi-e frică de el pentru că este un puiuț și e ca fratele meu și după ce va crește mare, îl voi duce la plimbare de mânuță ca să nu-l calce mașinile. Dacă îl calcă mașina, moare și ajunge la cimitir, iar eu o să plâng după el.

Când o să fie mare, se va da cu bicicleta, îl voi lăsa la desene cu mine și-i voi face de mâncare, dar nu-l las în bucătărie pentru că, se răcește.

Eu o să am grijă de el până când o să moară.

(Bogdan-4 ani)

10. Povestea Anei

Într-o zi de vară, Ana se juca. După o oră a venit Lili. Din una în alta, ele au vorbit despre culcatul singură.

- Eu nu am curaj să dorm singură, a spus Ana.
- De ce, o întrebă Lili.
- Mi-e frică.
- Dar, nu trebuie să-ți fie frică că nu vine nimeni în casă.
- Și nu se întâmplă nimic?
- Sigur că nu, Ana, dar uite, îți fac o propunere.
- Care? întreba Ana.
- Îți iei o jucărie și dormi cu ea, îi propune Lili. Așa am făcut și eu, și-acum dorm singură.

Ei și, ce să vedeți, de atunci, cu jucăria lângă ea, Ana a dormit singură mereu.

(Corina-8 ani)

11. Ziua tatălui

Când aveam șase ani, nu credeam că voi mai fi vreodată fericit. Tocmai murise tatăl meu. Fusese multă vreme bolnav și nu se putea juca niciodată cu mine. De Ziua Tatălui de după moartea tatălui meu, a trebuit să facem la școală niște felicitări pentru tații noștri. Eu am făcut-o pe a mea pentru un înger. Nimeni nu părea să înțeleagă cât eram de amărât pe dinăuntru, că nu aveam și eu un tată și că nu aveam pentru cine să fac felicitarea.

Apoi s-a întâmplat cel mai grozav lucru. Mama l-a cunoscut pe Michael. În ajun de Anul Nou, ne-am așezat cu toții și am mulțumit pentru anul care a trecut și ne-am spus dorințele pentru anul care avea să vină. I-am spus lui Michael că dorința mea era ca el să-mi fie tată. Ochii lui Michael s-au umplut de lacrimi și mi-a răspuns că da-dar că vroia să-mi fie cu adevărat tată, nu doar partea de distracție. I-am zis și eu că da. Mama s-a gândit și ea că este foarte frumos așa.

Vreau să-i mulțumesc lui Michael că este tatăl meu, că este alături de mine și că îmi alungă mare parte din amărăciune. Vreau să-i mulțumesc lui Michael că a convins-o pe mama să-mi dea voie să am o șopârlă, că joacă base ball cu mine și că vine la

toate meciurile mele de fotbal. Dar mai mult decât orice, vreau să-i mulțumesc lui Michael că mă învață că părinții ne sunt dați în mai multe feluri, și că o persoană care nu a participat la crearea ta, poate fi un părinte la fel de bun sau mai bun decât cineva care a făcut-o „La mulți ani de Ziua Tatălui , tati!”

(Taylor Martini-8 ani)

12. Lada cu nisip

Cînd aveam cinci ani, m-am dus într-o zi cu mama în parc. Când mă jucam în lada de nisip, am observat un băiat cam de vârsta mea care stătea într-un scaun cu rotile. M-am dus la el și l-am întrebat dacă se poate juca cu mine. Aveam doar cinci ani și nu puteam pricepe de ce nu putea veni și el în lada cu nisip ca să se joace cu mine. Mi-a spus că nu putea. Am mai vorbit o vreme cu el, apoi mi-am luat găletușa cea mare, am pus în ea cât de mult nisip a încăput și i l-am ridicat în poală.

Apoi am apucat câteva jucării și le-am pus și pe ele acolo.

Mama s-a repezit spre mine și m-a întrebat:

-Lucas, de ce ai făcut asta?

M-am uitat la ea și i-am răspuns:

-El nu putea veni să se joace în lada cu nisip cu mine, așa că am dus nisipul la el. Acum putem să ne jucăm împreună în nisip.

(Lucas Parker-11 ani)

4.1.2. Copil bolnav:

1. Povestea baticului meu

Mie-mi plac florile și baticul meu e cu flori. Da, am 10 ani și mai port încă batic pe cap. Ce face? Păi, ține loc de ...păr. Sigur că, nu glumesc, dar pot să și glumesc, chiar dacă am 10 ani, așa cum și tu o să poți. Când?

Când vei face raze ca și mine. Să nu te temi, nici de ele și nici de batic. Ști, băieții poartă șapcă cu cozoroc. Ce haiși sunt!!!

De fapt, noi în spital ne recunoaștem după batic și ne salutăm. NOI nu suntem fricoase, ci învingătoare.

Cât îl mai port? Bineînțeles că n-o să aștept să se usuce florile de pe batic și să le pun în ierbar, ci numai încă vreo câteva zile. De ce? Păi, am descoperit azi dimineață în timp ce-mi zâmbeam în oglindă, vreo două-trei fire de păr pe cap.

Ura! Ura! Crește! Grozav! Gata!

Sigur în toamnă să m-aștepți la școală. Vin în clasa a V-a cu o mare surpriză pentru voi, dragii mei colegi de clasă. Cu ce? Cu ... flori de pe batic puse în ...ierbar!

(Ana-10 ani, iunie-2004)

2. Speranța, povestea mea

Povestea mea nu e veselă, ci dureroasă. Nu doare chiar tare, dar cu credință și speranță, vei învinge ca și mine.

Știi! Toți din jurul tău te vor ajuta ca și pe mine.

Eu am fost bolnavă (poate că mai sunt un pic), adică inima mea a avut o găurică mică. Crezi că e ușor să trăiești cu așa ceva? Dar, am învins și-acum, după operație, sunt bine, chiar foarte bine.

Mi-am pus mare speranță-n domnii doctori, dar și-n medicamente. Și-am fost curajoasă și mă bucur de orice clipă. Așa am învins boala.

Acum, sunt ca toți copiii. Mă lasă la școală să fac și educație fizică, râd mult și mă joc, joc, joc. Cum arăt? Sunt frumoasă, puternică și ... neastâmpărată, dar am învățat să fiu bună cu toți din jurul meu.

Știi ce-am aflat? Cică se spune că tinerețea este cea mai frumoasă amintire. Dar, o fi din povestea asta sau din alta? Nu știu, dar pe a mea poveste, o cheamă Speranță și-am scris-o pentru tine. Bucură-te de ea și fii ca și mine, o ...luptătoare.

(Mădălina-10 ani, martie-2004)

3. „A nu auzi” este povestea mea

Într-o zi, unul dintre ai mei, mi-a pus o întrebare și n-am răspuns. N-o auzisem. Am întrebat ce m-au întrebat, dar tot nu auzeam nimic.

Părinții mei m-au privit îngrijorați și-atunci mi-am dat seama că s-a întâmplat ceva. Am hotărât pe loc, toți ai casei, că am nevoie de un control. Și uite așa, am ajuns la clinică. Domnul doctor mi-a văzut urechile și m-a întrebat:

-Ești speriată?

-Foarte, i-am răspuns eu.

-Mă auzi?

-Da!

-Ți-e mai frică dacă mă auzi că-ți spun că n-ai nimic?

-Nu, și-am râs.

Râdeam cu toții, că de fapt, urechile mele s-au supărat pe mine. De ce? Mi-e rușine să-ți spun, dar trebuie. Știi, dau așa de tare drumul la radio, că nu mai aud ce zice, ce cântă, doar face zgomot și ...

Și-așa m-au pedepsit urechile. Acum știu s-ascult muzică și ai mei sunt liniștiți ca și mine.

Cum m-am vindecat? Cu încredere, curaj și învingând frica de a merge la doctor.

(Mihaela-10 ani, mai-2004)

4. Despre mine

Când eram mai mic, am avut o boală de urechi, oreon. Nu, nu cresc urechile, dar a trebuit să stau liniștit în casă. Unde? În pat, calm și răbdător. Boala mi-a trecut abia după două săptămâni, așa că tu nu trebuie să te sperii. Te rog nici să nu te superi pentru că am auzit că e bine când ești mic să ai oreon. De ce? Păi, ești în rând cu toți copiii, dar, dacă vine când ești mai mare, e mai rău. Nu știu de ce, dar o să întreb și-o să-ți spun.

(Ovidiu-10 ani, aprilie-2004)

5. Povestea unui învingător

Numele meu este Aurel și sunt mândru când dimineața îmi fac nodul la cravată. Sunt din nou elev și astfel visul meu se va împlini încetul cu încetul.

Boala mea e grea și nu mă lasă nici să mă mișc cum vreau și nici să scriu cu ce mână trebuie. Așa că, mi-a fost și-mi este greu, dar am lângă mine oameni adevărați. Cine sunt ei? Familia mea,

mai ales mama, familia de la „Raza de Soare” și familia de la școală. Adică, eu am trei familii și mă simt foarte bine.

Merg din nou la școală și chiar dacă colegii mei de început, m-au depășit cu doi ani, o să termin și eu odată liceul. Acum, mă „lupt” cu gimnastica și calculatorul, unul pentru picioare și altul pentru cap. Cum de sunt așa puternic? Da ce? Așa cum zice Psiho, am voie să mă las? Și ce-aș câștiga? Compătimire? Mi-ar ajuta la ceva?

Acum, am 17 ani și cred că pot să mă îndrăgostesc, apoi să mă gândesc că aș vrea să fiu asistent social.

Se spune că am „stofă” de învingător. Sunt de acord că ultimul costul de haine acolo mi l-am făcut. Ha! Ha! Așa sunt eu glumeț, dar mă bucur că pot să râd. De ce? Ca să rămân băiat deștept, frumos cu „stofă” de învingător.

(Aurel-17 ani, mai 2004)

6. Îngerul meu, păzitor

Știu că este undeva și are grijă de mine. Vine câteodată noaptea și stăm de vorbă. Dar, nu e singur. Aduce cu el mai mulți îngerași ce vin și se așează în jurul patului meu.

Acum, simt că se face lumină în jurul meu și mi-e bine.

Știu că mă sfătuiește ce să fac. Și fac ce cred eu că e bine: vorbesc cu florile, ascult păsările, râd, desenez, citesc, povestesc cu bunica, fac gimnastică cu mama și după amiaza...

Da, după amiaza vând în magazin, plante medicinale și produsele lor. Și ce dacă nu mă pot mișca foarte bine singură? Îngerul meu păzitor mă ajută să merg.

Și-mi place să cânt. Unde cânt? Peste tot și mai ales când pictez.

Da, la „Rază de Soare” mi-am deschis o expoziție. A fost lume multă, dar și toată familia mea de acolo, pe care-i iubesc.

Dacă a fost și îngerul meu păzitor? Cu siguranță, doar l-am simțit. Și sunt așa de mulțumită că trăiesc! Voi nu?

(Gelia-17 ani, iunie-2004)

7. Suntem niște învingători

Știu că cei de pe coridorul spitalului ne privesc și se întreabă. Dar, eu și cu mama nu ne mai mirăm și ne zâmbim.

Știi, și eu și mama avem aceeași boală. N-am vrut să fie așa dar, noi doi suntem puternici. Am aflat acu aproape un an că mama are cancer la sân și m-am supărat. Dacă a fost supărarea de vină, nu știu, dar la puțină vreme, m-am îmbolnăvit și eu de cancer.

Dacă ne-a fost greu sau ne este și acum? Tu ce crezi?

Mama a făcut deja radiații și se simte mult mai bine. Le-a suportat așa de bine că, merge spre normal. Cum a putut? Eu i-am fost alături și-am susținut-o chiar și când a avut batic cu flori pe cap.

Acum, mama stă lângă mine și mă sprijină. Eu fac perfuzii, dar nu mă tem de nimic. Ne avem unul pe altul, ne zâmbim mult și nici ție nu trebuie să-ți fie frică.

Nu vreau să ne compătimească nimeni. De ce? Stai să-ți spun secretul. Doctorii ne-au dat mari șanse pentru că noi doi am răzbit aproape boala. Eu merg așa de bine că în toamnă mă voi întoarce la școală, iar mama, și ea va fi bine.

Așa, suntem noi, învingători și nu mă mai jenez când lumea se uită la mama și la mine.

Îi privesc și le zâmbesc. Asta e arma noastră secretă. Zâmbet cu speranță!

(Eu-13 ani, iulie-2004)

4.2. Povestea terapeutică scrisă de adult

Reușește adultul să comunice mai ușor decât copilul? Mai are inocența sa? Curajul îl ajută să o cunoască? Se acceptă așa cum este?

Întrebări ce pot continua cu alte și alte întrebări care, într-un lanț al cunoașterii, pot duce la finalități ce conturează sau confirmă momentul și experiența de viață, ce dau girul personalității adulte.

Sobră sau mai puțin sobră, personalizată sau parabolă, cinică sau plină de umor, adultul poate scrie povestea despre el și pentru el, așa cum și pentru alții nu îi este străin s-o facă.

Ce poate impresiona prin franchețea dusă până la duritate, sunt poveștile celor **privați de libertate**. Aici, a nu te înțelege, sau a te înțelege mult mai târziu, poate aduce atingere personalității sale. Și nu în puține cazuri, elementele dizarmonice și destructive, au fost foarte aproape.

Eliberare prin scris sau nu, **povestea adultului** permite o recunoaștere a luptei EU-LUI atunci când nu întotdeauna cunoașterea e suplinită și de alte elemente ce-i justifică prezența. Dar, cel mai important lucru este faptul că aceste povești **există** și că ele reprezintă un început, dar nu oricare.

4.2.1. Adult clinic sănătos

1. Țin secret!

-Da. Țin secret și nu spun la nimeni! Am întâlnit pe un bob de rouă, un gând. Voia s-ascundă o scoică pe Lună. Din pulbere de stele și dune, am făcut castele de nori și-apoi, fericită, m-am aplecat spre capătul lumii unde, Soarele și Luna își dădeau în bobi.

-Da. Țin secret. Iau pe zi două picături de nemurare și sar coarda la jocul morții în fiecare clipă. Apoi, răstorn zilele și anii și pun la rădăcina viselor mele, apa vieții, aruncându-mi numele peste umăr.

-Da. Țin secret. Din degete, scrisul furtunii mi-aprinde cuvântul, gardul sufletului meu e din creioane colorate, iar la capătul străzii mi se topește sufletul în palmă, căci mă doare gândul, dar clipa mă vindecă.

-Știu. Totul e să ții secret, căci altfel, iar port același număr la pantofi și din nou în fiecare dimineață, lăptăreasa își va uita, ca orice zeu, punga cu laptele dulce din iarba cuvintelor pe fereastra adormită a muntelui meu. Doar cheia și lacătul de flori le-am aruncat într-o scoică ce face perle de oameni buni și povestea

încă povești ude, iar urma pașilor mei spulberă cotidianul și mărește viteza iubirii în prăvălitele ore.

Încolo, totul e bine. Secretul e că, fiind secretos, totul țin secret, nemaipomenit de secret, atât de secret încât totul mi-a scăpat printre degete, împrăștiindu-se în cioburi de frunze și cărăbuși de sticlă, într-o amiază târzie când, Soarele și Luna, la capătul lumii, își dădeau în bobi...

(Maria-Dorina-2003)

4.2.2. Adult bolnav

1. Povestea inimii mele

Într-un început de aprilie, când parcă și primăvara începe să-și dea în petec, am simțit că se întâmplă ceva cu mine. Mă îngrășasem și mă dureau toate, simțeam că sunt bolnavă și doar zâmbetul băiețelului meu îmi dădea speranțe.

Și așa, am aflat că inima mea e atât de bolnavă, încât trebuie să-i găsesc înlocuitor, adică ar spune mecanicul de la Service „Mașina ta are nevoie de un motor nou”.

Au urmat zile în spital în care ruga mea a fost de întărire, ajutor și speranță. Îmi doream să trăiesc și azi, trăiesc, mai ales pentru copilul meu care are nevoie de mine și nu de amintirea mea. Adică cum, să se uite la mine doar în fotografia de pe perete

când am fost mireasă? Nu, eu trebuie să înving și să mă bucur de zilele lui de grădiniță și școală. Alin are nevoie de mama sa.

Recunosc că nu mi-e ușor, că am ameliorat doar suferința inimii mele, dar, atunci când am simțit că toți au nevoie de mine, m-am hotărât să lupt și să înving.

M-am luptat cu frica în spital și-am învins. Îmi îngrijesc mai cu atenție băiețelul, dar nu devin sufocantă și reușesc să mă bucur de tot ce mă înconjoară.

Tu ai simțit vreodată bucuria de a trăi? Eu da, alături de dorința celor 24 de ani pe care-i am, de a ajunge mamă de școală și-apoi, bunică.

Ce-mi mai spune mecanicul de la Service? „Motorul întreținut cu grijă, o duce mult și bine”. Așa fac și eu, îmi îngrijesc inima-motor.

Povestea mea se termină aici. Mă grăbesc că mă așteaptă în grădină niște flori de toată frumusețea să le salut. Cum se numesc ele?

Speranța și bucuria de a trăi.

Încolo? S-auzim numai de bine.

(Mariana-24 ani, iunie-2004)

2. E simplă povestea mea

Am să-ți vorbesc despre mine și dorința mea de a mă bucura în fiecare clipă. Și știi de ce? Pentru că îmi vine deja așa de greu să înghit, iar pașii mei par grei, ca și a celor de pe Lună.

E și normal că înaintează boala. Auzi, zic că e normal, dar nu mă las. Vreau să dansez, să ascult muzică și să mă plimb cu băieții mei ca să ascultăm pădurea.

Dacă mă doare? Dar nu mă doare, ci mă strânge, adică mușchii mei s-au cam săturat să mă tot asculte și atunci...totul se prescurtează cu S.L.A. Nu, că nu glumesc, dar, așa stau eu, bine cu psihicul meu. Toți doctorii se miră, dar ei n-o cunosc pe Psiho. Ea nu mă lasă să trec dincolo. „Adică, de ce”? face ea. „Aici n-ai treabă?”

Am și fac repetiții. Cel mare dintre băieți merge în toamnă la școală și eu m-am trezit la serbarea școlară să văd coronițele. E bine.

Dacă mi-e frică? Da, dar mă stăpânesc și mă bucur de tot și de toate. Acum vin de la coafor și-mi place cum arăt, adică mă iubesc și așa.

Și totuși, respir mai greu dar nu mă las. Speranța, credința și încrederea sunt prietenele mele. Dacă e greu? Știi, n-ar fi mai

bine să vorbim despre noile modele de vară și că eu de doi ani sunt o învingătoare? Te-aștept la un pahar de ... vorbă. Nu uita!

(Anca-26 ani, iunie-2004)

3. Povestea lui „N-am timp”

Am citit Meșterul Manole și mă gândeam dacă vreun muritor va putea ridica și el loc de-nchinăciune. Și uite, c-am ajuns să fac acest lucru dăruind pentru a fi primit.

Cum am ajuns? Eu și soția mea n-am fost rânduți a avea copii, iar de muncit, am muncit mai ceva ca un om ce știe ce e munca. Și-apoi au venit „florile, mulțumirile și ... pensia .” M-am bucurat o zi, două, dar parcă de a treia zi, au început gândurile și ... bolile.

Și s-au adunat și s-au adunat, până când s-au făcut auzite și cunoscute de doctori. Ei zic că nu mai e mult. Da ce? Ei știu așa de precis? Și-atunci, credința, speranța și bucuria împreună cu mine, dăruiesc pământului o biserică. Am văzut-o crescând și-am uitat de boală. Nu mă puteam gândi la amândouă. Am adus și preot tânăr ce-a dăruit familiei sale , primul copil. Acum , iar n-am timp să mă gândesc la bolile mele. Mă bucur de gânguritul lui și ziua e bună pentru mine și cei din jurul meu.

Ce zic doctorii la control? Păi, se vede că merge totul mai bine, mult mai bine. De fapt, n-am timp de boală, eu construiesc biserici.

(Ioan-69 ani, iulie-2004)

4. Camera verde

Alții cred și se visează în camera roz sau de ciocolată, eu una, m-am trezit în camera verde, așteptând.

Ce? Nu știu, dar mă uitam în jurul meu și observam că lipsesc florile, pomii și chiar păsările și mă gândeam de ce e verde așa de singur. Am aflat că, de fapt el era „pauza mea de inimă”, clipa de liniște până când se va supune acelor știute și neștiute „mâini de oameni de inimi”.

Să spun că nu mi-a fost frică? De cine m-aș ascunde? De mine? Dar eu mă cunosc atât de bine încât nu m-am speriat nici la ...prima oprire și-apoi iar pornire. Mie-mi place să șofez și mă gândeam la asta așteptând în camera verde. Eram în „pauză de circulație”, dar știam că, așteptând la „trecere”, toți cei dragi mie vor dori să mă aibă aproape.

Cui să-i las? Odorul meu abia încearcă să-și potrivească pașii de adolescentă cu lumea iar eu, mă războiam cu mine însumi.

-Sunt tânără! Sunt o femeie puternică și pe cei ca mine, Dumnezeu îi are în grijă. Nu pot pleca! Și de ce să plec? Eu vreau să trăiesc și-am să trăiesc pentru că Speranța și Șansa stau la mine-n gazdă. Așa sunt eu, bună la suflet și iau pe toată lumea în grijă.

Dacă mă mai gândesc la operația mea de inimă ? Sigur că da, dar zâmbesc cu boabe de rouă în ochi, gândindu-mă că doctorii nu știau că eu îi aud cum se minunau cât sunt de mică, puternică și că nu mă las.

Și nu mă las, chiar dacă mai visez încă odată că sunt operată. Dar e numai în vis și totul e bine când soarele-mi bate iar în fereastră, trezindu-mă și zâmbindu-mi.

Cum mă simt? Hai să-ți spun marele secret și anume:nu mă vreau și nu mă las a fi supărată, ci zâmbesc, râd și mă bucur de viață.

Știu că nu e ușor, dar eu pot, pentru că vreau, iar pentru camera verde mi-am pregătit deja niște semințe de flori, vreo doi, trei pomișori și sigur, o bancă pentru povești.

Te-aștept, căci eu, am simțit LUMINA!

(Adriana-40 ani, iulie-2004)

4.2.3. Adult privat de libertate

1. Nu-i da omului cât poate duce

Mă uit în oglindă și nu mă recunosc. Aceasta nu sunt eu. De fapt, de când sunt aici, totul mi se pare un vis urât care nu cred că o să se termine vreodată.

Nu știu dacă am greșit chiar atât de mult, dar acum, plătesc. Ispășesc o pedeapsă și mi-e dor de un fir de iarbă și-un soare întreg, nu cu dungi, așa cum îl văd eu câteodată.

Se zice că „să nu dai omului cât poate duce”. Așa sunt și eu. Tot așez în spate, mai pun un gând, mai trag o linie și adun:mamă bolnavă, recăsătorită, adio sljibă bună, rămas bun casă la alta și doi copii de două feluri-unul sănătos în ultima clasă de liceu și altul, bolnav de leucemie.

În rest, norocoasă cum sunt, sănătoasă și puternică. Da, puternică pentru fiul meu. Știam că-o să fie greu, dar mi l-am dorit aproape. Și mi-am amânat ispășirea pedepsei (o parte din ea) ca să fiu cu el. Și, Doamne, l-am salvat îngrijindu-l un an.

Și-apoi, desigur că m-am întors ca să-mi fie iar dor de poezii, plimbări, flori și haine de oraș. Și n-am întârziat nici o clipă.

Acum, ce fac? Număr tremurând în mine firul de speranță și cele două zile cât mai am ca să văd din nou iarba.

Ei, vezi? Așa se întâmplă când duci mai mult decât poți. Doar nădejdea e în noi!

(Florica-43 ani, sept. -2003)

2. Mă pregătesc să plec acasă

Îmi simt palmele umede. Privesc pe geam și văd același lucru de vreo trei ani. Și pot să le spun celor ce îngrijesc zidul respectiv că, are un milion de puncte și zeci de mii de drumuri și, dar imaginația mea, depășește deja zidul pe care nu vreau să-l mai văd vreodată.

Mă pregătesc să plec acasă. Am greșit și acum, plătesc. Nu mi-a fost ușor, dar nu vreau să pomenesc despre asta. De ce? Abia am închis cu un lacăt greu ușa și vreți s-o și deschid? De fapt, eu vreau să uit acești ani.

Mă gândesc la ce mă așteaptă afară. Oare aerul e mai bun? Cerul mai albastru? Străzile sunt la fel? Și oamenii? Mă vor privi altfel? Pun întrebări prostești ca la școală, dar eu mă pregătesc pentru casă. Ce-aș vrea să duc de-aici afară? Liniștea sufletului meu, când vorbeam cu „doamna de argint”. Așa-i spuneam noi, că are brățări multe

pe braț. Ea se știa la sufletul meu. Îmi povestea așa cum povestesc eu acum. Știu multe povești de la doamna. O să mă mai gândesc la ele afară. Acum, gata. De mâine încep numărătoarea inversă și, mai dorm odată și mai privesc zidul și ... am plecat. Și vă rog, la această adresă să nu mă mai căutați niciodată. Doar așa, ca să vă spun o ... poveste.

(Ion-28 ani, februarie-2003)

3. Frământând pâinea

Eu știu să frământ pâinea. Dar nu fac din ea pâine, ci tot felul de „minuni”. Case, animale, păsări, flori și oameni. Am învățat să-mi fac lumea mea din pâine. De când? De când stau aici și-ascult pâinea ce-mi vorbește doar mie.

Mă întrebați dacă se sfarmă? „Numai ca gândul, doamnă și se rupe ca viața”.

Da, deaia îmi place mie să frământ pâinea.

(Gheorghe-62 ani, ianuarie 2004)

4. Nu e un vis

Vreau să te întreb dacă ai fost vreodată părtaș morții. Ai fost? De ce te-ntreb? Poate pentru a te ajuta să depășești sentimentul fricii ca o moarte de care nu poți scăpa.

Să știi că, mi-am educat frica, căci eram la început ca o pasăre speriată ce greșea din grija „fricii de a nu greși”. Și poate, câteodată, un nerv se întindea prea mult, și-atunci, prietenul meu „Răbdarea” mă liniștea.

Dar dacă totul e un vis? Sigur, acum nu mai e și nu mă lasă să cred altfel, vorbele fetiței mele de 5 ani spuse la una din vizitele ei, aici:

„Tati, da tu de ce te duci pe ușa aia și noi pe ușa asta?” cu lacrimi în ochi.

Neliniștite uși, suflet zbuciumat în mine. De fapt, ce-am făcut? M-am jucat cu fericirea altora când, într-o seară, adrenalina a ieșit la suprafață.

Cum rezist? Acum, am găsit în jurul meu o mână întinsă. Acești oameni, precum degetele de la o mână, sunt alături de mine, mă ajută, mă înțeleg și mă acceptă așa cum sunt. Cu cine-aș începe? Cu ...munca și-apoi restul vin de la sine. Astăzi înțeleg mai multe lucruri și știu că am greșit și aici, am avut suficient

timp să gândesc la toate și de toate. Dar totuși, am răzbit și răzbesc pentru că știu să fiu eu însumi și-acest drept al meu, nu mi-l ia nimeni.

Mai am încă ceva de făcut, adică, în timp, să-i dau fiicei mele răspuns la întrebarea ei plină de lacrimi.

„De ce-am ieșit eu pe altă ușă?”

(Aurel-38 ani, iulie-2004)

CONCLUZII la o ... poveste

Dacă introducerea a fost la o ...poveste, concluzia stârnește ecouri la „finalul fericit” al acesteia:

„și-am încălecat pe-o șa
și v-am spus povestea așa.”

În acest context, povestea terapeutică scrisă special pentru copii și/sau adulți cât și prezentată în fața cititorilor chiar de Ei (ascultătorii), aduce un surplus de încredere și mari șanse de reușită.

Și-atunci, cartea de față, scrisă în ideea de a fi instrument de lucru, dar și accesibilă prin formă și conținut, atât părintelui, cadrului didactic, specialistului și de ce nu, chiar ascultătorului, vine să reconsidere o tehnică terapeutică necesară, fiind tovarăș de drum celui aflat în suferință și durere.

Pentru că suntem aici și cuvântul e unic, cele de față sunt doar primii pași făcuți în praful stelar din „Povestea drumului”, spre tine, spre sufletul tău, închis în scoica ce spune povești încă ude și face perle de oameni.

Și-apoi, din cele trei dorinți:

-și dă-mi sănătate sufletească și trupească;

-și ajută-mă oricine ai fi să mă înțeleg și accept așa cum sunt;

-și mai spune-mi o poveste, voi face o ramă, dându-mi certitudinea că TU, cititorule ai luat mărul cel mai gustos și-mi vei termina...POVESTEA.

NOTĂ BIBLIOGRAFICĂ

(privind poveștile terapeutice prezentate în carte)

Cap. III- Povestea terapeutică

3.1.-Mesajul poveștii terapeutice vizând stări și sentimente:

-3.1.1-3.1.7- autor –Pașca Maria Dorina

3.2.-Povestea terapeutică pentru copii:

-3.2.1-3.2.8- din „Ghid de psihoterapie pentru reducerea conflictelor” (2002) -Stăvărache C.

-3.2.9- din „Povești raționale pentru copii”-Waters V (traduse în limba română-D.David, A.Oprea,L. Petre - 2003-Ed. ASCR - Cluj-Napoca)

-3.2.10-adaptare după Kende B.H-Gyermek pszichodrama -(2000)

-3.2.11-autor Pașca Maria Dorina

-3.2.12-3.2.25-traducere și adaptare după Orlnér G-Gyogyító Mesek (1999) și Uy gyogyító mesek (1997)

3.3.- Povestea terapeutică pentru adulți:

-3.3.1-3.3.10- din „Ghid de psihoterapie pentru reducerea conflictelor” (2002) -Stăvărache C.

BIBLIOGRAFIE

- 1.- Amabile T.A. = (1997)-Creativitatea ca mod de viață –
Ed. Știință și tehnică-București
- 2.- Bacharan N, Simonnet D. = (2002)-Cum să explicăm
iubirea copiilor noștrii-Ed.Trei-București
- 3.- Benga O = (2002)-Jocuri terapeutice-Ed.ASCR-Cluj-
Napoca
- 4.- Botiș A, Târău A = (2004)-Disciplinarea pozitivă sau
Cum să disciplinezi fără să rănești-Ed.ASCR-Cluj-Napoca
- 5.- Canfield J; Hansen M.V; Hansen,P; Dunlap,I (2001)-
Supă de pui pentru suflet de copil-Ed.Amaltea-București
- 6.- Day J = (1998)-Vizualizarea creativă împreună cu copiii-
Ed.Teora-București
- 7.- Dopfner M, Schurmann S, Lehmkuhl G. = (2004)-
Copilul hiperactiv și încăpățânat-Ed.ASCR-Cluj-Napoca
- 8.- Filipoiu S = (1998)-Basmul terapeutic-Fundația
Culturală Forum-Cluj-Napoca
- 9.- Faber A, Mazlisk E = (2002)-Comunicarea eficientă cu
copiii-Ed.Curtea veche-București
- 10.- Kende B.H = (2000)-Gyermek pszichodrama-Ed. Osiris
Kioado-Budapest

11.- Mitrofan I, Buzducea D = (2002)-Psihologia pierderii și terapia durerii-Ed. Sper-București

12.- Munteanu A = (2003)-Psihologia copilului și a adolescentului- Ed .Augusta-Timișoara

13.- Nuță A = (2003)-Psihoterapeutul de buzunar - Ed.Sper-București

14.- Orlnér G = (1999)-Gyogyító Mesek-Ed.Magyar Konyvklub-Budapest

15.- Orlnér G = (1997)-Új gyógyító mesék-Ed.Magyar Konyvklub-Budapest

16.-Pașca M. D = (2000)-Acordarea asistenței psihopedagogice copilului infectat HIV-Ed.Ardealul-Tg.-Mureș

17.- Pașca M. D = (2002)-Ia-mă de mână (ghid practic terapeutic pentru copilul infectat HIV)-Ed.Ardealul-Tg.-Mureș

18.- Pașca M.D. = (2004)-Alfabetul se învață din povești-Ed.Odeon-București

19.-Pașca M. D. = (2004)-Șotron în cuvinte și creon-Ed.Odeon-București

20.-Pașca M. D. = (1993)-Cinci arici, licurici-Ed.Tipomur-Tg.-Mureș

21.-Pașca M. D.= (2007) -Consilierea psihologică în mediul universitar-Ed.University Press-Tg.-Mureș

22.-Pașca M. D = (2004)-Povestea terapeutică-Ed.Ardealul-Tg.Mureș

23.-Peseschkian N (2005)-Povești orientale ca instrumente de psihoterapie-Ed.Trei-București

24.- Sadoveanu M = (1998)-Hanu Ancuței-Ed.100x1-Gramer-București

25.- Selingman M.E.P. = (2004)-Optimismul se învață-Ed-Humanitas-București

26.- Siegel B.S. = (2004)-Iubire, medicină și miracole-Ed.Humanitas-București

27.- Stăvărache C = (2002)-Ghid de psihoterapie pentru reducerea conflictelor-Ed.Oscar Print-București

28.-Șincan N. Gh.=(2003)–Pilde, povestiri duhovnicești-Ed.Tipomur-Tg.-Mureș

29.-Șincan N. Gh.=(2004)–Pilde, povestiri duhovnicești, istorioare nostime- Ed.Reîntregirea-Alba Iulia

30.-Vianu I = (1975)-Introducere în psihoterapie - Ed.Dacia-Cluj-Napoca

31.- Waters V. = (2003)-Povești raționale pentru copii- Ed. ASCR-Cluj-Napoca